

PRODUCTIEVERSLAG
**HARMONY OF
HARDCORE &
7TH SUNDAY
FESTIVAL**

VR, AR EN MR
DE IMMERSIVE TV-STUDIO

SPEKTAKEL-MUSICAL 40-45
ACHTER DE SCHERMEN

TWEESTRIJD
STORYTELLING VERSUS INNOVATIE

AED SUMMER EXPO ON TOUR

Geniet van de zomer!

Van maandag 26 tot en met vrijdag 30 augustus toert de AED Summer Expo weer door België en Nederland. Elke dag strijken we neer in een andere stad en ontvangen we u graag van 13u tot 17u om kennis te maken met de nieuwste technologieën in de AV-wereld. De productspecialisten van AED en de fabrikanten geven u vakkundige uitleg over de meest recente hoogtechnologische producten, met de focus op alles wat met videotechnologie te maken heeft.

De AED Summer Expo is de ideale afsluiter van de zomervakantie en de perfecte voorbereiding op een succesvol najaar!

Mis dit event zeker niet en registreer u voor een dag en locatie naar keuze via de website www.AEDgroup.com.

26/08 **Luik** 27/08 **Gent** 28/08 **Eindhoven**
29/08 **Utrecht** 30/08 **Lint**

LUXIZEL

IDK
with passion. Always.

BARCO

Panasonic

Roland
Professional A/V

EPSON
EXCEED YOUR VISION

SAMSUNG

stumpfl

NEC

www.AEDgroup.com

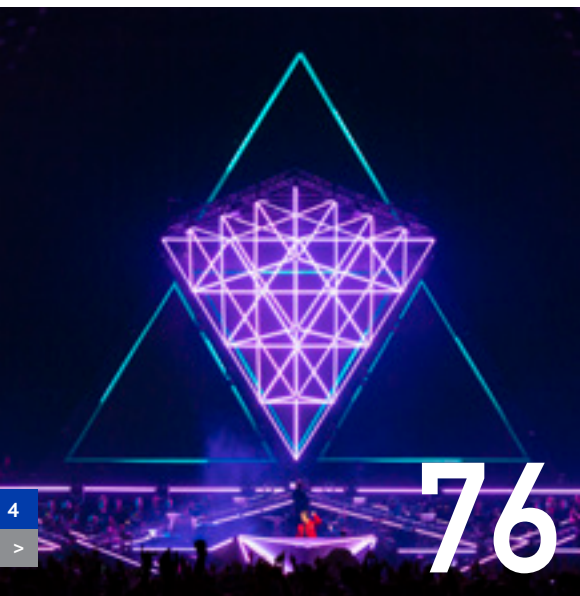
Onuitputtelijk

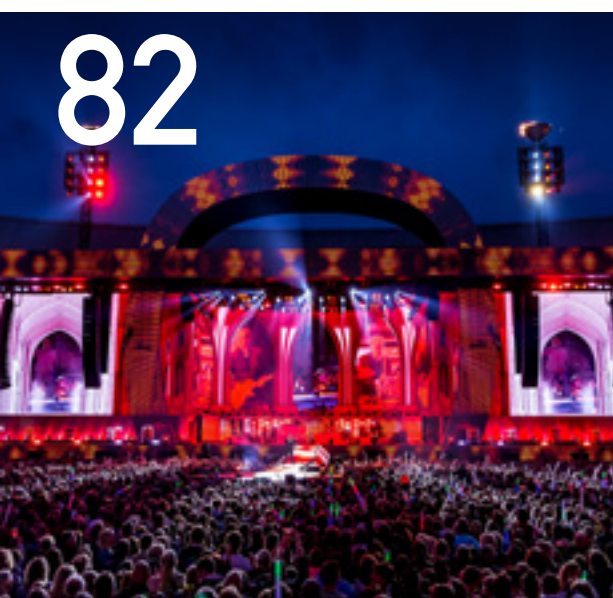
Nog steeds krijgen we bij AV & Entertainment Magazine regelmatig de vraag of het nou niet moeilijk is om iedere twee maanden weer 'een blad vol te schrijven'. Keer op keer leggen wij vervolgens geduldig uit dat het tegendeel eerder waar is. Want wat gebeurt er ontzettend veel in 'ons wereldje'. De technologische ontwikkelingen blijven snel gaan, creatieve grenzen bestaan niet en de grenzen van wat in de uitvoering mogelijk is worden steeds weer verlegd. Of het nou gaat over de toepassing van Virtual Reality, Augmented Reality en Mixed Reality bij broadcast of zelfs op live evenementen (lees: de concerten van Marco Borsato in de Kuip), over (theater)technische stunts die nog nooit eerder gedaan zijn (Spektakel-musical 40-45) of het volledig IP-gebaseerde Education Lab op de Erasmus Universiteit Rotterdam....overall gebeuren dingen die zelfs ons nog steeds verbazen – en dan hebben wij toch al heel wat gezien door de jaren heen. De entertainmentwereld blijkt voor ons elke twee maanden weer een onuitputtelijke bron vol verhalen die het vertellen meer dan waard zijn en dat is nou net wat het wereldje zo leuk maakt. Verder in deze uitgave onder andere een uitgebreid productieverslag van Harmony of Hardcore & 7th Sunday Festival, kenners aan het woord over akoestische oplossingen, videotips van DroneHeroes en de tweestrijd tussen storytelling en innovatie in de broadcastwereld.

Fijne zomer en veel leesplezier!

Teun van Thiel

Hoofdredacteur AV & Entertainment Magazine
teun@av-entertainment.nl

TV & Radio

TV & Radio Kort	7
Column John Huijbregts: van hobby naar beroep	11
Videotips van DroneHeroes: 'kennis en creativiteit doorslaggevend'	12
Column Bagiyo van der Leemputte: flirten met de camera	19
Het licht van 'Is er een dokter in de zaal?'	20
Tweestrijd: storytelling vs. innovatie in broadcast	22
VR-50HD MK II: nóg meer functies	24
De immersive tv-studio	26
Volledig IP-gebaseerd: Erasmus Universiteit Education Lab	36

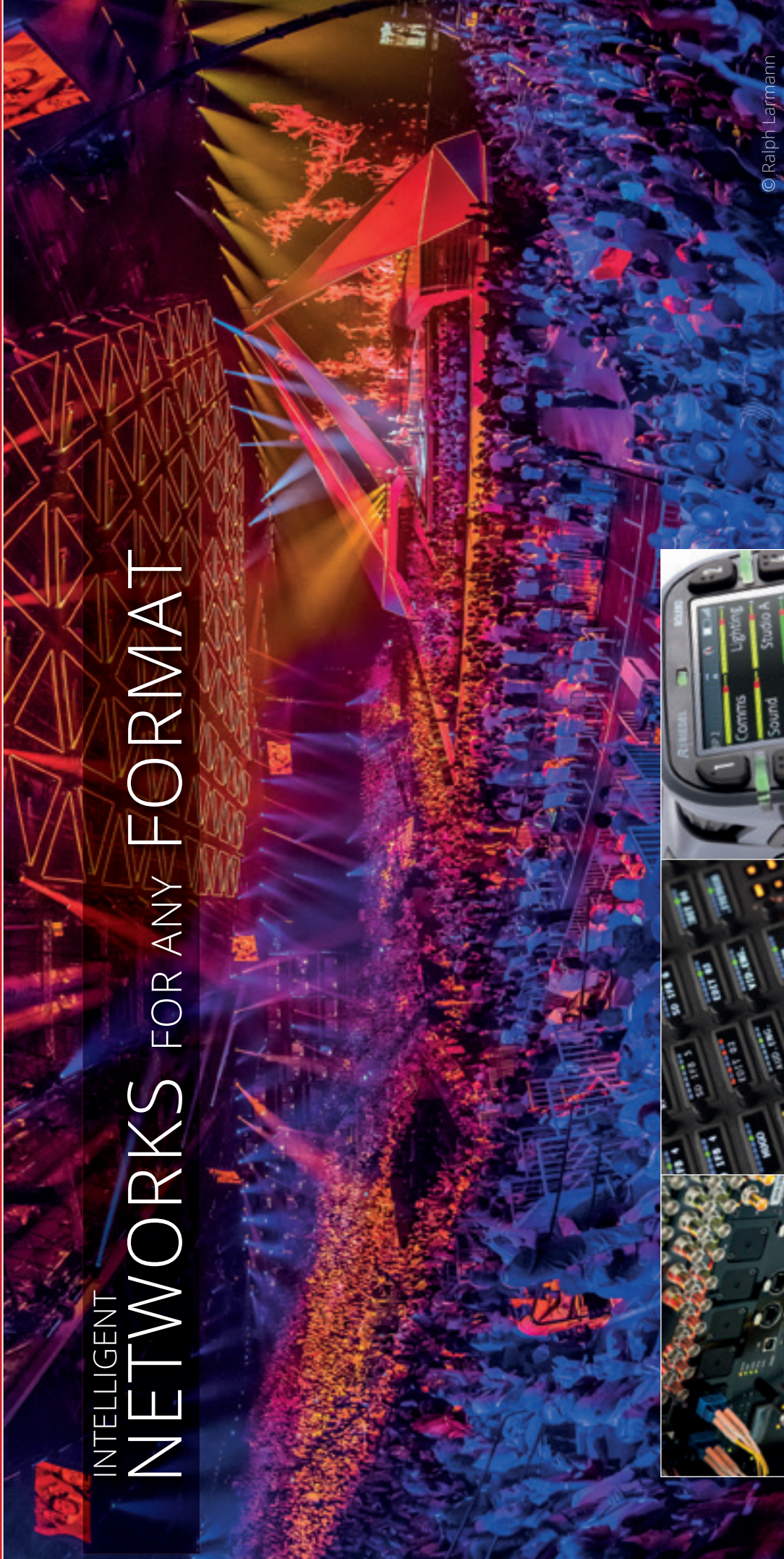
Theater & Podia

Theater & Podia Kort	41
Spektakel-musical 40-45: achter de schermen bij megaproductie	42
Audio Solvation: frisse wind met veel ervaring	50
Kenners over akoestische oplossingen	52

Show & Events

Show & Events Kort	63
Productieverslag: Harmony of Hardcore & 7th Sunday Festival	64
Livingprojects: 'ADD WOW' als hoger doel	76
Yamaha PM7: 'Nieuw gereedschap bij Borsato in de Kuip'	80
AR-extase – groots in de Kuip	82
Altijd nieuws bij AED	85
Herpositionering na fusie Unlimited Productions en Livetime Productions	86

INTELLIGENT
NETWORKS FOR ANY FORMAT

© Ralph Larmann

MEDIORNET
Real-time media network

ARTIST
Digital matrix intercom

BOLERO
Wireless Intercom

Samenwerking Prepr en jongerenplatform ZTACK

Prepr is een samenwerking aangegaan met het jongerenplatform ZTACK. Het jongerenplatform werd op 1 januari 2019 gelanceerd vanuit het talentenprogramma The Radio Project, een initiatief van YPCA 'De Radiofabriek' en Radiocoach. Met Prepr kunnen de jonge programmamakers van ZTACK hun programma's veel eenvoudiger voorbereiden en content tijdens live uitzendingen managen. Alle

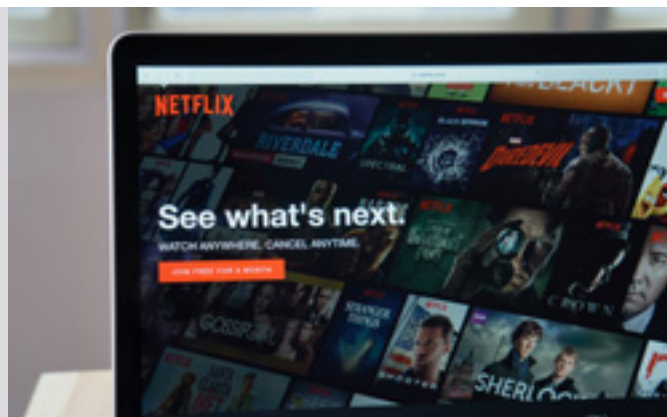
reacties van luisteraars via sociale media, SMS, e-mail en app komen live via Prepr binnen. Daarnaast gaat het publiceren van fragmenten op de websites, in apps en sociale media heel snel. ZTACK biedt jongeren content in de breedste zin van het woord. De focus ligt hierbij op audio content. Zo werden in korte tijd een non-stop radiostation, een live radioshow en speciale podcasts voor jongeren ontwikkeld. ZTACK wil als nieuw jongerenplatform, naast audiocontent, ook videocontent, geschreven content en events gaan bieden, gefaciliteerd via www.ZTACK.nl, Instagram, Snapchat & YouTube. Marnix Westhuis, station manager ZTACK: "Het gebruik van Prepr is een grote stap in de verdere ontwikkeling van ons jongerenmerk. We kunnen nu als ZTACK zijnde makkelijk ons productieproces versnellen. Dit zorgt voor een groei in onze ontwikkeling! Alles vanaf één centrale plek kunnen regelen, een kind kan de was doen! Radio en podcasts voorbereiden was nog nooit zo makkelijk." Jouko Huismans, directeur Prepr: "Het is geweldig om te zien hoe de nieuwe generatie radiomakers enthousiast gebruik maken van de innovatieve features van Prepr. Wij zien dit ook bij XM, the Talent Station van Talpa en studenten van de Hogeschool van Amsterdam. Radio maken verandert razendsnel en Prepr helpt jonge radiomakers hier slim en creatief mee om te gaan."

Zzp'ers moeten minstens 16 euro per uur verdienen

Er komt een minimumtarief voor alle zelfstandigen in Nederland: ze mogen niet minder dan 16 euro per uur betaald krijgen. Het kabinet is al langere tijd op zoek naar een manier om de groeiende groep schijnzelfstandigen te beschermen. Met de invoering van een soort minimumloon voor alle zelfstandigen moet dat een stap dichterbij komen. Volgens de berekeningen van het kabinet houdt iemand met een gemiddeld uurtarief van 16 euro voldoende over om van te leven en zich te verzekeren tegen bijvoorbeeld arbeidsongeschiktheid. Het minimum-uurtarief moet gelden vanaf begin 2021. Ongeveer 85.000 zzp'ers werken nu onder dat tarief, zo blijkt uit een inventarisatie van economisch onderzoeksbureau SEO. Zelfstandigen met een laag uurtarief werken vooral bij de post, in de cultuursector, tuinbouw, thuiszorg en het personenvervoer. Velen van hen verdienen zelfs minder dan een tientje per uur. De groep zelfstandigen in Nederland groeit al jaren. In 2017 stond de teller op 1,2 miljoen zzp'ers. Bron: NOS

Video on demand verslaat televisie

Nederlanders zijn in het afgelopen jaar meer video on demand gaan kijken. Het aandeel in kijkminuten van video on demand (27%) is nu voor het eerst ook groter dan het aandeel van lineaire tv (24%). Dit blijkt uit de tweede editie van de Smart Media Monitor, een grootschalig onderzoek van Multiscope onder 3.600 Nederlanders. Nederlanders spenderen 6 miljard minuten per dag aan digitale media zoals e-reading, gaming, lineaire tv, nieuws, muziek, social media en video on demand. Video on demand (27%) en lineaire tv (24%) hebben hierin het grootste aandeel. Video on demand (+2%) heeft lineaire tv (-2%) nu dus ingehaald qua kijkminuten. Social media pakt nog steeds een aanzienlijk aandeel met 19% (-1%). Per gebruiker wordt per dag 139 minuten besteed aan video on demand (+7 minuten). Het aantal kijkminuten van lineaire tv daalde naar 118 minuten (-5 minuten). Binnen video on demand zijn Netflix en YouTube samen verantwoordelijk voor ruim de helft van de kijkminuten. Het leeftijdssegment tot 35 jaar besteedt in totaal duidelijk meer minuten aan digitale media dan 50-plussers. Zo besteedt de jonge doelgroep 159 minuten per dag aan video on demand, 50-plussers gemiddeld maar 120 minuten. De 50-plussers zijn met 150 kijkminuten per dag wel verknocht aan lineaire tv, jon-

geren een stuk minder met 93 minuten per dag. Er is een duidelijke verschuiving gaande tussen video on demand en lineaire tv die wordt bepaald door verschillend kijkgedrag tussen generaties. Er zijn een aantal duidelijke signalen dat het aandeel van lineaire tv in de toekomst verder zal dalen. Een kwart van de consumenten met een tv-abonnement denkt over een jaar minder (18%) of zelfs helemaal niet meer (4%) naar lineaire tv te kijken. Dit zet consumenten ook aan het denken over het behoud van het tv-abonnement. Bijna één op de vijf consumenten denkt dit over een jaar misschien (13%) of zeker niet (5%) meer te hebben.

cameo
ZENIT
huur je bij

NICLET

48M20

Linea's 48M Series of eight output channel amplifiers are optimised for live sound applications. Offering a unique combination of massive power and peerless audio performance integrated with unique DSP, the 48M Series represents an unmatched advancement in amplifier technology.

LINEA RESEARCH
www.linea-research.co.uk

20kW
2500 W on each channel at 40hm

ACINT
PRO AUDIO

Sint Victorstraat 51
2741 JP Waddinxveen • info@acint.nl
WWW.ACINT.NL

RED
AUDIO - LICHT - VIDEO

Faciliteiten voor

- Concert
- Festival
- Musical en theater
- Corporate event

www.redaudio.nl

050 534 69 80 | 020 894 42 72
info@redaudio.nl | redaudio.nl

Q-LED
MORE THAN JUST LED WALLS

TECHNICAL

VIDEO

SUPPORT

24/7 SUPPORT
+31 (0)6 262 64 585

+31 (0)55 534 06 66
WWW.QLED-BV.NL

Ai-C
Professional Displays

Mirror Screens - Touch Screens
24/7 Displays - Outdoor Screens
Videowalls - Menu Boards etc.

Ai AV INTEGRATE
www.avintegrate.nl

cameo
ZENIT
huur je bij

NICLET

Import van AV producten

Ai AV INTEGRATE
www.avintegrate.nl

NewTek

TriCaster 410 PLUS

NIEUW

- Volledig NDI Video over IP
- 4M/E met re-entry en 4x key layers per bus
- 8x Ingangen (mix NDI en 3G SDI)
- 5x Media players, 15x Media buffers
- 4x Iso Recording + 6x Recording via NDI
- Live streaming Encoders
- Chromakey 3D Virtuele set
- Multi Channel SlowMotion

Linesbroadcast.nl

Hive Lighting Super Hornet 575-C vervanger voor 575W HMI

De Super Hornet 575-C is een Omni-Color LED punt lichtbron met een uitgangsequivalent van 575 W HMI of 2.000 W gloeilamp. 360° Hue Control, 0 - 100% Dimming Control, 0 - 100% Saturation Control, instelbare kleurtemperatuur 1650K - 8000K Color. Net als de andere lampen uit de C-serie heeft de Super Hornet 575-C Bluetooth, waarmee hij op afstand bediend kan worden via de gratis Hive app, 5-pins DMX in & uit, of via CMRX. Hive heeft een aantal lichtvormers beschikbaar voor al hun C-serie lampen, waaronder softboxen, reflectoren, Leko mounts en Fresnels. Daarnaast hebben ze ook verschillende montage- en voedingsaccessoires. Alle HIVE C serie lampen hebben een cilindrische vorm met een diameter van 100mm (4"). Dit betekent dat ze ook compatibel zijn met honderden bestaande accessoires van ProFoto, Chimera, Elinchrome, Westcott en andere merken. De Super Hornet 575-C zal beschikbaar zijn vanaf het najaar 2019. Voor prijzen en informatie: www.bbplight.nl (Importeur/verkoop Benelux).

Red Bee levert OTT service NLZIET

Red Bee Media heeft in Nederland een contract gesloten met live tv & video-on-demand platform NLZIET voor de levering van Managed OTT Services. De te leveren diensten bestaan uit transcoding, packaging en het leveren van high-quality streams van live kanalen en catch-up content op het platform van NLZIET. Voortaan zal Red Bee Media gebruik maken van de Channel Store, een platform met meer dan 10.000 lineaire tv en radio signalen, gecombineerd met de Managed OTT Services om live kanalen en 22 lineaire kanalen met 7 dagen terugkijken te leveren. Niels Baas, Managing Director van NLZIET: "Red Bee Media biedt een complete OTT-oplossing, waarbij innovatie, schaalbaarheid en een flexibel servicemodel doorslaggevend zijn geweest in onze keuze voor Red Bee Media. Door deze samenwerking kunnen NLZIET en Red Bee Media een flexibel, schaalbaar en innovatief OTT-platform bieden, waarmee we onze abonnees een verbeterde kijkervaring kunnen bieden." Josbert van Rooijen (Head of Market Area Benelux, Central & Eastern Europe, Red Bee Media) toont zich ook content: "We zijn er erg trots op dat we samen met NLZIET een baanbrekende streaming service ontwikkelen die we de Nederlandse kijker kunnen aanbieden. Het is onze ambitie om de best mogelijke kijkervaring te bieden, met hoogwaardige streams en de beste live OTT-dienst die er op de markt is." Red Bee Media en NLZIET zullen de streaming service samen verder blijven ontwikkelen, waarbij de content zal worden uitgebreid en de kwaliteit van de dienstverlening verder zal worden verbeterd. Door het opheffen van geo-blocking in de EU dit voorjaar, in combinatie met de schaalbaarheid van Red Bee Media Managed OTT Services, kan NLZIET zijn bereik tot buiten de Nederlandse grenzen uitbreiden. Dankzij de recente vooruitgang in het realiseren van low latency live OTT streaming, kan Red Bee NLZIET live content van camera naar beeldscherm leveren met de kleinst mogelijke vertraging.

Media Diamant voor 'broadcast innovator' Martijn Swart

Martijn Swart (43) is onderscheiden met een Media Diamant, dé onderscheiding voor medewerkers achter de schermen van televisie, radio of internet die uitblinken in talent, inzet, passie en vakmanschap. Martijn Swart begon zijn carrière twintig jaar geleden bij CineVideo Group, waar hij snel doorgroeide tot Video Editor en Tape/LSM-operator. Hij ontpopte zich als een van de drijvende krachten achter het 'tapeloos' werken in Nederland en de overgang van Digitale Betacam banden naar televisie maken met digitale files. In 2005 ging hij freelancen en stelde hij zijn kennis beschikbaar aan andere bedrijven in de rol van operator en consultant en reisde hij de hele wereld over. Voor EVS was hij onder meer als workflow-architect verant-

woordelijk voor de innovatieve en tapeloze werkwijze van FOX Sports Eredivisie. In 2009 adviseerde hij Geert Paul Slee toen deze zijn bedrijf Broadcast Rental startte. In 2013 werd hij CTO van het bedrijf. Bij Broadcast Rental spreekt men echter al snel van de 'Broadcast Innovator'. In deze rol is Martijn met zijn team verantwoordelijk voor talloze technische hoogstandjes in binnen- en buitenland: van draadloze camera's verstopt in de KNVB-beker, op het podium bij U2 tot de Radio 538 luchtballon van Coen en Sander. Voor de uitzendingen van de Formule 1 verbeterde Martijn een bestaande remote workflow die door maar liefst zeven internationale broadcasters wordt afgenomen. Met recht een Media Diamant dus!

PureLink
digital solutions

- 4K AV over IP (SDVoE standaard)
- Uncompressed video, geen latency
- Transmitter, Receiver, 10G Switch
- Management software
- Speciale Rental edition

Official reseller

netchange

supplier of video tech

Jupiterweg 10 C - NL - 3893 GD Zeewolde
+31 33 750 13 77
service@netchange.nl
WWW.NETCHANGE.NL

Consultancy - Workflow begeleiding
Training - Media Management

MediaAssist

support b.v.

info@mediaassist.nl

www.mediaassist.nl

035 6239297

Van hobby naar beroep

Als ik met mensen over mijn werk praat dan wordt er meestal verwonderlijk opgekeken naar wat we meemaken en waar we komen. Voor ons is alles heel normaal, maar voor mensen die ons vak niet kennen is het een onbekend gebied. Vooral als je alle landen opnoemt, personen, gebeurtenissen en allerlei andere zaken die zich voor je lens afspelen. Ook maak ik dan wel eens mee dat ik het idee krijg dat je gewoon niet geloofd wordt. "Maar toch is het zo", zeg ik dan vaak.

Dan wordt er wel eens tegen me gezegd dat het erg mooi is dat ik mijn beroep als hobby heb, of van mijn hobby mijn beroep heb kunnen maken. In principe is dat ook zo. Ik heb een prachtig beroep, maar daar zijn er zo veel van. Ook in andere beroepsgebieden, want als je dingen graag doet, heb je er alleen maar plezier in.

Vanuit de markt is dat makkelijk: "Oh, dat is jouw hobby, dat doe jij graag". Nee, het is niet mijn hobby, het is mijn werk. Maar het is wél mijn passie, het is een deel van mijn leven. Ik doe dit inderdaad graag, want ik heb nog nooit een dag gehad waarop ik met tegenzin aan mijn werk begon. Ook tussen weekdays en weekends zit in onze business geen verschil.

Ook wordt mij vaak een prettige vakantie gewenst als ik voor een opdracht naar het buitenland vertrek. Nou geloof me, we gaan daar echt aan het werk. Voor opdrachtgevers zijn dit soort trips dure aangelegenheden en daarvoor moet keihard gewerkt worden. Oké, we zitten in een prachtig land, historische stad of op een tropisch strand, maar we moeten gewoon aan de bak. Inderdaad, het is plezieriger dan hier in de regen, maar we maken meestal lange dagen. De bekroning is altijd de prachtige ervaring!

Altijd leuk en interessant om te doen en als ik multimiljonair zou zijn, dan blijf ik dit werk gewoon doen. Misschien dat ik dan aan de slag ga in mijn beroep als filantroop, dan heb ik er waarschijnlijk nóg meer plezier in.

Ik heb ook altijd het gevoel dat ik dit blijf doen tot mijn dood. Dit ben ik, dit hoort bij mij.

John Huijbregts

cameraman – editor – regisseur

john@camerateam.nl

Videotips van DroneHeroes:

'Kennis en creativiteit zijn doorslaggevend'

We schreven in AV & Entertainment Magazine al eerder over DroneHeroes. Het is het bedrijf van oprichter Ronny Brouwers, die de hele wereld over reist om creatieve producties te maken in de visueel rijke hospitality-, travel-, en lifestyle-industrie. Waar we toen schreven over de workflow van het bedrijf, geeft Ronny Brouwers ons in deze editie tips over hoe je betere video's maakt met dezelfde middelen.

Nog even in het kort: het begon voor Ronny Brouwers allemaal met een drone waarmee hij filmde voor zijn eigen plezier. Gewoon mooie plaatjes maken en die delen met de rest van de wereld, daar kwam het feitelijk op neer. “Al gauw merkten we dat we een hoop bekijks hadden en dat wekte interesse bij mensen uit de industrie. Toen zagen we kans om het te gaan uitbreiden”, vertelt Brouwers. “In ruil voor een overnachting hebben we toen een reeks video’s gemaakt voor hotels. Zij nodigden ons uit en in ruil maakten wij dan een video. Dat beviel van beide kanten. We vonden het zelfs zó leuk dat we er ons werk van hebben gemaakt: betaalde videoshoots doen in de hotelindustrie. Nu zijn we een aantal jaren verder en doen we dit met een klein team over de hele wereld. We hebben ons werk al in meer dan twintig landen gedaan. Soms ook voor evenementen en bedrijven, maar meestal voor hotels.”

IMPROVISEREN

Een goede videoshoot begint volgens Brouwers met een gedegen plan. “We maken vooraf een globaal plan of een moodboard, dat toont hoe de video er ongeveer uit gaat zien. Meestal hebben we een nauwkeurig plan met wat we elk dagdeel willen gaan doen, compleet met een shotlist. Eenmaal op locatie gaat het toch altijd weer anders dan gepland. De lichtomstandigheden of het weer dwingen je dan om het plan aan te passen, of we zien bijvoorbeeld iets wat we niet gepland

hadden. Zo hebben we dus altijd een plan, maar wordt altijd wel geïmproviseerd.” Als de weersomstandigheden dramatisch slecht zouden zijn, dan kan een shoot niet doorgaan, maar zover is het volgens Brouwers nog nooit gekomen. “Je moet roeien met de riemen die je hebt. Heb je slecht weer, dan gebruik je lenzen met een kleinere hoek, zodat je minder van het weer ziet. Of je gebruikt het juist als voordeel door het weer te gebruiken om de mood te schetsen. Een shoot van een massage in een spa kan heel goed regen als achtergrond gebruiken om de juiste sfeer van rust te creëren.”

MATERIAAL

Natuurlijk is het bij het maken van de video’s belangrijk om te kiezen voor het juiste materiaal. En dan hoeft je volgens hem echt niet het allernieuwste en allerdurste materiaal te hebben dat op de markt te verkrijgen is. “Dat zie ik bijvoorbeeld ook bij het werk van WeAreKix, een creative agency uit Maleisië. Zij maken videoverslagen van muziekfestivals in Azië en zijn een perfect voorbeeld van hoe je een video niet hoeft te maken met een grote ARRI of RED camera. Je kan ook met kleine compactcamera’s grote shoots doen, door unieke storytelling en edits. Tegen zo’n partij kijk ik echt op.”

Zelf gebruikt DroneHeroes Lumix GH5 systeemcamera’s van Panasonic, waarbij met verschillende lenzen gewerkt wordt: belangrijk zijn daarbij een groothoeklens

LACIE RUGGED RAID SHUTTLE

De Rugged RAID Shuttle heeft een uniek formaat, speciaal gemaakt om makkelijk mee te nemen of te verzenden en biedt een opslagcapaciteit tot 8TB.

Kenmerken:

- * In RAID 0 tot 250 MB/s of RAID 1 voor gegevensredundantie
- Tot 8 TB aan opslagcapaciteit
- Eenvoudige configuratie via de LaCie Toolkit
- Seagate Secure hardwareversleuteling met wachtwoordbeveiliging
- USB 3.0 type-c-connector (compatibel met Thunderbolt 3)
- 3 jaar garantie, inclusief de Rescue Data Recovery Services van LaCie

LACIE PORTABLE SSD

Met de LaCie Portable SSD voer je razendsnelle bewerkingen, back-ups en bestandsoverdrachten uit met topsnelheden tot 540 MB/s. Sla bronbestanden, afbeeldingen en video’s met hoge resolutie op en geniet van universele compatibiliteit voor Mac®, Windows®, USB-C en USB 3.0. Op deze Portable SSD met tot 2 TB capaciteit kun je een enorme hoeveelheid digitale inhoud opslaan en bewerken: tot wel 20.000 RAW-foto’s, tot 65 uur videobeelden en het equivalent van meer dan een dozijn SD-geheugenkaarten van 128 GB. De schijf komt met drie jaar gratis Rescue Service van LaCie.

Beide producten zijn o.a. verkrijgbaar bij:
www.coolblue.nl
www.kamera-express.nl

DIGITAL MIXING SYSTEM

RIVAGE

PM10

Live depends on us

“It’s the most reliable and easy to use console on the market.
And it sounds great!”

Horst Hartmann - Monitor Engineer, P!NK

www.yamahaproaudio.com

Perfecting The Art of Live Sound

van het merk Laowa en de Leica 42mm lens, met een diafragma van 1.2. "Met die laatste kun je erg mooie close-ups maken. Door het diafragma kun je bovendien mooie diepte creëren. Het bijzondere aan de lens van Laowa is dat je een ontzettend grote hoek krijgt, zonder vervorming. Rechte lijnen gaan daardoor niet krom lopen, wat erg belangrijk is bij het filmen van interieurs." Naast deze twee lenzen zijn er dan nog de lenzen die gebruikt worden als een iets kleinere of grotere hoek gewenst is. Een statief gebruiken ze alleen voor fotografie en voor timelapse, geeft Brouwers aan: "Het is óf uit de hand, óf met een gimbal die het beeld stabiliseert."

LEREN

Je camera goed leren kennen, daar draait het volgens Brouwers in eerste instantie altijd om. "Veel mensen zetten hun camera op 'automatisch', zodat de camera zelf berekent welke instellingen op dat moment de juiste zijn. Dan blijkt echter dat de camera helemaal niet zo intelligent is en dus niet begrijpt bij welke omstandigheden je welke instellingen wil veranderen. Ons vak leer je pas door een camera te kopen en het gewoon te gaan doen. Vul je kennis aan door het kijken van tutorials

op internet, het volgen van trainingen en het omgaan met mensen die een gemeenschappelijke interesse hebben."

DOEL VOOR OGEN

Bij DroneHeroes wordt alles gefilmd met handmatige focus. "De autofocus op camera's die wij gebruiken is niet altijd even betrouwbaar. Bij handmatige focus is wat ik zie op mijn scherm ook wat ik daadwerkelijk film. Daar kan ik 100% op

vertrouwen. Bovendien kun je zelf creatief bepalen wat je scherp in beeld wilt hebben. Overigens zijn er tegenwoordig best veel camera's die ook in autofocus heel goed zijn. Het hangt ook af van je doel. Is het voor Facebook of voor thuis op de televisie, of werk je voor een klant? Waar gaat de content afgespeeld worden? Het is niet altijd nodig om in de hoogste resolutie te filmen en hebt bijvoorbeeld geen 4K nodig voor een video die op een klein scherm te zien zal zijn. Een hogere resolutie betekent ook dat het meer tijd en computerkracht kost om het te bewerken en meer opslagruimte om het te bewaren. Het proces wordt er niet sneller op."

BEWAREN

Zelf gooit Brouwers het geschoten materiaal nooit weg. "Alles wat wij in de afgelopen jaren gemaakt hebben, hebben we bewaard. Zelfs al doen we tien shots die 'out of focus' zijn. In totaal zal het inmiddels zo'n veertig à vijftig Terabyte zijn. Aan het eind van elke dag kopiëren we alle bestanden van de SD-kaarten naar een LaCie Rugged Drive. Daarna worden ze nog eens naar een andere Rugged Drive geschreven, zodat we tijdens een reis altijd twee kopieën van alle bestanden hebben. Dan pas worden de SD-kaartjes leeggemaakt voor de volgende dag en begint het proces opnieuw. Terug op kantoor worden de bestanden van één Rugged Drive gekopieerd naar een LaCie 6big. De andere Rugged houden we als back-up. De 6big is verbonden met een NAS, uitgerust met Seagate IronWolf-schijven, op een externe locatie en alle bestanden en edits worden

REAL PLUG AND PLAY

VERBIND ELK APPARAAT MET IEDER SCHERM

DAC-75T IS EEN GEBRUIKSVRIENDELIJKE CONVERTER
OM ELKE PRESENTATIERUIMTE TE VEREENVOUDIGEN

datavideo
CONVERSION TECHNOLOGY

BroadcastNow

direct live HD multicam streaming
live naar internet
live naar stage
live naar social media

Get connected Stay Connected

www.broadcastnow.nl

035 6231268 info@broadcastnow.nl

we kunnen het natuurlijk ook opnemen en direct uitleveren aan het publiek op memorystick

ook daarnaar gekopieerd. We hebben dus altijd drie kopieën van elk bestand op drie verschillende locaties, waarvan één buiten ons kantoor. Als het kantoor zou afbranden, hebben we op die manier toch nog ons materiaal.” Tot zijn eigen vreugde is nog nooit een beroep gedaan op de back-up, geeft Brouwers aan: “De schijven hebben ons nooit in de steek gelaten en we zijn dus nog nooit bestanden kwijtgeraakt. Toch is het een fijn gevoel dat de service om verloren bestanden terug te halen er is. Bij LaCie is die service namelijk standaard inbegrepen, waar je bij andere merken zelf naar een extern bedrijf moet gaan als het nodig is. Als de opslag plots niet meer zou werken, om welke reden dan ook, betaalt LaCie de verzendkosten naar het Rescue lab en bezorgt je de recover data terug via de cloud of op een nieuwe schijf. Ook de herstelde schijf krijg je terug.”

EDIT

Bij het creëren van onvervangbare video's is volgens Brouwers het editen minstens zo belangrijk als het filmen zelf. “Het verhaal dat je gaat vertellen komt uiteindelijk voort uit de edit. Het is erg belangrijk om creatief om te springen met de bestanden die je gemaakt hebt. Uiteraard moet je sluitertijd kloppen en moet de belichting goed zijn, maar wil je een unieke video hebben die anders is dan die van de buurman, dan komt het nabewerkingsproces om de hoek kijken. We proberen steeds iets nieuw te creëren en iets anders te doen. Snelle cuts

gebruiken bijvoorbeeld of door de keuze voor uplifting muziek die mensen meeftrekt in het verhaal waardoor ze het gevoel krijgen graag naar de gefilmde bestemming te willen gaan.”

COMPLEET PAKKET

Op de vraag of dat dan ook hetgeen is wat DroneHeroes onderscheidt van andere videomakers, reageert Brouwers: “We zitten tussen de kleine freelance videomakers en de grote productiehuisen in. We denken ons onder andere te onderscheiden door onze edits en doordat we de hotels waarvoor we werken helemaal bedienen.

Dat wil zeggen dat we flexibel zijn en de capaciteit hebben om wereldwijd projecten te doen. We werken voor een keten met dertig hotels in negen landen, die we allemaal zelf kunnen filmen. Daar komen heel wat papierwerk en vergunningen bij kijken en dat kan niet zomaar iedereen regelen. Daarnaast kunnen we ook 3D rondleidingen maken, waarmee je virtueel in een kamer of lobby kunt rondwandelen. Het is een compleet pakket met veel verschillende ingrediënten.”

MEMORABEL

Tot slot de logische vraag die Ronny Brouwers vaker krijgt voorgelegd: wat is nou eigenlijk de meest memorabele bestemming die hij heeft aangedaan op zijn reizen? “Dat is lastig om te zeggen. Laatst waren we in India, waar we in een maand tijd van het zuiden naar het noorden reisden voor het filmen van zeven hotelvestigingen. Het begon met 37 graden in het zuiden en eindigde met min vijf graden in het noorden. Van een tropisch klimaat tot besneeuwde bergtoppen. We hebben nieuwe landschappen, culturen en mensen leren kennen. Dat is wel een trip die echt is bijgebleven. Maar ook de hagelwitte stranden van de Malediven vergeet je niet snel, net als de vulkanen van Indonesië. Eerlijk gezegd komen we op zó veel unieke plekken dat ik onmogelijk zomaar de mooiste locatie kan kiezen.”

Het werk van DroneHeroes is ook te zien op
Instagram: www.instagram.com/droneheroes en
www.instagram.com/ronnybrouwers

#PASSION
FORGRIP

Muziekfeest op het plein 2019

FURIO DOLLY ON TRACK
+ TECHNO 50

RENTALS@EGRIPMENT.NL

EGRIPMENT SUPPORT SYSTEMS

Follow us on:

WWW.EGRIPMENT.COM

ROCK SOLID

Point to Point Straalverbindingen
Broadcast video-over-internet

Draadloze camera

Digiteenne zender

Satelliet uplink

WWW.VIDEOLINK.NL

VIDEOLINK

T: 0345 510774
info@videolink.nl

Explore all music emotions

We believe that the
emotion of music greatly
enhances your message.

That's why we've built a
website loaded with the best
production music available,
combined with a great and
simple to use search engine.

So what's stopping you from
exploring all music emotions?

www.allmusic.nl

Flirten met de camera

Het is een obsessie om voor de camera te willen staan. Ik voel me als een vis in het water als ik op deze manier een boodschap mag verwoorden voor een bedrijf, een evenement of voor een ander doeleinde. Ik ben altijd al gefascineerd geweest door het object 'camera'. Hoe komt dat toch?

Op zeer jonge leeftijd kwam ik al op tv, bij het programma TROS Kieskeurig. Ik weet nog goed dat ik van school kwam en dat de huiskamer omgebouwd was tot een studio. Er stond een grote VHS-camera, een lichtscherf en er zat een verslaggever klaar die een overdreven lange en opvallende richtmicrofoon in zijn hand had. Dat trok mijn volledige aandacht. Zonder dat ik het wist, had mijn moeder ons opgegeven voor het item 'onderzoek van waren' waarin onveilig kinderspeelgoed te berde werd gebracht. Ik heb ooit met mijn kleine vingers klem gezeten in het spel 'Vang de kikker'. Heel gevaarlijk! Ik moest daardoor wel met spel en al aan mijn vinger naar de Eerste Hulp. Dit interview aan huis heeft mijn leven veranderd.

Ik wil niets liever dan met een cameraman op pad omdat ik me dan 'completeer' voel. Het liefst een cameraman die streng voor me is en zegt hoe ik moet gaan staan, wat ik moet zeggen en wat er van mij verwacht wordt. Met mijn expertise geef ik er dan vorm aan op een geheel eigen wijze.

In de filmindustrie heb je te maken met tal van beroeps cameramannen die allemaal een eigen aanpak hebben. Dat maakt het voor mij ook spannend. De ene is de andere niet. Net als bij presentatoren, de één doet het op die manier en de ander pakt het weer anders aan. Vaak hoor ik: 'Stop maar! Opnieuw!' Sommige takes moeten gewoon vier of vijf keer over en vaak blijkt dan dat de eerste take soms nog de meest spontane en bruikbare opname was.

Behalve die ene keer op de beurs tijdens de Integrated Systems Europe in de RAI, ik weet het nog goed dat onder toezicht van John Huijbregts items moesten worden opgenomen. Ik was al moe van het filerijden en zonder ook maar één tekst vooraf gezien te hebben, moest ik presenteren voor de camera. Ik zou vertellen welke nieuwste technologische snuffes er allemaal op de ISE 2019 te vinden waren. Dat ging niet helemaal vlekkeloos. Ik stond in de volle belichting, met een dikke SONY op mijn snufferd en trok hiermee de aandacht van velen. Gespannen en reeds vermoeid leverde ik soms veel te lange gesproken teksten. Mijn regisseur John coachte mij dermate dat mijn teksten steeds korter en krachtiger werden met de juiste technische informatie. Ik overdrijf niet, maar sommige items moest ik wel zes of zeven keer inspreken. Wat een engelengeduld hebben cameramannen!

Sindsdien is mijn waardering voor cameramensen gegroeid. Als een presentator even niet in vorm is, dan is het niet enkel de opnametijd die je kwijtbent, want dan moet de edit nog komen. Respect!

Bagiyo van der Leemputte

De Juiste Presentator

www.dejuistepresentator.nl

Jim Mattheus over:

Het licht van 'Is Er Een Dokter In De Zaal?'

Als mensen die meer lachen langer leven, zoals vele studies aantonen, dan is het Belgische televisieprogramma 'Is Er Een Dokter In De Zaal?' misschien wel het perfecte voorschrift voor een goede gezondheid. De populaire nieuwe show, met de bekende Belgische komiek Philippe Geubels als presentator, geeft kijkers een prachtig originele en humoristische blik op de medische vragen van het moment. Wij werpen een blik op het al even prachtige licht.

Fotografie Picturesk - Frank Lambrechts

Aangespoord door de droge humor van Philippe Geubels praten vier beroemde gasten over medische onderwerpen met arts Dr. Sofie Lemmens. Door het mengen van humor en echt medisch advies kaart het programma vragen aan zoals 'is zitten het nieuwe roken,' en 'is rood vlees het nieuwe asbest?' Om bij te

dragen aan de unieke en verfijnde setting van de show werd gekozen voor studiobelichting door Jim Mattheus van ICP Belgium, die een verzameling CHAUVET Professional Maverick en COLORado armaturen specificeerde, geleverd door Splendit. "We hebben in het verleden al met Philippe Geubels en zijn productiehuis, Pretpraters, samengewerkt, dus toen hij vroeg of we geïnteresseerd waren om DOP voor zijn nieuwe show te zijn, stemde ik meteen toe", vertelt Mattheus. "Dankzij onze ervaring met de producer waren we volledig vrij om de armaturen te kiezen."

FLEXIBILITEIT

In lijn met het unieke en creatieve idee achter 'Is Er Een Dokter In De Zaal?', besliste Mattheus om weg te stappen van de traditionele halogeen studioverlichting en om zijn lichtset op te bouwen rond de Maverick MK2 Profile. "We wilden geen old school fresnel tv-spots of

profielen, met externe dimmers en gels voor verschillende kleuren, want dat is niet altijd efficiënt”, zei hij. “Het werken met ledlichtbronnen zoals de Maverick zorgde voor minder warmte in de studio. Bovendien verbruikt het minder stroom. En aangezien de Mavericks moving head profielen zijn, geven ze ons ook nog eens veel meer flexibiliteit.”

FOCUS EN LOOKS

Mattheus hing negentien Maverick MK2 Profile armaturen aan zijn grid. Vanuit deze positie werden ze gebruikt als key lights, filler lights en back lights. Dankzij hun geavanceerd 4-blade framingsysteem en breed zoombereik was het gemakkelijk voor Mattheus om de focus precies op de panelleden, de dokter en de host te houden, terwijl hij via de CMY + CTO color mixing een grote hoeveelheid looks op de set kon creëren. Met de veelzijdigheid van de 440W Mavericks accentueerde Mattheus ook de speciale momenten in het programma, door de profiles te gebruiken als backlight effect op de ramen in de set.

KLEURTEMPERATUUR

De meest gewaardeerde eigenschap voor Mattheus was de constante kleurtemperatuur van de Maverick MK2 Profile. “Dit is een zeer betrouwbaar armatuur met een goede output en CRI”, vertelde hij. “Maar het belangrijkste van alles is toch de stabiele kleurtemperatuur. In het verleden

heb ik wat problemen gehad met ontlaadingslampen. Deze werkten goed, maar als je ze tijdens de repetities van een tv-show gedurende een lange tijd liet branden, veranderde er iets. Ik zou dan ‘minus green’ moeten toevoegen in de armaturen om te compenseren voor het groene effect op de huid voor de camera – of magenta moeten toevoegen in de kleuren. We hadden ook situaties waar lampen een verschillende levensduur hadden en de operator dus elke armatuur afzonderlijk moest aanpassen, wat tijd vraagt – en tijd is net essentieel voor ons. De Maverick lost al deze problemen op.”

VOORGESCHREVEN

Naast de Maverick MK2 Profiles gebruikt Mattheus ook een aantal COLORado armaturen om kleuraccenten te geven aan de nagemaakte bakstenen muur op de set. De COLORado armaturen voegen kleur en contrast toe zonder stroolicht dat de key lighting zou beïnvloeden. Sommige producers waren verrast door het resultaat dat Mattheus kon creëren met de ledverlichting in zijn rig, maar voor hem en zijn medewerkers was deze nieuwe technologie precies wat de dokter had voorgeschreven.

Beeld uit documentaireserie Stuk
FOTO VPRO

Tweestrijd:

Storytelling versus innovatie in broadcast

Storytelling en innovatie. Dat begint al goed, Engels en Nederlands door elkaar gebruiken. Kenmerkend voor de terminologie die gebruikt wordt in het vak van contentcreatie. We hebben het over 'shots', 'takes' en 'clips' van het maken van de kleinste clip op Instagram tot een 14 camera productie voor televisie.

Tekst Arnout van der Hoek, MediaAssist

De technische innovaties in de industrie lijken soms de vorm van een productie af te dwingen. Omdat het nu zo kan, moet het ook zo gebeuren. Terwijl de belangrijkste succesfactor voor een goede clip of programma op de eerste plaats een goed verhaal is. Nieuwe mogelijkheden zoals hoge video resoluties, het gebruik van allerlei soorten camera's en de mogelijkheid om content op meerdere mogelijkheden te bedienen zijn geen garantie voor een mooie productie.

ALLESKUNNER

Eén van de grootste uitdagingen voor de huidige creative is hoe om te gaan met de nieuwe technieken en deze in

te zetten voor het verhaal. Een goed verhaal maken en deze ook mooi technisch produceren zijn twee competenties die vaak niet in één persoon, of zelfs organisatie, zijn te vereenzelvigen. Er lijkt wel een groot verschil te zijn in de generaties van storytellers die nu beginnen en de ervaren ouderen. Maar schijn bedriegt soms behoorlijk. Een journalist die tijdens de opleiding weleens heeft gefilmd en gemonteerd blinkt daar vaak niet in uit. Het is zeker nuttig om enige kennis en vaardigheid te hebben op de technische aspecten van het vak. Al zou men een alleskunner zijn en zowel een brede kennis hebben van de technisch inzetbare tools als van het opzetten van een goed verhaal of productie. Het is over het algemeen ondoenlijk om alles tegelijkertijd én goed te doen. Meestal ontbreekt eenvoudigweg de tijd hiervoor.

STUK

Er is een enorme zucht naar innovatie in storytelling. Maar wat is dat nou? De Nipkowschijf 2019 is zojuist gegaan naar Jurjen Blick, die voor de VPRO de documentaireserie Stuk maakte. Bij uitstek een briljante manier van storytelling en zeker passend in de huidige tijd. De productie volgt de bewoners en het dagelijks leven in

een revalidatiekliniek. De cameravoe-ring en vormgeving zijn vernieuwend en zijn geïnspireerd door series als Fargo en Magnolia en origineel uitgevoerd. De verhalende wijze waarin de voice-over in een soort romanvorm vertelt is bijzonder en in het rapport wordt zelfs de casting van de te volgen personen geroemd. Het was een van de zeldzame momenten dat ik echt thuis uitkeek naar de volgende uitzending en er voor thuis bleef.

LEREN VAN DE MEESTER

De prijzen en nominaties zijn beoordeeld door mediajournalisten en -critici. Het is in de huidige tijd vermeldenswaardig dat het allemaal producties en makers zijn van organisaties van de Publieke Omroep. Zonder de druk van commercie en snel effectbejag worden echt mooie producties mogelijk. Hoewel er op de institutionele organisaties van de Publieke Omroep veel is aan te merken, is de afbraak van het cultuurgoed door de huidige regering echt pijnlijk. Een groot deel van de kwaliteit van een beschaving is af te meten aan haar culturele waarden. Media zijn daarin tegenwoordig een belangrijke en invloedrijke pijler. Niet elke consument zal de documentaire Stuk hebben bekeken of weten te waarderen. Echter blijkt dat juist deze meesterwerken weer als uitgangspunt worden genomen bij andere storytellers. Ook bij de commerciële zenders en zelfs soms voor een simpel clipje op Instagram pikt men grote voorbeelden op als inspiratie voor hun eigen productie. Men leert beter van de meester dan van een willekeurige populist met een eenmalig succesvol filmpje. Zoals de meester weer heeft geleerd van zijn voorbeelden.

VRIJHEID

Een individuele creative heeft wel meer vrijheid en mogelijkheden dan bijvoorbeeld een producent van grote tv-shows. Waarbij de eerste nog kan experimenteren met allerlei vormen en gereedschappen, kan een producent dit maar beperkt riskeren. Uiteindelijk moeten er salarissen worden betaald en staan er misschien zelfs aandeelhouders en geldschietters op resultaten te wachten. Het succes van individuele programmamakers zoals deze winnende productie ligt ook in de gunning en ruimte die hem worden verleend door de producent versus omroep. En natuurlijk het risico dat deze bereid is te nemen.

GROTE PRODUCTIES

Bovenstaande betekent niet dat ook een grote productie met misschien een 'dun' verhaal niet succesvol kan zijn. In een volledig ander spectrum staat bijvoorbeeld de kolossale productie van het Eurovisie Songfestival of grote sportevenementen. Hier is het uitgangspunt het registreren van de gebeurtenis. Ook deze producties hebben een vorm van storytelling. Sport is emotie, wordt vaak gezegd en dat betekent dat de kijker niet alleen de prestatie van de sporters wilt zien, maar ook hun emoties of de weerspiegeling van de eigen emotie. Dus hoe meer camera-aanbod vanuit allerlei perspectieven wordt aangeboden, hoe beter. Erg populair is de methode om vaart te creëren in dit soort producties en een 'publieksgevoel' te simuleren door middel van het gebruik van cranes, dollytracks, cable cams en steadycams. Ook heel populair en op de rand van irritatie is het blijven herhalen van de hoogtepunten, nog tijdens de uitzendingen.

“Bij een productie als het Songfestival, waarbij alle technische registers zijn opgetrokken, is het soms pijnlijk te zien hoe soms techniek domineert over storytelling.”

TECHNIEK DOMINEERT

Bij een productie als het Songfestival, waarbij alle technische registers zijn opgetrokken, is het soms pijnlijk te zien hoe soms techniek domineert over storytelling. Menig land en kandidaat probeert een succesvolle methode van voorafgaande songs te imiteren. In het kader van beter goed gejat dan slecht verzonnen komt daar eigenlijk nog bij 'slecht uitgevoerd'. De successen van Nederland de afgelopen jaren laten het omgekeerde zien. In het kader van storytelling is men met de optredens uitgegaan van de kern, de muzikant. *Less is more* zou in dit kader wat overdreven zijn, want ook bij de Nederlandse optredens werden registers opengetrokken, zoals de vormgeving bij Waylon en Ilse de Lange.

SPULLEN, MENSEN, KENNIS

NEP Group heeft het grootste deel van de technische faciliteiten geleverd in Tel Aviv. Dat is indrukwekkend als men de opsomming van NEP zelf ziet: Double expanded OB-trucks, HD1 and HD2, Grass Valley cameras, 17x LDX-86N en 6x LDX-C86N, Canon lenses UJ122 - CJ12, Vislink RF-cameras Clip-On4, 3x Steadicams and 5x Handhelds, EVS video servers 4x XT3 8ch, 2x X-file 3, Grass Valley Kayenne XL vision mixer Lawo mc2 66 audio mixer, CuePilot. Het is niet alleen een indrukwekkende hoeveelheid spullen, maar ook een hele hoop mensen en kennis. Toch zijn deze mensen geen storytellers, maar om zo'n productie te kunnen maken zijn ze natuurlijk absoluut nodig.

BELANGEN

De afhankelijkheid tussen de producer en het facilitair bedrijf is groot. Voor beide is een succesvolle productie van belang. Voor de producent is het de bevestiging of consolidatie van haar succes en verhoogde kansen op inkomen. Voor de facilitair betekent succes een versteviging in deze relatie. In de voorbereiding naar nieuwe producties speelt een faciliterend bedrijf vaak een adviserende rol met betrekking tot de technische aspecten. In brede zin is dit een positieve en symbiotische samenwerking, echter komt het ook regelmatig voor dat een facilitair een bepaalde technische werkwijze doordrukt vanuit een eigen belang. Sommige technisch innovatieve ideeën kunnen de vrijheid in storytelling en vorm, hoe inspirerend ook, juist beperken. Dit komt overigens ook voor bij productie op veel kleinere schaal, waarbij de cameraman de regisseur toch echt adviseert om met die gloednieuwe camera te gaan werken die hij net zelf heeft aangeschaft. Dit kan soms leiden tot ingewikkelde en dure werkwijze die de productie uiteindelijk niet ten goede komt.

ONDERGESCHIKT

Uiteraard moet elke storyteller zijn ogen en oren ook op technisch gebied goed de kost geven. Ook bij de prijswinnende producties werd er gebruik van gemaakt. Maar nieuwe innovatieve technologie moet altijd ondergeschikt zijn aan het verhaal en op zijn beste manier de productie vleugels geven. Het zou toch mooi zijn als het volgende Eurovisie Songfestival in Nederland genomineerd wordt voor de Nipkowschijf 2020.

VR-50HD MK II Multi-Format AV Mixer

Nóg meer functies

Roland heeft de VR-50HD MK II Multi-Format AV Mixer geïntroduceerd. Een hele mond vol, maar dat mag ook wel. De nieuweling is als opvolger van zijn toonaangevende voorganger namelijk uitgebreid met een groot aantal nieuwe functies. Hij kan dus nogal wat...

De VR-50HD MK II is een verbeterde versie van zijn toonaangevende, door één operator bediende, alles-in-een voorganger, de VR-50HD. Roland heeft zijn oren te luister gelegd bij de gebruikers in de markt en geïnspireerd door de rechtstreekse feedback van operators bij live-evenementen, voegt de VR-50HD MK II onder andere een AUX-uitgang toe ter ondersteuning van specifieke confidence monitoring, opname of streaming feeds. De oorspronkelijke ongeëvenaarde connectiviteit en flexibiliteit van de VR-50HD, voor een brede waaier eventproducties, blijft ondertussen uiteraard behouden. Daarnaast beschikt de VR-50HD MK II over een vernieuwde gebruikersinterface voor een probleemloze navigatie en set-up, een verbeterde geluidskwaliteit voor nog professioneler klinkende mixen, control-mogelijkheden voor bepaalde JVC en Panasonic PTZ-camera's én nieuwe automatiseringsfuncties, zoals intelligente geautomatiseerde audiomixing en automatische video-input switching.

ALLES COMBINEREN

De VR-50HD MK II combineert een 12-input/4-kanaals multi-format video switcher, een 12-input digitale audio-mixer, een multi-viewer touchscreen en een AV-streaming output via USB 3.0: zonder extra randapparatuur nodig te hebben. De toewijsbare ingangen van de VR-50HD MK II maken het gebruik van welke combinatie van vier SDI- en HDMI-bronnen dan ook mogelijk, voor talloze configuraties en toepassingen. De nieuwe input-toewijzingsknoppen op de VR-50HD MK II maken het eenvoudig om alle ingangen op de switcher te gebruiken, met instant toewijzing van ingangen aan crosspoints op de switcher. De veelzijdige I/O-mogelijkheden van het apparaat, inclusief RGB/Component- en Composietingangen, bieden plaats aan professionele camera's, computers, mobiele apparaten van presentatoren, microfoons en meer.

AUX-UITGANG

Aangezien live streams, HD-opnames en confidence monitoring (voor de presentator) meestal andere visuele behoeften hebben dan de hoofdprogramma-uitgang, beschikt de VR-50HD MK II over een speciale AUX-uitgang; voor het verzenden van alternatieve content zonder de main PGM-output te beïnvloeden. De bron voor de AUX-uitgang kan worden geschakeld via speciale AUX-delegatietoetsen;

elke VR-50HD MK II-ingang kan onafhankelijk van de main PGM-uitgang naar de AUX-uitgang worden gevoerd. De Mixer Output die de PGM-uitgang voedt, kan ook synchroon naar de AUX-uitgang worden gestuurd om zo dienst te doen als ingebouwde distributieversterker-output. De AUX-output is beschikbaar in HDMI, SDI en RGB/Component-formaten. De audio die naar een AUX-uitgang wordt gestuurd kan nu per kanaal pre-fader of post-fader worden geschakeld.

INTERFACE

De vernieuwde gebruikersinterface van de VR-50HD MK II maakt het mogelijk om de uitgebreide features eenvoudig te gebruiken en te bedienen. De grote ingebouwde multi-view monitor met touch screen maakt het mogelijk om gelijktijdig Preview en Program te bekijken, samen met de vier aan crosspoints toegewezen ingangen en vier still images (tot vier foto's kunnen worden ingeladen van USB naar het interne geheugen voor directe toegang). Speciale knoppen in broadcaststijl bieden meteen toegang tot verschillende functies: het is niet langer nodig om trapsgewijs door menuschermen te bladeren. Elk audiokanaal heeft nu zijn eigen Solo- en Mute-knoppen.

AUDIOMIXEN

De nieuwe intuïtieve interface van de VR-50HD MK II vergemakkelijkt de creatie van professionele audiomixen van hoge kwaliteit, voor evenementen en live-

streaming op het web, inclusief situaties waarin een speciale audiotechnicus onmogelijk is. Met instant Auto Mixing van geluidsniveaus en ingebouwde Anti-Feedback. Via de instellingen kunnen bepaalde audio-ingangen voorrang krijgen, zodat bijvoorbeeld de andere geluidsniveaus automatisch verlagen wanneer er een presentator spreekt. De 'Audio Follows Video' bedieningsmodus verandert automatisch het geluid van de ingangsbronnen wanneer je van videobron wisselt. En de 'Video Follows Audio'-modus schijnt automatisch van camera op basis van wie er in de bijbehorende microfoon spreekt. De VR-50HD MK II biedt een verscheidenheid aan standaard audio-ingangen, waaronder XLR/TRS-combo-aansluitingen met 48 VDC fantoomvoeding, een RCA-stereopaar,

of gedeïntegreerde audio van 3G/HD/SD/SD-SDI- en HDMI-ingangen.

PTZ

Robot Pan/Tilt/Zoom (PTZ) camera's kunnen de nood aan speciaal camerapersoneel elimineren, terwijl ze toch een uitzendniveau van studiokwaliteit leveren. Tijdens de productie kunnen PTZ-camera's dankzij hun kleine formaat op discrete locaties worden geplaatst. De VR-50HD MKII kan bepaalde JVC en Panasonic PTZ LAN-camera's direct bedienen, zonder dat er een speciale PTZ-camera controller of operator nodig is. Tot zes compatibele PTZ-camera's kunnen via één LAN-poort worden bestuurd.

De VR-50HD MK II zit volgestouwd met interne video-effecten. Keyed videobeelden kunnen in picture-in-picture composities geplaatst worden. Een stilstaand beeld kan bovenop de vier beschikbare compositielagen worden gepositioneerd. En de effecten kunnen naar believen worden in- en uitgeschakeld.

DELEN

Om events te delen en het wereldwijde bereik te maximaliseren, gebruikt de VR-50HD MK II dezelfde USB-verbindingstechnologie als webcams. Web-based streaming vereist eenvoudigweg het aansluiten van de USB 3.0 I/O op een computer of hardware streaming interface; zonder het moeten downloaden van software, installeren van drivers, beheren van updates of het opnieuw opstarten. De gratis bijbehorende VR Capture software van Roland, beschikbaar voor Mac of Windows OS, maakt het opnemen van 'web ready' Full HD AV-bestanden mogelijk.

VR, AR en MR bij tv-shows en broadcasting

De immersive tv-studio

Virtual, Augmented en Mixed reality rukken op bij de broadcaststudio- en stagescene. Het stadium van de alleen virtuele grafische 2D of 3D decors is al lang gepasseerd. Het gaat nu om echt onderdompelende en interactieve realistische ervaringen bij toeschouwers en een geheel nieuwe vorm van storytelling. Een evolutionaire technische broadcastsprong vooruit, die ook wel eens de tv-show opnieuw zou kunnen uitvinden.

Tekst Ulco Schuurmans

De live interactive stage benadert langzaam maar zeker het Holodeck van Star Trek. Dit zowel in de tv-studio en -shows als bij live events. Het begon allemaal met grafisch gegenereerde decors en het green screen, de virtuele studio. Met de komst van snelle interactieve graphic rendering, persoonlijke (movement) tracking van de deelnemers, Big Visual Data analyserende software en kunstmatige intelligentie die de reacties op de voet volgt en voorspelt, ontstaat er een compleet nieuwe immersive studio of stage. Ook projectionmapping op allerlei objecten en surfaces doet zijn intrede, zowel creatief filmisch als in kunstvorm. Wat de social media betreft wordt er al gespro-

ken van de iMax-beleving in je broek- of borstzak. Er ontstaat een compleet nieuwe AV-wereld van beleven, ervaren, motiverend engagement en storytelling door de kijkers of deelnemers zelf. Meer invloed op het vrij je verhaal kunnen vertellen i.p.v. louter interactie met de software en computer is echt van wezenlijk belang bij de ware beleving en onderdompeling in de VR/AR/MR-content.

GROEIEND

Inmiddels zijn de achterliggende VR-, AR- en MR-concepten met de bijbehorende hardware (projectoren, cranes, AI-camera's, VR/AR-headsets en GPU's) en software (realtime rendering, tracking, prediction, interactive storytelling en keying) plus de Media Asset Management (MAM)-systemen de kinderschoenen ruimschoots ontgroeid. Was de immersive studio of stage enkele jaren geleden nog slechts een gimmick, inmiddels is het allemaal pure realiteit, betaalbaar en een snel groeiende trendsettende broadcastmarkt geworden waar je niet meer omheen kunt. In 2018 bedroeg de geschatte omzet circa 18 miljard dollar. Er waren alleen al bij VR zo'n 117 miljoen actieve gebruikers. Opmerkelijk was de grootschalige VR-experience bij de Olympische Winterspelen in PyeongChang.

VR en AR maken momenteel ook standaard deel uit van de operatingssystemen van Apple en Microsoft, NLE-software, tal van bijpassende apps bij games, smart-tv's, websites en social media. Integratie in IP-netwerken volgt op de voet. Een bijkomend voordeel bij VR/AR/MR-broadcastsystemen is dat er vaak slechts een enkele operator voldoet om de grotendeels voorgeprogrammeerde, zelf trackende en AI-gestuurde activiteiten aan te sturen.

VIRTUAL REALITY

Virtueel duidt er op dat de werkelijkheid in feite niet in het echt bestaat, maar uit realistische computerbeelden opgetekend wordt. De gaming industrie is daar een prima voorbeeld van. Ook de geprojecteerde grafische aankleding van (in feite) geheel lege broadcaststudio's via schermprojectie, greenscreens en projectionmapping zijn een dagelijks fenomeen. Heel flexibel (je kunt met één studio vele programma's bedienen), snel op te zetten en voordelig. Aanvankelijk was VR voornamelijk 2D en eenvoudig 3D. Het (live) grafisch bekleden of invullen van oppervlaktes/schermen. Decors en later ook holografische personen en objecten invoegen. Het geheel onderdompelen in VR kreeg een belangrijke boost voor 360 graden opnamen en de komst van de goed werkende speciale VR-brillen. Sensoren voor beweging en tracking, gelaatsexpressies en geluid brachten het interactief kunnen reageren van de VR-omgeving op de aanwezigen. Andere belangrijke ontwikkelingsfactoren zijn de hoge mainstream 4K resolutie (geen storende pixelarisatie meer) en de echt persoonlijke deelname met HIRES VR/AR-glasses zoals de Oculus Rift en Microsoft Hololens. Een fraai kunststukje van VR-interactie en storytelling is 'Meeting Rembrandt' van wemakevr.

DE GREENSTUDIO

Keying behoort tot de oudste toepassingen van VR. Van de weerman en het breaking news tot talkshows, quizzens, sportprogramma's en talentenjachten. Het klassieke groene scherm werd vervangen door een complete greenstudio waarbij de gehele (decor en acting-)omgeving m.b.v. VR grafisch realtime wordt aangekleed. Ook in ons eigen Mediapark en delen van Europa zijn dergelijke vaak grotere greenstudio's in gebruik. Zij mikken met name op flexibel en snel in te richten showsettings. Voordelig te huur en daarmee ook geschikt voor kortdurende of lowbudget producties. De creatieve

Welke beeldschermen?

De benodigde uitrusting voor het weergeven en opnemen van VR/AR/MR valt op te delen in die voor de gebruiker zelf en die voor de studioshots. Bij de gebruiker staan nog vaak de headset of VR/AR/MR-glasses op de voorgrond. Doorgaans geleverd als kit met HD-bril, controllers voor de besturing in softwarekoppeling met de computer, smart-tv, smartphone of gameconsole. De toegepaste AV-frames zijn afhankelijk van de desbetreffende aanbieder.

Je kunt 2/3D VR en AR echter al weergeven via een standaard flatscreen. Kijk bijvoorbeeld maar eens naar het nieuws, weer, het Bevrijdingsjournaal, sport en verkiezingen. Daar is behalve een goede liefst 4K flatscreen verder niets meer voor nodig. Ook krijgen steeds meer flatscreens ondersteuning van interne grafische processoren.

Het toepassen van secondscreen (smartphones, tablets) is inmiddels al gangbaar om van VR/AR zonder bril te kunnen genieten. Bij de app Rembrandt Reality open je met de smartphone de AR-videopoort naar de Anatomische les van Nicolaes Tulp uit 1632. Technieken waarbij de flatscreen zonder headset VR, AR of zelfs MR kan weergeven zijn deels nog in ontwikkeling. Inmiddels werken al projection mapping, Spatial AR en Projection Based AR (PBAR). Brilloos verschaft de optimale vrijheid thuis en voorkomt mogelijk een zelfde soort debacle als bij stereoscopische tv. 3D haalde het niet vanwege de benodigde brilletjes in de huiskamer.

mogelijkheden kennen bij zowel VR als AR vrijwel geen grenzen. Je kunt ook meerdere kleine greenstudio's naast elkaar arrangeren waarbij de opeenvolgende programma's naadloos van het ene op het daarna volgende overschakelen.

VOLUMETRIC VIDEO CAPTURE STUDIO

In Poppodium Effenaar in Eindhoven verrees de zogenaamde volumetric video capture studio (VVCS). Dit type VR-studio is speciaal ontworpen om echte interactie-opnamen te kunnen schieten. Normaliter kan de kijker zelf wel het perspectief en de (be)kijkrichting aanpassen, maar er is weinig interactie. Je moet dan zelf maar je story of belevingsreis uit de aangeboden

content samenstellen. De VVCS verschaft de toeschouwer/deelnemer een eigen actieve rol in de tv-show, game, op de eventstage of filmische beleving door hen te volgen en te laten interacteren met andere personen en objecten. Zo ontstaat i.s.m. met de ontwerpers en acties van de aanwezigen een onderhoudende interactieve immersive story. Je neemt rechtstreeks echt interactieve 3D motionvideocontent op. Ook Intel, 4DViews (Frankrijk) en het Fraunhofer Instituut beschikken inmiddels over een VVCS.

AUGMENTED REALITY

Augmented reality, het combineren van echt bestaande (dus niet alleen grafisch door de computer gegenereerde) beelden met de

BELEVINGS-TV IN NEDERLAND

Vanaf 2010 zijn er in Nederland al experimenten en meer uitgewerkte versies van VR, AR en later ook MR op de TV te zien. Het begon met het weer, nieuws, sportuitslagen, interactieve documentaires en showprogramma's. De NOS zette bij 'Over de doden 2012' de Egripment Encoded TDT Crane Solution voor 360 graden shots in. HD in augmented reality in combinatie met de real-time encoded data aangeleverd door het hoogwaardige Egripment tracking interface. De grote doorbraken qua aankleding kwamen met de entertainmentshows zoals The Voice en DanceSing.

Recent was er het Bevrijdingsjournaal juni 1944. Geen leuk toneelstukje of gimmick maar juist een doordachte vorm van realistische storytelling over D-day. De presentatoren zijn er zelf bij. Staan op Omaha Beach, kruipen in de huid van zowel historische kopstukken als de gewone burger. Authentieke oorlogsbeelden (video en foto), grafische decors met en de opstelling op de slagvelden.

Bewust staan de presentatoren in hun normale 21ste eeuw kledij en praten ze niet met een Polygoon-stem. Dat schept de sensatie van de mix van het Nu met het Verleden. Vooral de historische accenten van de gekozen de historisch correcte storytelling hadden een belevend effect. Nieuwslezer Martijn Binks legt in Calais uit hoe de Duitsers zich vergissen over de plaats van de invasie. Er zijn nepopstellingen van tanks en vliegtuigen met demonstratie van de bedrieglijk echt lijkende props in Engeland te zien waar hun bevelhebbers intrappen.

Presentator Herman van der Zandt laat via een gesprek met een deskundige, graphics en historische beelden treffend zien dat het op het Oostfront niet zo best gaat. Code Rood voor de Duitsers geeft de juiste associatie. Een verslaggever in Berlijn peilt de stemming bij de Duitse Bevolking. En weervrouw Willemin Hoebert doet de weersverwachting, maanstand en getij voor de invasie.

De NOS biedt kinderen bij het Jeugdjournaal een AR-app waarmee je op de wereldbol de plaats van het nieuws, documentaire of sport kunt bekijken. Augmented Reality plaatst via het icoontje de wereldbol in de ruimte waar het gebeurt.

Univate

Univate is een multimedia entertainment studio die buiten de grenzen van traditionele schermen treedt om innovatieve audiovisuele ervaringen te produceren. Het is een divisie van Faber Audiovisuels en NEP live events en is specialist in AR content en concepten. Ze combineren conceptontwerp, content-productie en show-control en zijn een heuse one-stop-shop voor innovatieve ervaringen op evenementen en televisieproducties. Van projection mapping in openbare ruimtes tot interactieve tentoonstellingen of museuminstallaties en van VR-ervaringen met de nieuwste headsets tot AR voor tv-shows. Bij DanceSing, een tv-talentenjacht van Talpa waarbij de deelnemers zowel moeten kunnen zingen als dansen, is Augmented Reality op een innovatieve manier toegepast. "We hebben 3D-objecten en motion graphic content gemaakt die virtueel op het podium konden worden geplaatst en real time kon worden getoond. We hebben ook tal van virtuele dansers gecreëerd, die we in onze eigen greenscreen studio hebben gefilmd. De effecten werden naadloos doorgetrokken in AR, waardoor we content, in dit geval de dansers, ook buiten het scherm konden creëren", vertelt Jasper Steenkamp. "Om dit alles soepel te laten verlopen binnen het strakke schema van een tv-productie, hebben we een speciale tool ontwikkeld. De regisseur kreeg van elk nummer een virtuele preview aangeboden met behulp van onze unieke en realtime show previsualisatie oplossing Upreviz."

De Augmented Reality is normaal gesproken vooral zichtbaar in wijde shots, als een soort statische game-omgeving, zonder onderdeel te zijn van de story. Steenkamp: "Het was ons doel voor DanceSing om de AR-laag naar de voorgrond te trekken met dezelfde video-effecten en dit compleet te blenden met de led schermen. Door de AR onderdeel van 'story telling' of concept te maken, moesten we net zo flexibel zijn als de werkelijke dansers, acteurs, cameramensen etc. Zoals we op het led scherm de content plaatsen, creëren en aanpassen aan regiewensen, zo kunnen we dit nu ook in AR. De AR is onderdeel van hetzelfde creatieve proces, ook nog tijdens camera rehearsals. Door onze samenwerking met de NEP Live event companies zien wij techniek, concept, creatie en aansturing als één geheel. En aansturing van de video op LED + AR komen uit dezelfde bron vandaan. Daardoor is de AR-laag helemaal één met de andere led/projectieschermen."

toeschouwers, presentatoren, geïnterviewden en acteurs overvleugelt langzaam meer zeker de VR. Een van de belangrijkste redenen hiervoor is de pakkende onderdompelende storytelling. Het gaat immers om levensechte verhaalbeleving in combinatie met beelden uit de echte werkelijkheid. M.a.w. AR voorziet de broadcaster van een extra niveau van vrijheid voor complexe storytelling als een compleet pakkende visualisatie waarbij de presentator de verhaallijn stuurt.

Buiten broadcast was AR al heel succesvol met

bijvoorbeeld Pokémon (bracht circa 1 miljard Euro op in 2018) en webwinkels plaatsen de eventueel aan te schaffen spulletjes al heel realistisch in het huis.

AR ging bij tv- en filmproductie in 2018 al duidelijk mainstream. Zij maakt steeds meer deel uit van tv-shows, sport, talentenjachten en grootschalige evenementen. Belangrijke spelers zijn hierbij o.a. Ventuz, Virtz en Egripment. De vooruitzichten bij de huidige tanende markt van tv-kijkers zijn bij

AR-toepassing veelbelovend. Amerikaans onderzoek toonde aan dat de interesse terugkeert bij “keeping the audience tuned.” Dat kan bijvoorbeeld door: 1. Het ene kijksegment te koppelen aan een interessante andere binnen dezelfde uitzending of view. 2. Maak van het weer, verkeer en (korte) nieuws interactieve belevende verhalen. 3. Maak gebruik van de multichannel klantbenadering, zo breed mogelijk, van smart-tv, smartphone, tablet, gameconsole, internet en social media tot de e-cinema. Realtime motiontracking en emotieherkenning vormen hierbij een must.

Houdt het menselijk brein bij de les. De aandachtsspanne bedraagt vaak nog geen acht seconden. Biedt binnen deze tijd een nieuwe verrassende input aan en men kijkt door. Verpak cijfers, statistieken, uitslagen en voorstelling in geanimeerde AR/VR-graphics. Stuur op emoties (een oude omroepwijsheid) door het lezen daarvan (AI) en anticiperen bij het opwekken daarvan. Dat maakt de tv-show weer helemaal bij de tijd!

AR IN STANDAARD BROADCASTING

Het inbouwen van AR in de dagelijkse broadcasting vormt momenteel een hot item. Daarbij spelen een aantal factoren een belangrijke rol. Als eerste een interface waarmee de presentator/operator de uitzending controleert. Een garantie voor het tijdig herkennen van de benodigde interactie. Ten tweede de oude getrouwe choreografie. De bewegingen van de presentator en andere

Augmented tv

Mark Zuckerberg ziet AR als de volgende mediarevolutie bij tv-broadcast en web-tv. Inmiddels is Augmented tv realiteit geworden. En dat mede in 3D, zowel met als zonder AR-brillen. Waar gaat het nu precies om en wat is eigenlijk meerwaarde? Een aantal geslaagde voorbeelden. Bij sport de gebruikte opstelling en/of het scoreboard in de woonkamer voor de flatscreen plaatsen. M.a.w. infographics op de koffietafel.

Gebruik van 3D om de tv-kijker in de getoonde scènes op te nemen. Bijvoorbeeld vissen die om je heen zwemmen, langs scheurende of vliegende voertuigen, paarden die de camera inspringen en meerijden in een raceauto. Bij Ziggo Sport kan je in AR de pitstop van Formule 1 bezoeken en de spanning van het team aan den lijve meemaken. Pak zelf de wielrenners en voetballers op en plaats hen in de tour of verander de teamopstelling. Documentaires bieden levensechte 3D-objecten zoals getoond op de tv om zelf nader te bekijken of onderzoeken. Ontdek bijvoorbeeld de piramides. Deze kun je van alle kanten bekijken, binnentreden en onderzoeken.

De AR-producerende studio's spreken tegenwoordig van Holographic i.p.v. 3D-content. Voor het opnemen met live actors zijn de al genoemde holometrie of volumetric opname-settings beschikbaar. Dat zijn dus geen twee op elkaar geplakte stereoscopische beelden maar echte 3D-videocontent! Deze pure 3D videopnamen simuleren voor onze visuele hersenen de ware onderdompeling in de AR-content.

Apple, Google, HP en Facebook zetten hoog in op speciale AR-glasses in combinatie met de smart-tv en of smartphone. Zij gebruiken daarbij de eigen AR-frameworks en -apps op smartphones, tablets en gamecomputers. Andere AR-framesystemen bieden ook al AR-tv zonder speciale brillen. Bijvoorbeeld als een soort second screen waarbij je met de iPad of tablet in de cockpit, het speelveld of interactieve scene duikt.

personen en de ingebrachte AR-beelden zodat zij de ogen van de toeschouwers maximaal bekoren. Het 'ballet van de AR'. Voor de geloofwaardigheid is van groot belang dat de presentatoren/acteurs ook op de juiste plaats voor en achter de getoonde AR-beelden verschijnen. Dat geeft het gevoel met zijn allen in dezelfde immersive space aanwezig te zijn.

Vier is de dynamische (automatische) cameratracking die er voor zorgt dat de AR-objecten realtime versmelten met de live videobeelden. Zo kan de presentator (plus eventuele derden) heel natuurlijk door de gesimuleerde omgeving bewegen. In het jargon spreekt men van “Het bouwen van een dynamisch AR-trackingsysteem dat beiden naadloos en interactief versmelt.”

rental, sales & solutions

Uw partner in mobiele communicatie

24/7
service

ADVIES NODIG VOOR UW EVENEMENT?
WE DENKEN GRAAG MET U MEE!

088 - 77 101 77

www.rscomm.nl

TECHTRANS

specialist technical translators

Vertalers en schrijvers met
gevoel voor techniek, in het
Nederlands en het Engels

www.techtrans.eu

tech@techtrans.eu

+31 (0)70 354 1233

#1 IN MOBILE SOLUTIONS

www.datavideo.com

datavideo
PRODUCTION TECHNOLOGY

Als vijfde en laatste is het handig om over een AR-content-library te beschikken waarbij op het gevraagde moment uit voorraad de passende beelden in te plakken zijn. Bijvoorbeeld clips met uitleg en het tonen van details of specifieke werking.

VOORBEELDEN AR BIJ TV-SHOWS EN BROADCASTING

Inmiddels zijn er behoorlijk wat voorbeelden van AR bij tv. De Tour de France bijvoorbeeld: de Deense tv ontwierp een AR-tafel waarmee de kijkers de ontwikkelingen en acties van de wielrenners inspirerend uitgelegd door de commentatoren konden volgen. Meekijken in de storm of in de tornado en de presentatrice zit bij de overstroming tijdens de weeruitzending. F1-racen met de auto's voor je neus en actief meekijken bij de pitstops.

Stype bracht de zinderende sensatie van een bokswedstrijd midden in de huiskamer. Neem echt deel aan verkiezingsdebatten en hoor het ingenomen partijstandpunt (persoonlijk) uit de mond van de politici. Bezoek interessante gebouwen en musea of vakantiebestemmingen samen met de documentairemakers. Proef de sfeer, ervaar de ruimte en collectie, geniet van het vakantieparadijs al voorpret en stel vragen middenin de uitzending.

RAI en The Voice

De Italiaanse broadcaster RAI verbeterde de AR van hun versie of The Voice aanmerkelijk. De 'amazing experience' bestaat uit moderne 2D/3D-decors, vliegende woorden, geanimeerde emojis en attractieve scenes. De artiesten staan in de studio gewoon op het podium te zingen. Bij de kijkers thuis zijn ze echter omringd met synthetische elementen.

De RAI zette hiervoor de eStudio van Brainstorm in om de beide tracking camera's aan te vullen met AR-rendering. Daarbij een Tecnopoint-sensorized Vinten Vector head, ondersteund door een gekalibreerde 6-meter CamMate crane. De eStudio biedt een complete AR-gereedschapset voor 2D en 3D realtime grafische rendering, chromakeying en tracking (ook van de handen). Tot de OpenGL graphics behoren o.a. primitieven, shading, texturing, bumpmaps, imposters, volumetric lighting, embedded cameradata, vrij wandelen voor een groen scherm en geanimeerde deeltjessystemen. Met de videogate loop je zo een virtueel scherm binnen en de Cave creëert virtuele ruimten/holten.

Het songfestival 2019 bracht ook al fraaie staaltjes van AR, bijvoorbeeld tijdens het optreden van Kate Miller-Heidke met 'Zero Gravity'. Dat belooft wat voor Nederland in 2020. On stage zie je de toch al effect minnende heavy metalbands aan de slag gaan met VR, AR en MR.

MIXED REALITY

De derde digitale realiteit van de immersive studio is de Mixed Reality. Het gaat hierbij om een combinatie van live met augmented en virtuele content. MR is veel minder bekend dan AR en VR, maar daar gaat verandering in komen, adop-

tie als mainstream tool voor immersive studio- en stagewerk is breed in ontwikkeling. Visionairs en techjournalisten zien MR-brillen en opspeldbare comdevices zelfs als de toekomstige vervanger van de smartphone. Een heel interessant perspectief voor de distributie van immersive socialmedia-content.

Op de keper beschouwd brengt MR de gehele immersive omgeving digitaal in kaart en laat de aanwezige (live) reallife, augmented en virtual componenten levens-echt met elkaar interacteren. Een data-intensief proces waarbij het MR-systeem continu de omgeving scant op gebeurtenissen en

DUTCHMULTICAM

Outside Broadcast Van · Multicam PPU · ENG · Edit

DMC
REGIEWAGEN

DMC
COMPACT REGIE

Meer weten over alle mogelijkheden?
Wij denken graag mee!

info@dutchmulticam.nl

+31 (0)6 247 297 28

dutchmulticam.nl

acties, de aanwezige objecten interactief een plaats op de gemaakte digitale kaart geeft en deze aldus in de echte wereld verankert. Zo krijg je inderdaad een soortement van Holodeck-ervaring, zoals bij Star Trek.

In eerste instantie is MR nog een zaak van de daartoe capabele headsets zoals de MS Hololens, de HP MR-headset en die van Magic Leap. Binnenkort ook te verankeren in flatscreen, de e-cinema en entertainment(stages). Bij tv en home entertainment is MR in staat om de eigen woonkamer of andere leefruimte naadloos te integreren in de immersive broadcast, filmsetting of gamesituatie. Kogels slaan nu heel realistisch in bij jou op muur of bankstel. Auto's razen door de kamer en straaljagers of drones over het hoofd. Maak zelf ook deel uit van talentenshows en discussieprogramma's. Ga zelf mee op onderzoek en ontmasker de echt menselijke dader in krimi's. En als relevante spin-off het inzetten van avatars als een realtime grafische en handelingsbekwame spelpersoon ingezet door de speler op afstand. Deze avatar beschikt over de zelfde persoonlijkheid, karaktertrekken en vaardigheden als de deelnemer op afstand.

3D hologrammen van acteurs of real personality's zijn al min of meer ingeburgerd. De inzet van robots, nog mechanisch

In de studio

De immersive studio zelf varieert van eenvoudig en doeltreffend tot een high-end volumetric. Neem bijvoorbeeld Studio 4 in Hilversum. Die meet 375 vierkante meter en is ruim 8 meter hoog. Door de omvang en groene schermen heet deze greenstudio ook wel de Hulk. In principe is de uitgangspositie van een dergelijke studio carte blanche. Een maagdelijke VR/AR/MR ruimte die optimaal geconfigureerd wordt tot de bij het desbetreffende programma behorende immersive broadcast environment en/of live interactive stage. Bij de grotere tv/studioconfiguraties heb je het dan al snel over highend encoding soft/hardware-pakketten, cranes, remote camerakoppen (bijvoorbeeld PTZ-modellen), telescopische kolommen, camera tracking dollies, een tracking interface en voor de projectie allerlei soorten screens, groene muren, plafonds, domes en props. De aansturing gaat meestal via Ethernet. Het tracking interface volgt de actie over alle drie de ruimtelijke assen. Er zijn precisie-encoders voor de grafische weergave en optionele encoders voor het aansturen van de ondersteunende kranen, uitschuifbare kolommen, rijdende dolly's en andere objecten. Wie gelocaliseerde versies van hetzelfde tv-programma wil, plaatst aparte render-engines per camera. NewTek levert voor de Tricaster al sinds 2016 interactieve grafische studiosets voor VR en AR.

ogende of al androiden, vindt nog sporadisch plaats. Inmiddels zijn er al diverse experimenten met robotzangers, musici, toneelacteurs, stuntmannen en trainingsopponenten gaande.

De eerste MR-tv-show 'Lost in Time' stamt al uit 2017. Pionier SLIVERtv gebruik Windows Mixed Reality voor 360 graden onderdompelende deelname aan sportevenementen. Je kijkt daarbij niet alleen in 360 graden om je heen, maar staat ook zelf midden in de actie.

VOLGENDE TECHNIEKSPRONG

Microsoft en partners zoals de Future-group beschouwen MR als de volgende belangrijke technische sprong bij onderdompelende en belevende AV-sensaties. Op het flatscreen evolueren VR, AR en MR steeds naar een hoger niveau van belevings-tv. Regelmatig met kleine stappen zoals polls bij verkiezingsuitslagen, spelscores bij sport en geanimeerde weerprogramma's of een AR-app bij het jeugdjournaal. En daarnaast ook de high-end tv-shows zoals The Voice, DanceSing en het Songfestival.

OSRAM HMI®
50
YEARS

Licht is opvallend

Warm licht voor 'coole' scenes met HMI® STUDIO lampen

Een evolutie in licht, de HMI® STUDIO lampenserie maakt haar debuut en levert een moeiteloze prestatie. HMI® STUDIO is een metaal halide lamp met een halogeen kleurtemperatuur van 3.200K voor filmsets, theaterpodia en televisie studio's. HMI® STUDIO lampen werken in daglichtarmaturen en maken aparte halogeenarmaturen overbodig.

Light is OSRAM

OSRAM

TRACKING

Een onmisbare factor bij het creëren van een realistische beleving vormt het volgen van bewegende objecten en actie. De aanwezige movement dient exact te kloppen met de verwachten interactie vanuit en met de omgeving. Anders maken personen en objecten niet echt deel uit van de immersive omgeving! Alleen wat verkennend rondlopen in een VR- of AR-omgeving is al gauw saai. Het wordt al spannender als je deuren naar andere ruimten kunt openen, in laden of kisten mag snuffelen, een boek uit de bibliotheek kan pakken of verborgen ruimten ontdekken. De echte ervaring van werkelijkheid ontstaat echter pas als je kunt praten en meebewegen met de aanwezige personen, zelf een balletje kunt wegtrappen, over een rotsblok springt of in het water plonst en kogels, zwaarden of voertuigen handig ontwijkt.

Dit volgen, VR/AR/MR-tracking, gebeurt door daartoe geschikte camera's en/of beeldsensoren. Deze registreren de beweging en geven deze momentaan door aan het desbetreffende realiteitsysteem. De software interpreteert de waargenomen activiteiten en geeft daar meteen een realtime respons op. Bijvoorbeeld het aansturen van virtuele objecten of AR-beelden. Bij het gebruik van cranes voor het positioneren van de camera's is de Stype Kit veelgebruikt. Behalve cameratracking gebruiken VR, AR en MR ook andere sensorische inputs. We noemen touchscreen, besturing met gebaren (gesture control) of de stem en lichaamsgebonden trackers. In de praktijk huurt de pro-

ducer veelal complete studioconfiguraties bij bedrijven als Egripment.

KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

AI (Artificial Intelligence) is heel goed in staat om interactieve patronen te herkennen en te genereren, plus het machinelere van eerder opgedane ervaringen. Ideaal voor het realtime anticiperen en interacteren met het publiek en andere aanwezigen. Op dit moment wordt AI bij VR/AR/MR ingezet voor: 1. Het snel kunnen interpreteren van acties en interacties en deze als realtime respons teruggeven. 2. Het algemene beheer van voorgeprogrammeerde programma's (scripts en scenario's) en het interactief uitvoeren van de storytelling. 3. Robotisering van cranes, projectoren, trackingsystemen en androidacteurs. Een vierde mogelijkheid betreft het kunstmatig creëren van achtergronden, sferen, lichtsettings en

geluid(effecten). Samen met GPU's, zoals bijvoorbeeld die van NVIDIA, verander je zo zomer in winter, dag in nacht, helder naar nevel, windstil tot storm etc. Ook bij geluid komt AI van pas. Bijvoorbeeld het nabootsen van de stem van Rembrandt bij diens schilderlessen via de AR-app.

DESIGN

Net als bij immersive sound is ook VR/AR/MR een zaak van objectbased design geworden. Creatieve grafische ontwerpers bouwen de immersive decorruidten met de daarin geplaatste realistische objecten op de digitale designmap. Het systeem weet precies waar alles staat, beweegt en wat er interactief gebeurt. Alles dient tot in de finesses te kloppen en realtime responsief en interactief te reageren. Ook hier weer de combinatie met zeer nauwkeurige tracking via camera's en sensors. Belangrijk is de goede samenwerking tussen storytelling en design. Wie vertelt het verhaal uit welk gezichtspunt en welke rol? En hoe sluit je daar de het VR-design, ingevoerde augmented content en de gemixte realiteit precies op aan? Behalve binnen valt de VR/AR/MR-ruimte ook naar buiten uit te breiden. Bijvoorbeeld on stage mee te nemen of juist de stage bij evenement in de thuisbioscoop te etaleren.

Dankzij VR, AR en MR als aanvullend platform begint belevings-tv aan een nieuwe grensverleggende toekomst. De immersive en volumetric tv-studio en benodigde uitrusting zijn gewoon te huur. Een deel van de producties is ook al zonder hulpmiddelen op de flatscreen te bekijken. Wie de ware immersive ervaring ambieert heeft echter voorlopig nog wel een AR-bril en projectieomapping al of niet aangevuld met second screens nodig.

Volledig IP-gebaseerd

Erasmus Universiteit Education Lab

Op de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) is afgelopen jaar het Erasmus Education Lab geopend, met onder andere een hypermoderne (volledig IP-gebaseerde) studio voor audio- en video-opnames. Hoofdaannemer van het project was MK2 Audiovisueel, voor de techniek in de state of the art control room en televisiestudio werd getekend door D&MS.

Het Education Lab vormt in het Polak Gebouw van de Rotterdamse universiteit het kloppend hart van de Community for Learning & Innovation en geeft met verschillende geavanceerde opnamestudio's, werkplekken en een podium ruimte aan studenten, docenten en onderzoekers om samen te werken aan onderwijsin-

Het Education Lab

Het Education Lab heeft verschillende functies. Het gebruik van het lab kan hierdoor op de behoeften van de community worden afgestemd:

- Verschillende flexplekken geschikt voor kleinschalig overleg (tot tien personen), voor whiteboard sessies, en didactische trainingen;
- Een tribune die gebruikt kan worden voor activiteiten tot vijftig personen;
- Informatieschermen aan de buitenwanden van de opnamestudio, bijvoorbeeld om informatie te tonen over aankomende events;
- De interactieve schermen worden gebruikt voor educatieve doeleinden.
- Verschillende informele ontmoetingsplaatsen.

novaties op de Erasmus Universiteit Rotterdam. Ze kunnen er onder andere terecht voor onderwijsgerelateerde trainingen, discussies en brainstormsessies, maar er is ook een hypermoderne studio voor audio- en video-opnames gerealiseerd. Met name voor de invulling van de techniek in (en achter) de studio werd aangeklopt bij D&MS.

SUPERMODERN

Pjotr van Baarle is als Audiovisual Engineer bij de EUR verantwoordelijk voor de techniek in het Lab en heeft in die hoedanigheid het hele proces van begin tot eind meegemaakt. Naast de 'doe-het-zelf opnamekamers', waar studenten en docenten hun presentaties of colleges eenvoudig zelf kunnen filmen, is er zoals gezegd een grote studio gebouwd in het Education Lab. "Die is echt supermodern", vertelt Van Baarle daarover. "Je kunt er bij-

voorbeeld een talkshow organiseren, maar je kunt ook gebruikmaken van Virtual Reality en Augmented Reality. Daarmee zijn bijvoorbeeld gebeurtenissen te simuleren, zoals een aardbeving of een medische ingreep." Het live broadcast videoproduktiesysteem en de hele infrastructuur zijn volledig IP-gebaseerd, wat er voor zorgt dat alles aan elkaar verbonden is en met elkaar communiceert. Zelfs live gaan voor een nationale televisie-uitzending is heel eenvoudig te regelen.

De studio

De studio omgeving in het Education Lab bestaat uit:

- Een grote opnamestudio geschikt voor het maken van opnames met en zonder publiek. Bijvoorbeeld het opnemen van kennisclips, het produceren van MOOCs, het opnemen van een kleinschalige talkshow met eventueel live verbindingen, en het uitzenden webcasts.
- Twee do-it-yourself booths waarin zelfstandig content opgenomen kan worden;
- Regieruimte;
- Montageruimte;
- Visagieruimte.

VOLLEDIG IP

"De studio is volledig gebaseerd op video en audio over IP", vertelt Bram van Aar (System Engineer bij D&MS). "Daar is voor gekozen met het oog op de snelle ontwikkelingen in de broadcasttechniek, zowel nu als in de toekomst." De fullsize studiovloer is uitgerust met broadcastkwaliteit camera's, lichtvoorzieningen én een greenscreen. Het nieuwe lab biedt professoren en studenten de kans om met de allernieuwste technieken op het gebied van opnemen, uploaden of live streamen met hun educatieve inhoud een zo breed mogelijk digitaal publiek te bereiken. Van Aar: "We werden niet verplicht om voor

EDIUS Pro 9

EDIT ANYTHING

De snelste montage oplossing
met de beste ondersteuning
NIEUW: uitgebreide HDR bewerking
Geen abonnement: eenmalige aanschaf,
gebruik het permanent
Test het nu: **EDIUS.NL**

bepaalde hardware te kiezen en kregen van de Erasmus Universiteit een volledige schone lei om mee te beginnen. Daarom hebben we geadviseerd om te investeren in een volledige IP-productieomgeving. Ze zagen inderdaad de eindeloze mogelijkheden om het streamingnetwerk uit te breiden en de toegevoegde waarde om het bestaande campusnetwerk te gebruiken om de IP-video te distribueren." Op het moment van schrijven wordt nog gewerkt aan het ontwerp van een campusbreed videostreaming/patchable netwerk.

KLOPPEND HART

Het hart van het streamingnetwerk is de Arista 7280SR Spine switch, die alle 10G connecties verwerkt. "Dat is ook waar de Grass Valley LDX camera's, de Axon NIO550 gateway kaarten, het Grass Valley Corona switcher frame en Tektronics PTP SPG aan verbonden zijn", legt Van Aar uit. "Ook twee Arista 7080TR switches zijn aan de Spine switch verbonden, voor de 1G en RJ45 verbindingen, voor o.a. De Lawo mc²36 audioconsole, Ravenna interfaces, Wallbox-aansluitingen, RTS Odin intercom, RTS draadloze accesspoints en andere besturingspoorten zoals OCP's, Cerebrum server/clienten, Grass Valley MCP, KWM Matrix control en veel meer."

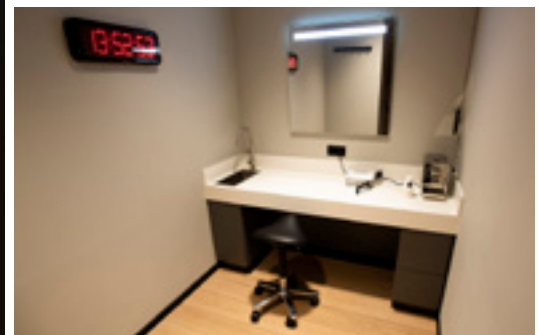
UITDAGING

Hoewel D&MS heel veel kennis en ervaring heeft opgedaan in het IBC Award-winnende VRT/EBU Sandbox project,

brengt elke nieuwe IP-oplossing met veel verschillende leveranciers weer nieuwe uitdagingen en oplossingen met zich mee, geeft Van Aar aan: "De grote uitdaging bij zo'n compleet nieuwe IP infrastructuur is ook het 'trouble shooten'. Je moet ontdekken welke functies van de verschillende leveranciers al werken en welke niet. Het verstrekken van informatie over waar de fout zich voordoet en de ontwikkelaars ondersteunen met de juiste informatie om bugs en compatibiliteitsproblemen

op te lossen is een vaardigheid die we bij onszelf moesten uitbreiden. Dat is gelukt en als we nu kijken naar wat we met zijn allen gerealiseerd hebben, dan kunnen we alleen maar heel trots zijn."

B R E A T H T A K E R

Arena-grade output designed to break creative boundaries at unparalleled value.

MAVERICK MK3

CHAUVET
PROFESSIONAL

Explore more at www.chauvetmaverick.com

Ampco Flashlight vertegenwoordigt Outline Newton in Benelux

Outline zet met Newton de volgende stap in audio systeemcontrol en -networking met nieuwe filtertechnologie, multi-format audio signaalrouting, multi-format omzettingen en digitale sync in een 1HE networkable behuizing. Elke Newton processor biedt de unieke WFIR filters, clock management en 216x216 in/outputs. Interne synchrone en asynchrone sample rate converters verwerken alle I/O's waarbij Newton kan worden gesync't met elke van de 14 mogelijke kloksoorten. Mix-n-Match Matrix I/O routing maakt vertalen en verspreiden van digitale audio over meerdere protocollen tegelijk mogelijk. Met de bediening via Dashboard biedt Outline een snelle en betrouwbare interface: Een standalone of een netwerk van meerdere Newtons kan worden bestuurd door software met real time monitoring en snelle toegang tot alle parameters. Beschikbaar voor MAC.

Newton is verkrijgbaar in drie varianten:

Newton 16 – all digital format

Newton 16+4: incl. 4 analog I/O

Newton 16+8: incl. 8 analog I/O

Analoge I/O's zijn gemakkelijk later toe te voegen door gebruik van een identiek moederboard.

Met multi-send PA-systemen en meervoudige audioconfiguraties is Outline Newton een zeer welkome toevoeging aan het audioportfolio. Martin van Kouwen, verkoopspecialist van Ampco Flashlight, voegt toe: "Als antwoord op veeleisende installatie- en touringtoepassingen waarbij matrixing en audiosignaal van topkwaliteit vereist is, zijn we erg blij dat we Outline Newton nu kunnen aanbieden aan onze klanten in de Benelux. Audio kwaliteit en technische specificaties staan op zeer hoog niveau." Outline Newton is nu verkrijgbaar en kan door Ampco Flashlight Sales worden gedemonstreerd.

Showtec lanceert Phantom 180 Wash

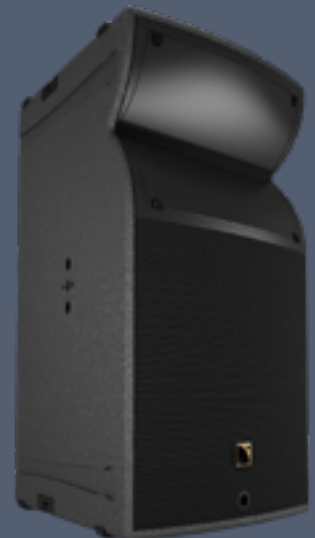

De Showtec Phantom 180 Wash is een RGBW Wash moving head met gemotoriseerde zoom, 7°-50°. Hij is uitgerust met 12 krachtige 15W RGBW LED's, verdeeld in vier afzonderlijke regelbare secties. Dimbaar van 0% tot 100% en met stroboscoop-functie aan boord van 0 tot 20Hz. Pan & tilt bewegingen zijn nauwkeurig en zeer snel en bieden verschillende programmeerbare modi. De 6-facet cirkelvormige en 5-facet lineaire en roterende prisma's bieden verschillende visuele mogelijkheden.

L-Acoustics primeur voor IventRent

IventRent heeft vorige maand de allereerste L-Acoustics ARCS A15 sets toegevoegd aan hun assortiment. De toevoeging bestaat uit zowel A15 Wide als A15 Focus, maar ook KS28 subs en X15 monitors. Het A15 systeem is schaalbaar en kan derhalve makkelijk ingezet worden op de kleine maar ook de middelgrote

producties. Mede-eigenaar Pim Butte licht toe: "Voorheen moesten we snel de stap maken naar een K2 line-array, maar nu hebben we een mooi systeem dat er tussenin past. Door de beperkte omvang van de kasten zijn ze echter ook toepasbaar op diverse tours, zoals de Bolle Jan Show." IventRent heeft voor ARCS A15 gekozen zonder het eerst te beluisteren. "L-Acoustics is een A-merk dat uitsluitend producten levert van hoge kwaliteit. Op basis van de specificaties wisten we zonder twijfel dat ARCS A15 perfect bij ons past. Vervolgens hebben we met diverse partijen om de tafel gezeten en hebben we ervoor gekozen om zaken te doen met Fairlight. De samenwerking tussen ons en Fairlight is goed en we waarderen de fijne service. Daarnaast kon de volledige set snel geleverd worden, waardoor we op tijd waren voor een belangrijke productie", aldus Barry van Rooijen (mede-eigenaar IventRent). De ARCS A15 systemen zullen deze zomerperiode vrijwel continu onderweg zijn. Zowel dry-hire als de grotere festivals, en concerten zoals het Havenfestival en het Spaarnestad Concert.

Spektakel-musical 40-45 – The Movie

Achter de schermen bij megaproductie

Fisheye, Painting with Light, PRG Belgium en WIcreations, vier van de technische partners die betrokken zijn bij de innovatieve spektakel-musical 40-45 productie van Studio 100 in het Pop-Up Theater in Puurs (België) worden belicht in de aansprekende 'Behind the Scenes' film die nu op YouTube beschikbaar is. Een blik op die film én de techniek achter dit spektakelstuk.

Fotografie: Frank Lambrechts, Picturesk

TROTSE PARTNERS VAN:

WWW.PAINTINGWITHLIGHT.COM

WWW.FISHEYE.EU

WWW.B-ART-PRODUCTION-DESIGN.BE

WWW.WICREATIONS.COM

De film is gedurende de montage en de eerste productieweken opgenomen en omvat fragmenten van de voorstelling en exclusieve, diepgaande interviews met regisseur Frank Van Laecke, technisch leider Bart Caels van B-Art Production Design, creatieve lichtexpert en video-ontwerper Luc Peumans (Painting with Light), entertainment engineering specialist Hans Willems (WCreations), Stijn Slabbinck van Fisheye, die verantwoordelijk was voor alle decorelementen en Tom Van Hemelryck van PRG, de leverancier van het licht en de rigging. Je krijgt bij het kijken een uniek technisch en creatief inzicht in de zorgvuldige planning en de grote uitdagingen die de productie (die verhaalt over de Tweede Wereldoorlog) met zich meebracht. Het is dan ook een bijzonder ambitieuze voorstelling waarin op technisch vlak dingen gebeuren die nog nooit eerder gedaan zijn. De visie en het vooruitzicht van Studio 100 en het uitstekende teamwerk, de uitmuntende prestaties en innovatieve oplossingen komen ook in beeld. Beslist een aanrader voor iedereen met belangstelling voor creatieve technische producties, voor wie we hier de techniek ook al uit de doeken zullen doen.

LICHT EN VIDEO

Een team van Painting with Light, onder leiding van Luc Peumans, heeft het lichtontwerp gemaakt en is ook verantwoordelijk voor het programmeren en de bediening tijdens de voorstelling. Ze hebben tevens de speciale videocontent gemaakt en het video besturingssysteem ontworpen, geprogrammeerd en bediend.

De makers

De BTS film is geproduceerd door Image4You, Filip Vanhullebusch was de creative director, en Chris De Paepe de director of photography. De 'noir' en atmosferische belichting van de voorstelling komt goed over in deze film die het gedocumenteerde project daardoor perfect aanvult. Volgens Filip was het een bijzondere ervaring de bijdragen van iedereen te kunnen documenteren en een film te maken die relevant is voor een international publiek in deze sector. Verder zal de film lang relevant blijven als een diepgaande documentaire over podiumtechniek. De uitdagingen waren onder andere het goed weergeven van de belichting, visuele elementen en decorontwerp die ontwikkeld waren voor het theater in plaats van de film, en verder het omgaan met de nuances en contrasten tussen de overweldig grote ruimte waarin de voorstelling plaats vond en de bijzonder intieme en persoonlijke verhalen. "We konden bij elk van deze chefskoks in de potten kijken! Mijn complimenten voor hun talenten en de openheid waardoor wij deze unieke blik in de keuken kunnen delen met de kijkers", aldus Vanhullebusch.

De hele film staat op YouTube: <https://youtu.be/dy6jsEIAHU0>

Painting with Light leverde verder tien nieuwe disguise gx media servers voor het afspelen van de videocontent, die op acht bewegende LED walls wordt weergegeven. Het deel van de film over hun werk gaat

dieper in op de integratie van de video- en lichtcues met gebruik van de grandMA2. Je komt meer te weten over het lichtontwerp, van concept tot uitvoering, de voordelen van tools zoals visualisatie en de toepassing daarvan. Speciale aspecten zoals het aansturen van de virtuele belichting in de videocontent die op de schermen verschijnt en overeenkomt met de echte belichting van de set komen ook aan bod.

DRAADLOOS

WCreations, technische specialist voor de entertainment sector, ontwierp, ontwikkelde en installeerde een speciaal laser-gestuurd draadloos systeem voor het verplaatsen van de acht grote tribunes met stoelen die elk plaats bieden aan meer dan tweehonderd bezoekers. Deze tribunes zijn in het theater opgebouwd door WCreations. Elke tribune heeft ongeveer 14.000 onderdelen, waarvan de meeste speciaal voor dit project zijn geproduceerd. De tribunes bewegen afzonderlijk of samen door de ruimte gedurende de voorstelling van twee uur. Ze kunnen in

MOOIE AKOESTISCHE OPLOSSINGEN
MOGEN GEHOORD EN GEZIEN WORDEN

Maison de la Laïcité, België © La Maison de la Laïcité de Charleroi

CREATIVE ACOUSTIC SOLUTIONS
INFO@DOES-IT-HERTZ.COM // WWW.DOES-IT-HERTZ.COM

DIGITAL **PROJECTION**

A Delta Associate Company

EXPERIENCE THE POWER

RAISING THE BAR ONCE AGAIN WITH
the all new 37,000 Lumen 3-Chip TITAN LASER
and the 21,000 Lumen 1-Chip M-Vision Laser with **RED LASER**

The Visionaries Choice
www.digitalprojection.com

alle richtingen en rond alle assen bewegen, soms met slechts twintig centimeter tussenruimte. Dezelfde draadloze, laser-gestuurde systemen van WI worden ook gebruikt voor het bewegen van de acht wagens met LED walls en twee decorwagens. Verder leverde WCreations de accuvoeding voor de LED walls en de audiosystemen en LED-verlichting op de tribunes.

DECOR

De decorontwerpers en -bouwers van Fisheye werkten nauw samen met decorontwerper Stefaan Haudenhuyse en maakten in het oog springende props en decorelementen voor deze productie. De film gaat in op de complexe technieken, van ontwerp tot en met CNC bewerkingen, de uitgebreide research en de specialistische vaardigheden. Al dit werk werd uitgevoerd in de eigen werkplaatsen van Fisheye.

Zo werd een Stuka bommenwerper uit de Tweede Wereldoorlog op ware grootte nabgebouwd, die met draaiende propellers over het publiek heen vliegt. Verder bouwden ze meerdere voertuigen, waaronder een Opel Blitz vrachtwagen waarvan de benzinemotor vervangen werd door een elektromotor zodat deze door het theater kan rijden. Tenslotte construeerden ze een trein met een lengte van dertig meter en een neergestorte Spitfire die op het toneel geloofwaardig in brand staat. De trein is geheel nieuw en de grootste uitdaging was de draaicirkel zo klein te maken dat de trein in een lus rond en in en uit het

gebouw kon rijden. Al deze onderdelen vereisten een zorgvuldige bouw om ze op het toneel tot leven te brengen.

LICHT, RIGGING EN LED

PRG heeft het licht geleverd en geïnstalleerd volgens de specificaties van Luc Peumans en verzorgde ook de rigging en de acht LED walls van 32 vierkante meter elk die

De bijdrage van ShowTex

ShowTex zorgde voor zowel de afstopping van het volledige theater als de aankleding van de foyer. Rondom rond het volledige theater (70x70m!) installeerde ShowTex 12 meter hoge zwarte Molton gordijnen. In de gordijnen zijn verschillende uitsparingen voorzien met verschillende hoogtes, waardoor zowel acteurs als decorstukken (inclusief trein én vliegtuig!) vlot kunnen passeren. Zowel de rijdende tribunes als mobiele schermen zijn stuk voor stuk netjes afwerkt met zwarte Molton van ShowTex.

In de grote foyer (30 x 100 meter) zorgde ShowTex rondom voor de installatie van een wandbekleding in grijze Molton in variabele hoogtes tussen twee en vijf meter. Verschillende restaurants en bars zijn voorzien van plafonddoeken in zwarte GodelinTulle, met uitsparingen voorzien voor het hangen van luchters. Vooral de Marlène Dietrich bar heeft een speciale vorm en is voorzien van opvallende drapages in theaterrode Velours Puccini, volledig op maat van het decor.

De entree van de Churchill Club alsook de doorgang van deze VIP ruimte naar het theater zijn eveneens afgewerkt met zwarte Molton. Het onthaal, de shop en de vestiaire zijn afgestopt en aangekleed met hetzelfde materiaal.

ShowTex zorgde dus voor een grote hoeveelheid afstopmateriaal en aankleding van de verschillende zalen en ruimtes. Het meeste textiel diende om techniek te verbergen, zonder te hinderen of zelf op te vallen. De kunst was dus om het textiel vooral niet te laten opvallen. Alles moest dan ook erg nauwkeurig en strak afgewerkt zijn, rekening houdend met de verschillende uitsparingen, de variabele hoogtes en breedtes, de verschillende locaties, enzovoort.

op wagens zijn gemonteerd. Deze worden gebruikt voor indrukwekkende special effects, zoals de vliegende Stuka bommenwerper en het neerstorten van de Spitfire op het toneel. Daarvoor is een speciale rail van negentig meter gemonteerd in de dakconstructie van het gebouw. Een speciale aandrijving op de rail verzekert dat het vliegtuig iedere voorstelling de juiste baan volgt, met de vereiste snelheid. In de film zie je verder de uitgebreide voorbereiding van de belichting en rigging voor dit bijzondere evenement en details van de installatie. De Icon Stage is een nieuw bewegend LED-armatuur van PRG dat zijn debuut maakte in de 40-45 voorstelling. PRG maakt gebruik van haar prijswinnende Ground Control systeem voor de afstandsbediening van de volgspots. Dit dekt 360 graden af om de steeds veranderende vorm van de omgeving te volgen als de statieven en wagens zich door de ruimte bewegen. Het heeft 4K en IR camera's om de hoofdrolspelers te volgen, zelfs bij extreem lage lichtniveaus.

ANALYSE

De film begint aan de start van het productieproces van 40-45, met het ontwerpen en bouwen van het pop-up theater en de diverse afdelingen die arriveren om het geheel op te bouwen. De interviews met de creatieven, technici en engineeringsspecialisten laten

P12

640 W LED POWER

P12 SPOT

+ Animation module

P12 PROFILE

+ Framing module

Zoom
5,7°-60°
(1:10,5)

Output
25.000
lumen

only
29 dB(A)
extremely quiet

only
23 kg
weight

640 W
white light
LED

Made in
GERMANY

The quick-change artist
with the full range of effects and
innovative modular technology

...JUST BRILLIANT

goed zien hoe men elke dag backstage aan het werk is om de voorstelling te realiseren. Een uitgebreide analyse van het werkproces beschrijft hoe de verschillende disciplines het concept en de ideeën van de producenten, bezieler Gert Verhulst en regisseur Frank Van Laecke hebben uitgevoerd en hoe ze samenwerkten om alle bezoekers een bijzondere ervaring te laten ondergaan, die ze zich lang zullen blijven herinneren. Het werk van elk van de vier bedrijven wordt in detail afgedekt en er zijn ook kortere fragmenten over de bedrijven afzonderlijk.

VASTLEGGEN

Het idee voor de 'making of' film is mede gebaseerd op de voorgaande productie, 14-18, die in 2014-2015 werd uitgevoerd in de Nekkerhal in Mechelen en die ook een groot succes was. Luc Peumans van Painting with Light realiseerde zich later dat alle energie, overpeinzingen, besprekingen en innovatieve oplossingen van die productie vastgelegd hadden moeten worden. Hij besprak zijn idee met het team van Studio 100, dat het helemaal met hem eens was. Het concept van deze film werd dus ontwikkeld in dezelfde periode dat men bezig was met het ontwikkelen van het vervolg op 14-18. Toen het productieproces op gang was waren Filip Vanhullebusch en zijn videocrew constant discreet aanwezig om het drama, perspectief en de energie van het ontwikkelen van een productie vast te leggen.

GEEN WEG TERUG

Bart Caels (B-art Production Design) van het 40-45 productieteam speelde een belangrijke rol bij de realisatie van de voorstelling en de film, waarin hij ook verschijnt. Caels is technisch productie manager van 40-45 en hij vervulde die rol ook al bij 14-18. "We wisten na de musical 14-18 al dat er een vervolg op zou komen", vertelt hij. "Ongeveer zes maanden na de première van 14-18 kreeg ik de vraag of ik ook de opvolger wilde gaan doen als technisch productiemanager, ook al waren de naam en het concept toen nog niet bekend. Ik hoefde er niet lang over na te denken en besloot de uitdaging aan te gaan." Groot voordeel bij een complexe productie als deze is dat Caels vanaf minuut één bij de uitwerking van idee en concept betrokken was. "Gert Verhulst, bezieler en bedenker van deze musical, kwam al snel met een eerste concept, dat hij voorlegde aan de creatives, met de vraag of het allemaal mogelijk was. We kregen wat bedenken- en researchtijd en toen bleek dat het kon was er geen weg meer terug."

HOGER NIVEAU

Technisch gezien is 40-45 met geen enkele andere productie te vergelijken. Het heeft niks meer te maken met een klassieke musical zoals je ze in de theaters ziet. Caels: "Dit is echt een extra ervaring die musical naar een hoger niveau tilt, zonder afbreuk te doen aan het verhaal of de uitvoering. Acht zelfrijdende tribunes met 209 personen per stuk, acht grote draadloze bewegende led-torens die een digitaal decor vormen, twee zelfrijdende bühnewagens van zes bij zes meter. Dit was op geen enkele bestaande locatie mogelijk geweest qua grootte en met de wetenschap dat het een open eind moest hebben qua aantal voorstellingen."

Caels en consorten zagen direct in dat het qua techniek een ambitieus plan was, met 'draadloos' als absolute toverwoord. "Sturing, stroom, geluid, netwerk, video, zenders, microfoons, wi-fi, licht, intercom... alles moest op afstand bestuurd en gestuurd kunnen worden. Daarnaast moesten alle systemen ook nog eens naast elkaar kunnen werken, zonder elkaar te storen. Een extra uitdaging daarbij was dat per dag drie voorstellingen van twee uur gedaan gingen worden en daarbij de autonomie van de batterijen bepaald moest worden."

BOUW THEATER

Naast de productie van de musical zelf, was ook de bouw van het theater een groot onderdeel van het project. "De bouw van het theater was in handen van 'Katoen Natie'. We zijn ongeveer anderhalf jaar bezig geweest van CAD-tekening tot het begin van

de bouw op locatie. Na negatief advies van de overheid voor de exploitatie ervan in een SEVEZO gebied waren we genoodzaakt om een andere locatie te zoeken en op de teken tafel weer vanaf nul te beginnen. Studio 100 heeft al gauw besloten om zelf een tijdelijke constructie te bouwen in Puurs, in de vorm van een grote tentconstructie, al is tent niet het juiste woord voor hetgeen er gebouwd is. Door de 'verhuizing' was de tijdsdruk uiteindelijk een grote uitdaging, dus het was van groot belang om plannings en deadline nauwlettend in de gaten te houden, zonder daarbij de vooropgestelde budget uit het oog te verliezen."

SPANNEND

De dingen die mis konden gaan waren volgens Caels niet op twee handen te tellen. Dat maakte het een spannend traject: "We hadden veel technische aspecten die voor de eerste keer gedaan werden. Sommige dingen konden we met een proefbouw testen, andere dingen konden we pas op locatie ondervinden. Ook het bouwen van al deze disciplines die met de musical te maken hadden was enkel mogelijk op locatie zelf. En deze locatie was dan ook nog eens in aanbouw." Het maakt Caels misschien wel extra trots op wat er uiteindelijk is neergezet, al waren er ook heus wel momenten van twijfel: "Absoluut, maar doordat iedereen aan hetzelfde koord trok is dit een hele steun die je de motivatie geeft om door te gaan, want je weet in je hoofd ook wat het eindresultaat gaat zijn. En dat eindresultaat oversteeg onze verwachtingen."

Han Dohmen opent demo dag met presentatie over L-Acoustics

Audio Solvation

Frisse wind met veel ervaring

In Sittard hebben de mannen achter Soundsale (internationaal bekend vanwege de in- en verkoop van gebruikte professionele audioapparatuur) het nieuwe bedrijf Audio Solvation opgericht. Dat bedrijf richt zich nu op de verkoop van nieuwe apparatuur van premium merken als Yamaha, Sennheiser, QSC en L-Acoustics. Van laatstgenoemde partij is Audio Solvation ook meteen officieel importeur geworden, zo maakte L-Acoustics op Prolight + Sound al bekend.

Audio Solvation is ontstaan vanuit Soundsale, het bedrijf dat onder leiding van Bram van Cleef en Leo Vranken de afgelopen jaren internationaal is uitgegroeid tot een bekende naam in de markt van gebruikte professionele audioapparatuur en op de kop af tien jaar bestaat. Van merken als Yamaha, QSC, Neutrik, Klotz en Sennheiser werden ook al nieuwe producten verkocht, maar nu de Limburgers en L-Acoustics zich officieel aan elkaar verbonden hebben, is voor 'het nieuwe spel' ook

een nieuw bedrijf opgericht, Audio Solvation dus. Tom Dohmen (Sales & Marketing) legt uit: "Audio Solvation is officieel op 1 april begonnen, toen we op Prolight + Sound door L-Acoustics ook gepresenteerd werden als nieuwe importeur voor Nederland. Er waren al een tijdje gesprekken gaande met L-Acoustics over een importeurschap en die gesprekken waren aanleiding om na te denken over een duidelijker onderscheid tussen 'gebruikt' en 'nieuw'. Op die manier heb je op zowel de occasions als de nieuwe verkoop veel meer focus. Dat heeft uiteindelijk geleid tot de oprichting van Audio Solvation."

TOTAALCONCEPT

Audio Solvation is volgens Dohmen een nieuw concept op het gebied van professionele audioapparatuur. Door een mix van topmerken en betrokken productspecialisten is het bedrijf de partner voor een passende audio-oplossing voor elke situatie. Op de vraag wat het bedrijf onderscheidt van andere bedrijven, antwoordt de inmiddels aangeschoven Bram van Cleef: "Naast dat we een vrij jonge, maar heel ervaren partij zijn, hebben we ook echt alles in eigen hand, zelfs een eigen technische dienst die reparaties uitvoert tot op componentniveau. Mensen kunnen bij ons terecht voor het hele plaatje en dat is ook meteen een van de redenen waarom L-Acoustics voor ons gekozen heeft als importeur. Klanten willen tegenwoordig een totaalconcept. We zijn met Audio Solvation in staat een nieuw systeem te leveren, maar kunnen ook oude systemen innemen. We kijken naar het budget en kunnen indien nodig ook een mix samenstellen van nieuwe en gebruikte producten. Sluit het budget dan nog niet helemaal aan, dan kunnen we ook nog een

stukje financiering aanbieden, in de vorm van lease. Dat is het totaalconcept en daarmee maken we echt wel een verschil. Inruil zien we hier niet als last, maar echt als een tool. Eigenlijk was het totaalpakket er met Soundsale ook al wel, maar nu treden we er ook actiever mee naar buiten.”

DEMODAG

Meedenken met de klanten en met de voor hen beste oplossing komen, daar gaat het volgens Tom Dohmen allemaal om. “We kunnen het traject helemaal voor hen begeleiden. Met L-Acoustics komen we nu ook meer terecht in het segment van poppodia en dergelijke.” Onlangs hadden klanten en andere geïnteresseerden al de kans om het nieuwe L-Acoustics ARCS systeem aan het werk te zien tijdens een demodag die Audio Solation in samenwerking met L-Acoustics verzorgde in het Sittardse poppodium Volt. Ze konden kennis maken met het nieuwe A15 systeem en de bijbehorende subwoofer KS21. Daarnaast waren nieuwigheden te zien met betrekking tot het ecosysteem en de workflow van de LA Network Manager, Sound Vision en M1 software, als onderdeel van de P1 processor. Dohmen: “Een mooie dag, waarop goed te zien was hoe flexibel het systeem is. Zelf zeggen ze dat je er tussen de vijftig en vijfduizend bezoekers mee kunt bedienen en dat hebben we allemaal kunnen laten horen. Het werd goed ontvangen en de sfeer was top. Dit soort dingen zullen we ook wel vaker blijven doen.”

De nieuwe A15 Wide en KS21 als drum fill of dj monitor setup

GOEDE MIX

“We bieden met Audio Solation nu een mooi pakket met premium merken, waar we het hele pallet mee kunnen bestrijken”, vertelt Dohmen. “L-Acoustics voor de grote systemen, QSC met de actieve luidsprekers en

zakelijke oplossingen...het is echt een goede mix. Tot dusverre heeft de focus naar buiten toe vooral op L-Acoustics gelegen, maar we gaan uiteraard ook meer aandacht genereren voor de andere merken, zoals Yamaha en Sennheiser. Niet alleen in onze uitingen, maar zeker ook in de showroom die op dit moment nog verbouwd wordt.”

VOL VERTROUWEN

Op de vraag of de oprichting van het nieuwe bedrijf ook een spannende tijd met zich meebrengt, reageert Bram van Cleef: “Nou, het is vooral heel leuk. Feitelijk verandert er niet zo heel veel, afgezien van de naam. L-Acoustics deden we voor een deel al, alleen hebben we nu ook het bordje naast de deur hangen. Dat kun je nu ook laten zien aan mensen en straalt wel echt wat uit. Het scheelt dat het allemaal niet helemaal nieuw is voor ons. De basis is heel goed, dus de middelen zijn er ook om deze stap te zetten. Aan de andere kant wordt er, nu je officieel importeur bent, vanuit L-Acoustics ook wel wat van je verwacht natuurlijk, net als vanuit de andere merken overigens. Het is leuk om te zien hoe zich dat gaat ontwikkelen, maar we hebben er alle vertrouwen in dat het helemaal goed gaat komen.”

Gert Wiersema presenteert de mogelijkheden van de P1 processor

Kenners over

Akoestische oplossingen

Over akoestiek, of liever gezegd akoestische oplossingen, is veel gezegd en geschreven. Er is dan ook gewoon veel over te zeggen, vanuit veel verschillende disciplines. AV & Entertainment Magazine gaf kenners de kans om vanuit hun professe te vertellen over hun oplossingen. En dat kan alle kanten op gaan, zo merkten we...

JOCHEN DESMEDT, DOES IT HERTZ

"G"Geluid is overal en iedereen komt er dagelijks mee in aanraking. Akoestische oplossingen zijn dan ook belangrijker dan ooit bij het ontwerp, de constructie en de aankleding van gebouwen", vertelt Jochen Desmedt van Does It Hertz (onderdeel van de ShowTex-groep). "Je vindt bij ons een erg ruime keuze aan geluidsabsorberende materialen, van akoestische doeken en strakke panelen over baffles, roll-ups, scheidingsgordijnen en

geprinte stoffen tot de bijhorende ophangsystemen. Does It Hertz staat garant voor innovatieve oplossingen die de geluidskwaliteit merkbaar verbeteren, zorgen voor een gezonde auditieve situatie en bovendien nog eens vorm geven aan je ruimte."

Ze spreken hier over 'ear-catchers', die akoestiek en esthetiek mooi verenigen, want akoestische producten hoeven niet saai en omslachtig te zijn: "Als deel van de ShowTex-groep profiteren we van meer dan 35 jaar ervaring in vlamwerend textiel en innovatieve ophangsystemen. Van advies tot installatie, samen met de klant bedenken we graag de meest creatieve akoestische oplossingen voor zowel grote concerthallen en theaters tot zeer specifieke kantoor- en interieurtoepassingen."

Dat gordijnen het geluid absorberen was al bekend, maar je kan ze nu ook gebruiken als dynamische geluidsisolatie. "Je schuift het doek dicht om ruimtes af te schermen wanneer nodig, maar geniet ten volle van de onverstoorde architectuur met de gordijnen open. Geen zware verplaatsbare wanden meer, maar simpelweg een handig gelaagd gordijn!" Met deze speciaal ontwikkelde scheidingsgordijnen verminder je dus de geluidsoverdracht tussen twee ruimtes op een erg flexibele manier. "De zware, maar toch soepele voering is een uitstekende isolator, terwijl de

buitenste lagen het gordijn een luxe uitstraling geven én de zaalakoestiek verbeteren. Kortom, een modulair scheidingssysteem uit vlamwerend textiel. In combinatie met één van onze ophangsystemen werkt de hele installatie als een soort spouwmuur en zorgt het naast visuele ook voor auditieve privacy. Sluit je het gordijn, dan is een conversatie aan de andere kant onverstaaanbaar. Opdeling niet meer nodig? Schuif het doek gewoon aan de kant. Geluidsisolatie was nooit handiger!”

Tot slot nog een tip van Desmedt: “Laat je creativiteit de vrije loop! Door akoestische oplossingen te combineren met beweging, print, verduistering en/of speciale vormen krijg je unieke creaties die een ruimte helemaal kunnen transformeren. Auditief maar ook visueel. Zo kan de opblaasbare wol van Does It Hertz zelfs laag-mid tot hoge frequenties absorberen. Geen idee is te gedurfd als het over akoestische oplossingen gaat.”

VICTOR DE KEIZER, MAFICO BV (DISTRIBUTEUR VICOUSTIC)

Mafico is distributeur voor onder andere het merk Vicoustic, producent van akoestische panelen/producten. “Al het Vicoustic materiaal dat in Nederland bij een officiële dealer/installateur/studiobouwer wordt ingekocht, is uiteindelijk via ons aan deze partijen geleverd”, legt Victor de Keizer uit.

Vicoustic onderscheidt zich volgens De Keizer in de markt van akoestische panelen door het gebruik van duurzame (gerecyclede) materialen, brandcertificeringen en unieke designs. “Vicoustic is een van de voorlopers als je kijkt naar innovatie, mede dankzij de unieke eigen meetruimtes (een flexibel in te richten anechoische- en

PROJECT DOES IT HERTZ

Project: Concertzaal De Roma

Probleem: Concertzaal De Roma in Borgerhout, België, vocht al langer met flutter echo's, ongewenste reflecties en te lange resonanties, dus zocht het naar een onopvallende manier om de akoestiek van de zaal opnieuw af te stellen.

Oplossing: De grote uitdaging was om een oplossing te vinden die het unieke karakter van de zaal respecteerde. Omdat het gebouw geklasseerd is als beschermd monument, moest de uitvoering uiteraard met het grootste respect voor de zaal gebeuren. Een aanpak van het plafond leek op het eerste zicht ondenkbaar, maar Does It Hertz ontwikkelde twee gigantische opblaasbare schelpen in de vorm van de bestaande koepel. De schelpen blazen op tijdens concerten en doen zo dienst als absorberend membraan. De grote holle koepel transformeert dus in een bolle koepel en is de perfecte oplossing voor het flutter-probleem. Een betere akoestiek voor zowel publiek als artiest!

reverbkamer met variabele afmetingen) en gebruik van nieuwe technieken en materialen. Vicoustic blijft niet steeds hetzelfde doen, maar is juist continu op zoek naar verbetering en innovatie om een product te kunnen bieden dat zo goed mogelijk aansluit bij de hedendaagse wensen van de klant.”

Daarnaast heeft Vicoustic een eigen projectteam dat op aanvraag akoestische ontwerpen kan maken voor ruimtes. De Keizer: “Uniek aan dit team is dat het niet uitsluitend uit akoestisch specialisten bestaat, maar ook uit designers, om zo niet alleen een akoestisch aantrekkelijke oplossing, maar ook een visueel aantrekkende

TEXACOUSTIC
the sound of beauty

EXPOSITE
NEDERLANDSE BOEKEN

SPOOK EN SPORRELIJK

RON DE GROOT
THEATERTEXTIEL / TONEELINRICHTING

Tel. +31(0)182-616310 • www.theatertextiel.com

TEXACOUSTIC
the sound of beauty
Officiële distributeur

SMALL BUT MIGHTY!

Hybrid horn-loaded-, vented-, coaxial- and LineArray- enclosure design

hd HLS24

HybridLineSource Speaker System

The hd HLS24 is a new and worldwide unique loudspeaker system invented by Harmonic Design. It dramatically reduces the space, required for a conventional system, and improves the quality of a PA-system to a new level.

- Coverage 100° x 40°
- Undistorted sound up to 144 dB
- 2x 12" Neodymium, 4x 1.4" Neodymium
- integrated 3-Point FastRig - Rigging
- less than 50 kg weight

Sensitivity (1W / 1m)	SPLmax*	Freq. Range (-6dB)	Weight	Dimensions W x H x D (mm)
108 dB	144 dB	60 Hz - 20 kHz	45 kg	480 x 675 x 560

*SPLmax Peak level measured at 1m under free-field conditions using pink noise with crest factor 4

lijke oplossing samen te stellen. Vicoustic beperkt zich niet tot akoestisch materiaal voor alleen studio's, maar levert tegenwoordig ook materiaal voor akoestiek in kantoren en publieke ruimtes."

"Wij als Mafico zijn een sterke distributeur met meer dan 25 jaar ervaring in de distributie en een verfrissende blik op de markt door ons jonge gemotiveerde en ervaren team", vertelt De Keizer verder. "Door de gevarieerde achtergrond van ons team kunnen we vanuit verschillende perspectieven meedenken met de klant en zo een perfect passende oplossing aanbieden. Door ons sterke merkenpakket zijn wij voor steeds meer partijen de juiste keus en sluit onze eigen innovatie goed aan bij die van Vicoustic."

Vicoustic heeft onlangs een nieuwe productielijn in de fabriek geopend. Deze productielijn maakt gebruik van de Virtual Material Technology (VMT). Kenmerkend voor deze lijn is het feit dat er in plaats van standaard schuim gebruik gemaakt wordt van gerecycled materiaal (origineel afkomstig van PET flessen) dat veel langer mee gaat en nóg iets beter akoestische eigenschappen heeft dan panelen met een binnenwerk van standaard (polyurethaan)

schuim. Daarnaast worden de VMT producten niet meer omtrokken met stof, wat een aantal voordelen heeft. Er is een breder pallet aan kleuren en motieven beschikbaar omdat deze niet afhankelijk zijn van reeds bestaande stof. Omdat de kleuren/patronen niet op het akoestisch materiaal worden geplakt is er geen lijm nodig waardoor de vezels meer open blijven staan en er een extra laag tussen het akoestische materiaal en het zichtbare deel wordt weggenomen. De kleuren en patronen worden bovendien niet op het materiaal gedrukt maar gesublimeerd. Hierdoor worden alleen de vezels gekleurd en blijft de ruimte tussen de vezels open en geeft dit dus een akoestisch (nog) beter resultaat. "Een ander bijkomend voordeel van het nieuwe soort materiaal is de brandcertificering", aldus De Keizer. "Vicoustic werkt er hard aan om zoveel mogelijk van de nieuwe producten van een optimale certificering te voorzien. Door deze certificering zijn veel van de Vicoustic producten ook makkelijker inzetbaar in projecten waar een bepaalde (streng) brandcertificatie vereist is. Er zijn een aantal gloednieuwe Vicoustic producten uitgebracht die qua design sterk lijken op enkele bestaande ontwerpen, maar voorzien zijn van de nieuwste technologieën en materialen."

NIENKE WALET, RON DE GROOT THEATERTEXTIEL

Ron de Groot Theatertextiel is al meer dan veertig jaar betrokken bij het verbeteren van de akoestiek van in theaters, kerken, concertpodia, scholen, dansstudio's en meer. "Door klanten professioneel te adviseren en gebruik te maken van zware kwaliteit theaterstoffen met een lange levensduur en natuurlijk een brandvertragende werking kan de akoestische werking van een ruimte enorm positief beïnvloed worden", vertelt Nienke Walet. "Sinds anderhalf jaar is het bedrijf echter verder gespecialiseerd in akoestiek. Na onderzoek door een gerenommeerd Nederlands technisch instituut en ontwikkelings-traject van bijna twee jaar hebben we de stof Texacoustic® op de markt gebracht. Een uniek product dat het geluid van een ruimte niet alleen kan optimaliseren maar door de luxueuze uitstraling eveneens het sfeerbeeld en de ambiance sterk verbetert."

De unieke uitstraling, het relatief lichte gewicht, een goede prijs-kwaliteitverhouding en enorme flexibiliteit in ophang- en toepassingsmogelijkheden onderscheiden de oplossing van andere producten, aldus Walet. "Daarnaast is het zelfs mogelijk de stof als doek geprint te leveren zodat

APOLLO

RETRO STYLE
EFFECT MACHINE

f i t y CLFLIGHTING

WWW.CLF-LIGHTING.COM

FAIRLIGHT

DISTRIBUTIE BENELUX
www.fairlight.nl

BIGGER IN SO
MANY WAYS.
SMALLER IN
ONLY TWO.

MARTIN ERA 300 PROFILE

Martin

het als wandaankleding of zelfs kunst kan worden geïntegreerd in een interieur. Deze unieke akoestische stof van slechts enkele millimeters dik is een ware openbaring in de culturele en evenementensector! Dankzij deze relatief lichte doeken, die naar wens in ons confectieatelier geconfectioneerd kunnen worden, hoef je nooit meer met zware schermen en dikke partijen doek te slepen. Bovendien is de Texacoustic® niet alleen standaard in dertien kleuren leverbaar, we verven deze (vanaf vijftig meter) zelfs naar wens op kleur in!”

De Texacoustic® is een geïmpregneerde katoenen stof die niet alleen duurzaam is doordat de doeken minimaal twintig jaar meegaan, maar ook door de gebruikte garens, die afkomstig zijn uit Griekenland en Turkije. “Dat is relatief schoon, veel schoner dan katoen uit Oezbekistan of India”, legt Walet uit. “De draden die binnenin Texacoustic® zitten zijn een viscoze, dat wordt gemaakt van hout. Wij gebruiken alleen FSC hout, dat betekent dat voor iedere boom die gekapt wordt een nieuwe wordt geplant. Verder zijn alle chemicaliën (kleurstoffen en brandvertragende middelen) biologisch afbreekbaar. Kortom, een biologisch afbreekbare en duurzame akoestische oplossing waar je bijna een heel leven lang plezier van hebt.”

De stof is inmiddels door Ron de Groot Theatertextiel in meerdere projecten en naar volle tevredenheid van klanten toegepast. O.a. in een schouwburg waar het

PROJECT RON DE GROOT THEATERTEXTIEL

Project: (Jazz)café in fabriekshal en theaterzaal

Probleem: De ruimte bestaat voornamelijk uit staal, beton en glas waarbij het geluid uit zichzelf als storend is. In combinatie met tafels met pratende mensen zorgde dat voor een kakofonie aan geluid.

Oplossing: Door de lange glazen entree wanden te voorzien van Texacoustic® doeken, ingeverfd in een specifiek gewenste 'olijfkleur' en ook het toneel aan te kleden met toneelbedoeeking in de Texacoustic® is het geluid significant verbeterd. Inmiddels is deze locatie niet meer alleen een lust voor het oog maar ook voor het oor!

Extra: In de theaterzaal van een conservatorium waar het wordt gebruikt, niet alleen ter verbetering van de akoestiek, maar ook als doekenplan en om het licht te weren, is de gebruiker razend enthousiast. Veel gehoord is dat de stof zeer prettig werkt wegens de diverse ophangmogelijkheden waardoor er een flexibele akoestiek ontstaat die naar wens en zonder al te veel moeite kan worden aangepast. Kortom, van huiskamerorkest tot popconcert tot musicalvoorstelling, de Texacoustic maakt elke ervaring net dat stukje beter van goed tot uitstekend.

CONTROLLUX LOUNGE

Netwerk Event & Product demonstraties

3 - 4 september 2019
17:30 - 22:00 uur

Theater Castellum
Rijnplein 1-3
2405 DB Alphen aan den Rijn

Voor meer informatie en inschrijving: www.controlluxlounge.com

Theater

Architectural

Entertainment

TV & Film

Rigging

Consumables

Controllux BV

Tel.: +31 (0)88 444 6 444
E-mail: info@controllux.nl

Controllux BVBA

Tel.: +32 (0)13 480 600
E-mail: info@controllux.be

Via www.controllux.com heeft u direct toegang tot onze webshop.

Uw ideeën,
onze oplossingen.

geluid, bovenop de rollenzolder en hoog aan de zijwand in de zaal te veel wegliep zonder akoestische oplossingen. “Rijenvol met onze prachtige Texacoustic® doeken hebben het geluid, zoals het hoort, geoptimaliseerd. Deze locatie is akoestisch getest in de oude setting, zonder akoestische oplossing en daarna met de Texacoustic®. Hieruit is gebleken dat het geluid enorm verbeterd is met de Texacoustic® doeken. Exact zoals weergegeven en zoals wordt beloofd in de testrapporten.”

RON BAKKER, YAMAHA EUROPE

“Weinigen weten wellicht dat Yamaha vijftig jaar geleden begon met akoestische consultancy en in de loop van de tijd vele concertzalen in Japan heeft ontworpen”, vertelt Ron Bakker. “Begin 80-er jaren kwam er een vraag van een Christelijke universiteit om de akoestiek van een auditorium aan te passen voor spraak en studentenbijeenkomsten, maar tegelijkertijd ook geschikt te maken voor orgelconcerten en koorzang. Deze twee toepassingen liggen zo ver van elkaar dat dit met mechanische middelen niet mogelijk is, reden voor de akoestische ingenieurs van Yamaha’s ‘spatial audio’ divisie om contact te zoeken met een andere Yamaha divisie die net een van de meest succesvolle digitale galm-processoren van de 80’er en 90’er jaren had ontworpen: de SPX serie. Met gemodificeerde SPX90’s en een handvol microfoons en luidsprekers werd een oplossing gevonden, gebruik makend van elektronische concepten voor akoestiek-verbetering die in de 50’er en 70’er jaren (door Philips) al waren ontwikkeld; het Active Field Control (AFC) systeem was geboren.”

Ruim 35 jaar later, begin juni 2019, werd op de InfoComm in Orlando de vierde generatie van dit systeem voor het eerst aan het publiek gepresenteerd: AFC4. “Het systeem maakt gebruik van meerdere microfoons en luidsprekers in de ruimte, waarbij reflecties worden opgevangen door de microfoons en daarna bewerkt worden door de AFC4 processor”, legt Bakker uit. “Daarna wordt het weer terug gespeeld door de luidsprekers, dan weer opgevangen door de microfoons, etc. Dit concept wordt ‘hybride regeneratief’ genoemd, en het is de reden dat AFC systemen zeer natuurlijk klinken en reageren. De originele akoestiek van de ruimte is immers de basis van het resultaat. AFC is in de loop van die 35 jaar in vele concert-

JBL Intellivox in
Oostkerk Middelburg
Foto Paco Maaskant, Tjoonk GVL

zalen, operahuizen en multi-purpose zalen geïnstalleerd, sinds 2013 ook in Europa. Voorbeelden zijn de Nationale Opera in Warschau en het danstheater van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.” Van beide systemen is een presentatie te vinden in de AES papers bibliotheek (Nationale Opera Warschau: AES138, Warschau. AHK: 2018, AES144, Milaan). De demo’s op InfoComm werden gedaan in een ruimte met een galmtijd van een schamele 0,4 seconden, bij een van de gebruikte presets werd die verhoogd naar die van een kathedraal met een galmtijd van meer dan 5 seconden: een verhoging met een factor 12.

Op de vraag wat is er nieuw is aan de AFC4, reageert Bakker: “Allereerst heeft AFC4 een flink krachtiger DSP waarmee ook zeer complexe systemen door een enkele processor kunnen worden gedaan waar voorheen meerdere AFC3 processors

(die overigens nog in het pakket blijven) nodig waren.” Maar hoe zit het dan met het toverwoord ‘immersive audio’? Bakker: “Alhoewel op dit moment nog niet als applicatie leverbaar, werd in Orlando als concept een Vector Based Amplitude Panning (‘VBAP’) systeem gedemonstreerd dat aangestuurd werd door een TTA stage tracker II systeem om een violiste, spelend op een ‘silent violin’, uit te versterken door middel van een 3D-configuratie van 48 NEXO ID24 luidsprekers. Het resultaat was op het eerste gehoor en gezicht niet zo indrukwekkend: alles klonk precies zoals je het zou verwachten in een kleine concertzaal: het geluid van de in de demoruimte rondlopende violiste kwam van de positie waar ze zich bevond, en de nagalm reageerde zowel op de viool als op de andere akoestische geluidsbronnen in de ruimte, inclusief het publiek. Pas na het uitzetten van het AFC4 systeem werd duidelijk hoe spectaculair het was wat er gebeurde:

MDG

EVOLUTION OF FOG AND HAZE

Rolight

Het complete aanbod MDG, OXO en ExpoLite vind je bij Rolight.

EEN ZOMER VOL EFFECTEN

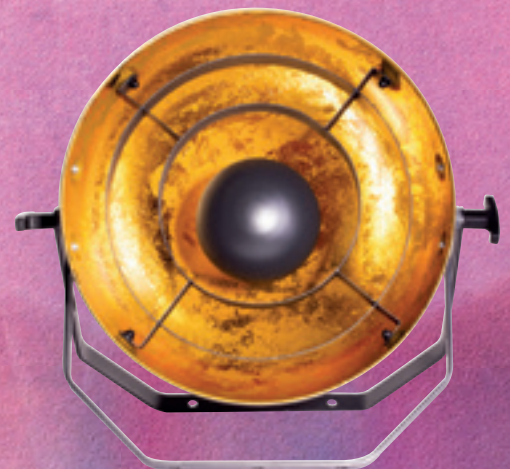
OXO Sparkjet

- Koudvuur
- Tot 5 meter hoog

ExpoLite TourBar 64

- Pixel mapping
- 16x 15W RGBW LED

ADMIRAL Vintage luminaire MKII

- Klassieke uitstraling
- Ontworpen voor de verhuur

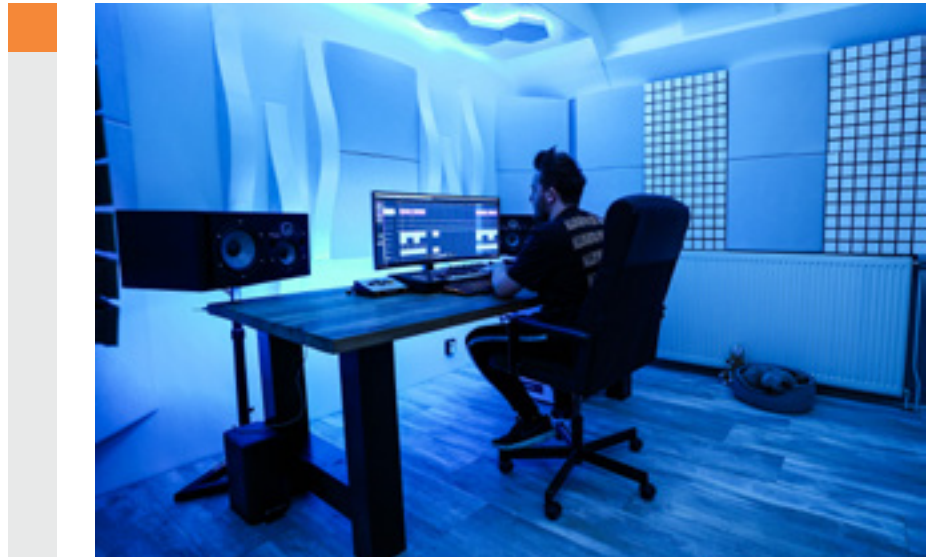
het immersive systeem ondersteunde een volledig natuurlijke response met een instrument (de silent violin) dat zelf geen akoestisch geluid maakte in een ruimte waar nauwelijks akoestiek was. Zonder systeem hoorde je eenvoudigweg niets!”

De AFC4 demo's op Infocom geven een inkijkje in de toekomst van immersive sound, geeft Bakker aan: “Zowel AFC3 als het AFC4 DSP platform zijn zo krachtig dat zelfs in zeer ‘droge’ zalen een zeer natuurlijk klinkende akoestiek kan worden bereikt. De combinatie met immersive ‘object based panning’ functionaliteit maakt het mogelijk om een nieuw soort applicaties voor zowel variabele akoestiek als object based panning praktisch en efficiënt te kunnen inzetten, niet alleen in grote dure producties, maar juist ook in middelgrote en kleine producties - vast geïnstalleerd en mobiel. De toekomst wordt uitdagend: componisten en geluidsontwerpers hebben er een creatieve tool bij.”

THIJS DULLAART, AUDIO XL (OVER JBL)

“Het gebeurt meer en meer dat muzikanten plaatsen vinden in beschermde gebouwen en monumenten, zoals kerken en kastelen”, vertelt Benoit Vlieghe van Audio XL. Dit zijn bovendien vaak gebouwen met grote galmende ruimtes die een akoestische verbetering goed kunnen gebruiken. Ook in niet beschermde gebouwen maakt de infrastructuur het soms onmogelijk om panelen of andere akoestische materialen te plaatsen. In dat geval is het belangrijk zo zuinig mogelijk met akoestische energie om te gaan. Geluid moet enkel en alleen op de juiste plaats aanwezig zijn en reflecties moeten zo veel mogelijk vermeden worden. Het klinkt eenvoudig, maar in de praktijk is het moeilijk om dit te bereiken met een conventioneel luidsprekersysteem.”

We kennen natuurlijk allemaal de line array waarbij het geluid volgens de natuurwetten verticaal gericht wordt door het combineren van meerdere luidsprekers in een verticale kolom. Vlieghe: “In de jaren '90 is met de komst van de DSP de ‘beam steering’ technologie ontwikkeld door pionier Duran Audio. Ondertussen hebben verschillende fabrikanten zich hierop toegespitst. Deze technologie maakt het mogelijk om het verticale afstralingsgedrag digitaal te regelen en het geluid te richten naar waar je wil. Maar de beam steering

PROJECT VICOUSTIC

Project: studio DJ/Producer Matt Nash

De studio is ontworpen door het projectteam van Vicoustic, de levering is verzorgd door Mafico's dealer Midi Amsterdam.

Probleem + oplossing: de ruimte was erg ‘boomy’ en ‘levendig’, dit zorgde ervoor dat afmischen erg lastig was in deze ruimte. Allereerst was het doel dus om de ruimte akoestisch onder controle te krijgen om zo het afmischen te vergemakkelijken. Gekozen is voor een combinatie van bass trapping in de vorm van de Superbass Extreme Premium, absorptie middels Cinema Round Premium, Flat Panel PET en Vixagon Mini panelen en gecombineerde absorptie/diffusie doormiddel van de Flexi Wave en Flexi Wood A50 producten.

Een andere voorwaarde die Matt stelde, was dat hij lang door kon werken in de studio en de ruimte dus comfortabel was om langere tijd in te verblijven. Matt wilde de achterwand niet behandeld hebben omdat deze wand bestaat uit dubbel openslaande (glazen) deuren. Deze zorgen voor veel daglicht en dus comfort in de ruimte. Uiteraard is het niet-behandelen van de achterwand van invloed op de akoestiek, maar Matt was bereid om voor dit compromis te kiezen t.b.v. meer comfort in de ruimte. Designwise is Matt een groot sci-fi fan en wilde hij een ‘space ship vibe’ in zijn studio hebben. Door te kiezen voor veel lichte tinten en natuurlijk een afwerking met LED verlichting is dit resultaat naar grote tevredenheid behaald. “In dit project is zichtbaar dat wensen van de klant op het gebied van zowel akoestiek als design perfect kunnen worden gerealiseerd door een goede samenwerking tussen alle partijen”, aldus Victor de Keizer van Mafico.

technologie is beperkt door zijn symmetrisch afstralingsgedrag, waardoor het ontwijken van een balkon of andere obstakel binnen het publieksvlak complex blijft. JBL gaat hierin nog een stap verder dan beam steering en biedt met zijn ‘Intellivox beam shaping’ de volledige controle over de verticale dekking. Verschillende parameters zoals o.a. de directe SPL-verdeling over de verschillende publieksvlakken kunnen vooraf via software ingesteld worden, waarna een bijpassend afstralingsgedrag wordt gegenereerd.

Zo ontstaat er een asymmetrische verticale beam die volledig is afgestemd op de ruimte, hoe complex deze ook is. Het resultaat van beam shaping is dat je meer flexibiliteit hebt bij de plaatsing van de luidsprekers. Maar het allerbelangrijkste is dat je met deze technologie een optimale verhouding tussen direct geluid en het nagalmveld bereikt, wat resulteert in een betere spraakverstaanbaarheid en een betere muziekbeleving.”

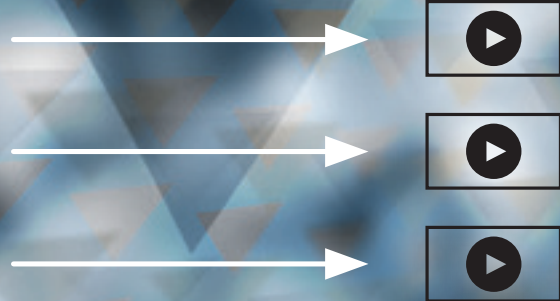
LINKING
PROFESSIONALS

T +31 35 888 68 25
E hire@broadcastrental.com

broadcastrental.com

DIGITENNE

MEERDERE DRAADLOZE BRONNEN OP
JOUW GEHELE EVENEMENTENTERREIN

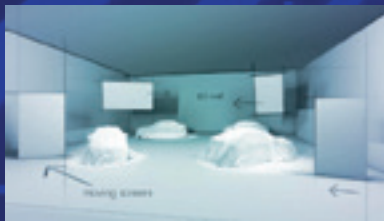

BR ADCAST
RENTAL

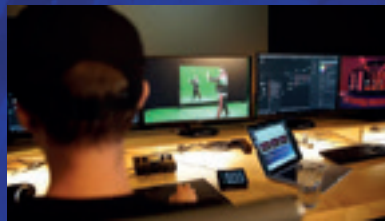

univate

creating visual experiences

CONCEPT DESIGN

CONTENT CREATION

SHOW CONTROL

MAKING YOUR STORY MEMORABLE

Wij zijn een full-service creatieve studio die buiten de grenzen van traditionele schermen treedt om innovatieve audiovisuele ervaringen te produceren. Wij combineren concept- ontwerp, content-productie en show-control en daardoor zijn wij de one-stop-shop voor innovatieve ervaringen op uw volgende productie.

CHECK OUR NEW WEBSITE: UNIVATE.NL

Evenementen pleiten voor maatwerk beleid plastic bekere

Op verzoek van festival- en evenementenorganisatoren hebben brancheverenigingen VVEM en VNPF een handreiking aan gemeenten opgesteld voor het maken van beleid voor plastic bekere op evenementen. Aanleiding was dat sommige gemeenten het gebruik van hardcups (harde plastic bekere) als norm zien en verplicht willen stellen voor alle evenementen. Deze bekere zijn echter niet voor ieder evenement een geschikte oplossing. VVEM en VNPF pleiten daarom voor maatwerk. De handreiking geeft een overzicht van de wetgeving die er is op dit gebied, geeft meer achtergrondinformatie en biedt organiserende en vergunningsverstekkende partijen handvatten bij het nadenken over en vormgeven van beleid voor plastic bekere. De geschiktheid van een hardcup als alternatief voor de zachte plastic beker is erg afhankelijk van de locatie, het type evenement en diverse andere omstandigheden. Dit maakt dat de hardcup voor lang niet alle organisatoren het meest duurzame, veilige en beste alternatief is. Het apart inzamelen en recyclen van eenmalig gebruikte drinkbekere en/of het inzetten van recyclelaat en hernieuwbare grondstoffen zoals PLA is in veel gevallen een beter passende oplossing. Anders dan soms wordt gedacht, bestaat er ook geen landelijke of Europese regelgeving die het gebruik van een hardcup voorschrijft. Veel evenementen, festivals en poppodia zijn al geruime tijd bezig met het terugdringen van plasticgebruik en de inzet van alternatieven voor met name plastic bekere. Hierbij lopen zij soms tegen lokale regelgeving of beleid aan. Binnen een aantal gemeenten wordt momenteel beleid gemaakt waarin de hardcup als norm wordt gehanteerd voor plastic bekere. Volgens VVEM en VNPF is er hierdoor onvoldoende oog voor goede alternatieven. De handreiking is volledig te downloaden op www.vvem.nl.

Axient Digital op tour Justin Timberlake

Tachtig draadloze kanalen die gedurende een heel jaar perfect moeten werken op drie stages op locaties in Noord-Amerika en Europa. Met meer dan honderd shows en talloze vlieguren, treinen, auto's en kilometers daartussenin. Dat is de taak en onderneming van de audio-eisen die worden ervaren tijdens de Justin Timberlake Man of the Woods Tour. De normen liggen hoog: "Als er drop-outs voor Justin zouden zijn, dan is dat echt een big deal", vertelt Elliot Wiley (RF coördinator) tijdens de JT tour. Door bediening op afstand via ShowLink®, de Shure Wireless Workbench®-software, de ShurePlus™ Channels-app en accumonitoring die via het netwerk geleverd worden, geeft dit tijdens de tour een ongekend niveau aan inzichten en bedieningsmogelijkheden om hier aan te voldoen. "Het systeem laat nooit een steek vallen. Het voelt alsof er voortdurend een enorm brede snelweg aan audio-informatie naar de desk komt. Wat ik ook erg fijn vind aan het systeem, is dat je voortdurend de sterkte en kwaliteit van het signaal kunt monitoren", aldus Paul Klimson, Monitor Engineer gedurende de JT tour. Elliot Wiley vult aan: "Dat heeft ons behoorlijk geholpen. Als je bijvoorbeeld kijkt naar het RF-level en de ontvangst lijkt sterk, terwijl de kwaliteit laag is, dan weet je dat je tegen intermodulatie aan zit. Dat gebeurt soms, maar die kwaliteitsmeter is de enige manier waarop je daar op voorhand achter komt. Axient Digital is significant, het veroorzaakt geen intermodulatie, of zó weinig dat je op een punt zit dat je er in ieder geval geen zorgen om hoeft te maken."

Meer weten over het systeem of andere successories;

www.shure.nl/axientdigital

www.shure.com/en-US/performance-production/customer-success

Performer Profile 3200K of IP Q4

De Showtec Performer Profile is beschikbaar als IP 3200K of IPQ4 versie. Beide zijn zeer goed uitgerust voor buitengebruik. Themaparken, openluchtfestivals of theaters vormen het perfecte podium voor de Performer Profile. IP-65, CRI> 90Ra voor de 3200K en een 250W RGBW LED array voor de Q4, een variabele bundelhoek van 15°-30° die via het elektronische zoom- en focussysteem instelbaar is. De Performer Profile heeft ingebouwde shutters die handmatig kunnen worden bediend. Voor de algemene bediening van de unit kan dit handmatig worden gedaan, via het RDM- of DMX-512-protocol. Een draaibare goboholder is ook onderdeel van het pakket. Verkrijgbaar bij Highlite International: www.highlite.com.

Eén locatie, twee dagen, twee evenementen

Harmony of Hardcore & 7th Sunday Festival

64
> **Waarin een klein dorp groot kan zijn, zo kun je het feit dat een festivalweekend als dat met Harmony of Hardcore en 7th Sunday Festival plaatsvindt in het Brabantse plaatsje Erp best omschrijven. De productie is in handen van organisator Par-T uit het dorp, dat voor (een deel van) de technische productie de hulp inroept van Unlimited Productions en 4Light Showprojects.**

Op festivalterrein De Roost aan de rand van Erp vonden in het weekend van 8 en 9 juni twee evenementen van formaat plaats. Op één en hetzelfde terrein was het op zaterdag de beurt aan Harmony of Hardcore (met een recordaantal van zo'n 35.000 bezoekers) en barstte een dag later 7th Sunday Festival (40.000 bezoekers) los. Het terrein zelf was ook groter dan ooit tevoren, met zestien area's tijdens 7th Sunday, waarvan er een dag eerder (tijdens Harmony of Hardcore dus) vijftien in gebruik waren. De afgelopen vier jaar opende elk jaar een nieuwe area op Harmony of Hardcore, nu is er nog maar één gesloten.

GEKKE PRODUCTIE

We spreken Bart Roelen (Unlimited Productions) en Wout de Kraker (4Light Showprojects) op vrijdag, een dag voor

'showtime'. "Eigenlijk is dit voor ons best een aparte productie, omdat we hier een andere rol hebben dan we gewend zijn", vertelt Bart Roelen. "Normaal gesproken houden wij ons vanuit Unlimited Productions bezig met totaalproducties, waarbij we ook heel vaak samenwerken met 4Light. Als wij een groot zakelijk evenement doen voor bijvoorbeeld MCI of Booking.com, dan zijn wij de totaalproducent, maar zetten we 4Light op een gedeelte van de techniek. Alles wat qua licht en trussing en dergelijke uitgewerkt moet worden, leggen we dan bij hen neer. Op die manier werken we heel veel samen." In het geval van Harmony of Hardcore en 7th Sunday Festival is de totaalproductie in handen van organisator Par-T zelf.

RESPECT

Bij Harmony of Hardcore en 7th Sunday Festival (productietechnisch wordt het gezien als één productie, aangezien technisch na de zaterdag geen aanpassingen gedaan hoeven worden voor de zondag) is de rol van Unlimited Productions en 4Light zoals gezegd anders. "Par-T is de organisatie en zij doen bijna alles in eigen beheer", legt Roelen uit. "Ze hebben een productie- en decorafdeling, ontwerpen het decor en voeren het ook uit. Er is een enorm draagvlak in de regio en ze krijgen dus veel hulp, iedereen

helpt mee. Ik heb heel veel respect voor het feit dat ze op die manier zo'n grote productie kunnen neerzetten. Al een paar jaar op rij is 7th Sunday Festival tot beste festival verkozen. Het is echt een heel credible evenement en dat creëren ze op een Brabantse manier. Wijzelf zijn met Unlimited Productions bij de vier grotere area's verantwoordelijk voor de technische productie met de focus op de audio. 4Light is er voor licht, video en rigging, met de focus op de mainstage. Maar samen pakken wij de technische productie op."

GROTERE SAMENWERKING

4Light Showprojects is het bedrijf van Ronnie Santegoeds en is al meer dan tien jaar betrokken bij deze productie. Ook Bart Roelen is negen jaar geleden betrokken geraakt: "Wij waren destijds verantwoordelijk voor productie en tourmanagement van artiesten als Sander van Doorn, Showtek, Ferry Corsten en Tiësto. Deze artiesten werden hier een jaar of tien geleden ook geboekt. Zodoende kwam ik een keer mee, puur als tour/productiemanager. Op die manier kwam ik in aanraking met Par-T en dat bleek goed te klikken. In 2010 kreeg ik de vraag of wij hier van toegevoegde waarde konden zijn en eerlijk gezegd was er op audiogebied toen nog best wat te leren. Dat zijn wij gaan

De bijdrage van Spectrum AV

"Harmony of Hardcore/7th Sunday Festival is ieder jaar een weerzien van vele bekende gezichten", begint Lex Willems van Spectrum AV zijn verhaal. "De manier waarop er gezamenlijk en vol overgave door alle betrokken partijen gewerkt wordt om dit enorme festival te realiseren weerspiegelt de cultuur die we binnen ons bedrijf zo koesteren. Onderdeel van dit harde werken is het zo nu en dan lastig te bereiken gedeelte van het terrein, bovenop een berg die alleen per bospaden toegankelijk is. Op deze berg realiseerden we drie van de zeven door ons geleverde area's waar de grootste plaats bood aan duizenden festivalgangers. Het hoogteverschil in dit terrein was de perfecte uitdaging voor ons recent aangeschafte L'Acoustics V-Dosc Line Array systeem om een egale geluidsdekking te bieden."

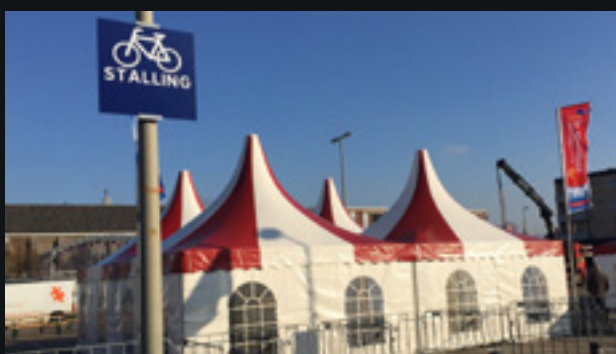
Sinds 2016 is Spectrum AV als leverancier verbonden aan Par-T. "Na een geslaagde kennismaking op Landagucha Festival werden we in 2017 voor het eerst betrokken bij Harmony of Hardcore/7th Sunday Festival. Belangrijk voor ons is het vertrouwen dat we krijgen om alles netjes en op tijd te realiseren, het contact tussen Par-T, Bart (Unlimited Productions), Ronnie (4Light) en ons is erg goed en dat betaalt zich uit in het resultaat."

oppakken. 4Light was toen al betrokken bij licht, video en rigging en zo is ook die samenwerking ontstaan." Waar het aandeel van beide partijen op Harmony of Hardcore en 7th Sunday Festival misschien niet eens zo héél groot is, is het wel een onderdeel van een veel bredere samenwerking met Par-T, geeft Roelen aan: "Par-T organiseert namelijk ook grote evenementen in het buitenland en daar zijn wij dan de totaalproducent en doen we dus alles. Zowel voor ons als voor

4Light is dat de andere kant van het verhaal. De afgelopen jaren hebben we steeds drie of vier edities van Daydream Festival voor Par-T gedaan in andere landen, onder andere Mexico, China en Spanje. Dan gaan er zeecontainers met onder andere layher en decor de wereld over. Vanuit 4Light gaan er vier of vijf mensen mee, vanuit Unlimited Productions drie tot zes. Met zijn allen maken we er een mooi festival van. Gaaf Creaties is verantwoordelijk voor het decor

PRODUCTION BROTHERS: SPECIALIST IN SIGNAGE VOOR EVENEMENTEN

SIGNAGE

Production Brothers is specialist in het maken, verhuren en plaatsen van bewegwijzeringborden (signage) op en rond evenementen.

INNOVATIE

Production Brothers denkt graag met u mee en blijft slimme oplossingen ontwikkelen. Oplossingen, waarbij u als organisator nog makkelijker kunt werken aan de veiligheid van uw evenement.

MONTAGE

Production Brothers neemt zorg uit handen. Wij plaatsen op de juiste plekken, op elke positie en aan elke constructie. Welke methode wordt gebruikt, bepalen wij in overleg.

KNIGHTS OF ILLUMINATED SIGNS

Production Brothers biedt onder de naam The Knights of Illuminated Signs een variatie aan lichtoplossingen om borden en/of opzettekken te verlichten.

ZONNEPANELEN

Nieuw in ons assortiment: zonnepanelen. Door het gebruik van zonnepanelen, wordt de gebruiksduur van standaard 30 uur verlengd van het begin van de lente tot diep in de herfst.

DE BIJDRAGE VAN FUEGO-FIREWORKS

Fuego-Fireworks is dit jaar in opdracht van Unlimited Fx de leverancier geweest van het vuurwerk voor de spectaculaire eindshows op de mainstage van Harmony of Hardcore en 7th Sunday Festival.

Een mooi en spannend project voor Fuego-Fireworks, dat weliswaar al is opgericht in 2009 door Jasper en Cecile Borsboom, maar pas sinds begin dit jaar geheel zelfstandig actief is als uitvoerend vuurwerkbedrijf. "Het is voor ons dan ook een erg innovatief jaar waarin we al onze ideeën en creativiteit kwijt kunnen", vertelt Jasper Borsboom. "In aanloop naar het festival zijn we druk geweest met het ontwikkelen van nieuwe pyrosites om het vuurwerk af te kunnen schieten in iedere gewenste hoek. Om dit voor het eerst te zien slagen op een festival waarbij bijna duizend effecten zijn afgeschoten geeft voor ons een gigantische kick! De motivatie om te blijven ontwikkelen en de lat nog hoger te leggen is dan ook erg hoog!"

Aan dit evenement gaan een aantal weken aan voorbereiding vooraf om een eindshow te kunnen creëren. Borsboom: "Het begint met de vergunningaanvraag voor het vuurwerk, budgetbepaling en een design dat in balans moet zijn met de special effects die verzorgd werden door Unlimited Fx. Nadat de vergunningen zijn aangevraagd aan de hand van het gewenste pyro-design worden er bouwtekeningen gemaakt om ervoor te zorgen dat al het vuurwerk op de plaats gemonteerd kan worden waar het bedacht is. Dit moet uiteraard in lijn zijn met het design en de veiligheidsafstanden die gewaarborgd moeten worden naar het publiek. In een later stadium, wanneer de audio van de eindshows klaar is, wordt de effectkeuze bepaald en kan er worden begonnen aan het programmeren van de eindshows. Tijdens het programmeren van de shows wordt er nauw samengewerkt met andere disciplines als licht, laser en special effects waarbij iedereen de ruimte krijgt en elkaar ondersteunt. Met elkaar probeer je een eindshow neer te zetten om nooit te vergeten."

Uiteindelijk heeft Fuego-Fireworks meer dan 36 vuurwerk posities gebruikt met in totaal 74 afvuurmodules, aangesloten met meer dan 1200 meter bekabeling, waarbij 88 cakeboxen, 232 stage-effecten en 645 singleshots gedurende het weekend de lucht in zijn geknald. "We kijken terug op een zeer geslaagd evenement en hopen volgend jaar nog veel meer innovatieve ideeën uit te kunnen werken voor het vijftienjarig jubileum!"

en met elkaar zetten we dan het festival weg en dragen wij de 'sleutel' een paar dagen voor het evenement over aan Par-T. Na afloop zorgen wij dan ook weer dat het allemaal de containers in gaat. Zo doen we het hele jaar door dingen voor elkaar."

TEKENEN

Wout de Kraker werkte als zestienjarige al als sitededewerker voor Par-T en is na zijn studie als technisch producent terechtgekomen bij het 4Light Showprojects van Ronnie Santegoeds. "Hier in Erp doen we eigenlijk alles op technisch gebied, behalve audio. In het voortraject krijgen wij voor deze productie altijd een schets vanuit Par-T. Wij tekenen het vervolgens uit in detail en vullen daarbij de techniek

helemaal in. Vervolgens sturen we de tekening naar Coreworks, waar ook de krachtberekeningen en dergelijke gedaan worden. Daar komt uiteindelijk een totaalplaatje uit en daar maken wij een kloppende tekening van. Ook lichttechnisch gezien werken we het helemaal uit. Het overzicht gaat vervolgens ook naar de artiesten. Dan bestellen we de spullen en zorgen we hier op locatie dat het er allemaal goed in komt te hangen, daar komt het in het kort op neer."

TWEE IN ÉÉN

Feitelijk gaat het dit weekend om twee evenementen op hetzelfde terrein. "In de volksmond noemen we het echter gewoon 7th Sunday Festival, aangezien het een

CUE SALE **NIEUWE WEBSITE GELANCEERD**
 MET TROTS PRESENTEREN WIJ
 ONZE NIEUWE WEBSITE!

Used Light, Sound & Video

- ✓ Nieuw design
- ✓ Online afrekenen
- ✓ Realtime verzendkosten berekenen
- ✓ Beheer alle orders online
- ✓ Meer spare parts

Bekijk ons complete assortiment op: www.cuesale.com

 CUESALE @CUESALE

055 - 534 1100
 INFO@QC-EVENTGROUP.NL
 WWW.QC-EVENTGROUP.NL

 Event Group
 Your success is our business

YOUR SUCCESS IS OUR BUSINESS

CREWSUPPORT TECHNICAL SUPPORT EDUCATION

Het ondersteuningspunt voor iedere productie:
 Crewsupport, School & Opleiding en Technische producties
 voor Concerten, Theaters, TV studio's, Festivals & Evenementen.

WImotion
 Innovative motion solutions

Rammstein, Mylène Farmer, Beyoncé, Roger Waters,
 Disney Avengers, ...

WInstaging
 Innovative staging solutions

Kirkorov, Epica, Scorpions, Take That, ...

Wiwagons
 Innovative wagon solutions

40-45 Musical, Kenzo, Jaguar, Peugeot, BMW, VVA Live, ...

WE TURN *dreams*
INTO *reality*

wicreations.com

geval van 'copy-paste' is", legt Roelen uit. "7th Sunday Festival is het paradepaardje. Op zaterdag doen we daar nog een show bij en dat is dan Harmony of Hardcore, zonder dat evenement tekort te willen doen. We hoeven niks te veranderen. Misschien een paar lampen erbij omdat een DJ of act dat graag wil, maar dat is het dan wel. Het is op zaterdagavond de knop uitzetten en op zondag gaat 'ie weer aan." De Kraker beaamt het volmondig: "Eigenlijk is de zaterdag een soort generale repetitie voor zondag, hoewel Harmony of Hardcore met 35.000 bezoekers gewoon ook een heel serieus evenement is."

DRY-HIRE

Ieder jaar wordt gewerkt met veel dezelfde leveranciers, waarvan er ook enkele uit de stal van Par-T zelf komen. Zo hebben ze met Gaaf Creaties een eigen decorbedrijf en met Eventsafe een lockerbedrijf in hun groep. Ook de keuze voor de rest van de leveranciers komt grotendeels van Par-T, geven Roelen en De Kraker aan. Roelen: "Voor het licht is dat bijvoorbeeld Rent-All. 4Light huurt bij hen dan een set in, zet er vervolgens een eigen crew op en zorgt dat het voor elkaar komt. Bij audio gaat het met ons net zo. We krijgen een dry-hire set van Purple Group inclusief één projectmanager en met een eigen crew met goede mensen

De bijdrage van We Are The Night

Een uitgewerkt contentplan, dat is de basis voor de registratie van de weekender Harmony of Hardcore en 7th Sunday Festival. Met dit contentplan kijkt team We Are The Night, naast o.a. het kijkgedrag van de diverse doelgroepen op de verschillende events, de trends en nieuwe technische mogelijkheden bekeken. In 2019 bestaat het contentplan uit een meercamera registratie in UHD, beter bekend als 4k, op de mainstage met cinema camera's. De inzet van Sony F55's maakt het mogelijk om de registratie beter te snijden met de reguliere registratie. Deze wordt al enkele jaren op een cinematografische wijze geschoten.

De focus ligt bij We Are The Night altijd op een ordentelijke voorbereiding, doelgroep en analyse zijn de onderbouwing voor de uitvoer op locatie. En de productionele voorbereiding van begin tot het einde moet voor elkaar zijn. Hierbij is de samenwerking Par-T erg belangrijk. Dit jaar is daarom in de aanloop een producer gedetacheerd op kantoor bij Par-T. Dit maakt schakelen in de productie beter en soepeler, zowel met de promotor als alle andere betrokken disciplines en leveranciers.

Resultaat van deze werkwijze; 50 Terabytes aan content, bij Harmony of Hardcore live zo'n 700.000 views, 20k comments, 8k shares. Daarnaast 50+ verschillende types content gericht op specifieke doelgroepen die in de volledig aanloop naar de 2020 editie gebruikt kan worden.

bouwen wij het vervolgens zelf. Ik vind dat vandaag de dag ook wel een van de fijnste manieren van werken. Je hebt zo altijd te maken met een goede en gemotiveerde crew en een prettige sfeer. Iedereen doet dan waar hij of zij goed in is en je realiseert het dan echt met zijn allen."

KLEURPLAAT

Zo'n twee maanden geleden kwam het ontwerp binnen bij 4Light, geeft De Kraker aan: "Het is eigenlijk een decorlaag die we onder ogen krijgen. Een plaatje van hoe het podium er komt uit te zien, waarin ruimte is gelaten voor bijvoorbeeld de

FESTIVALS

CORPORATE

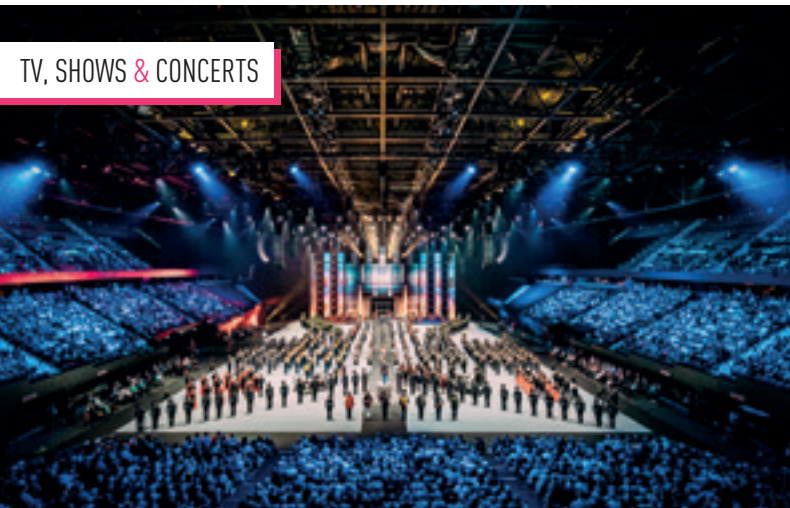
SPORTS

PUBLIC

TV, SHOWS & CONCERTS

ARTISTS

UNLIMITED | PRODUCTIONS

www.unlimited-productions.com
Minervum 7282 | 4817 ZM Breda | The Netherlands
Hollandse Kade 24 | 1391 JD Abcoude | The Netherlands
+31 85 484 3300

LED-schermen en dergelijke. Qua techniek is op dat moment nog niets ingetekend, dat gaan wij dan doen. Het is in feite een kleurplaat die wij nog verder mogen inkleuren. We hebben bij het ontwerp een goede balans proberen te zoeken tussen showlicht en decorlicht. Voor het showlicht maken we gebruik van Martin, Robe en CLF armaturen. De decoraanlichting hebben we aangepakt met de CLF Ledbar Pro, om het glas in lood aan te kunnen lichten en een kleine beweging aan te kunnen brengen. Om de decortinten, verzorgd door de CLF Ares, door te zetten richting de publiekskleur

hebben we gebruik gemaakt van de Martin Quantum Wash.”

DECOR LEADING

Een dag voor de eerste show begint kijken de heren terug op een soepele week, die afgezien van een paar weer-alarmen, eigenlijk geen problemen heeft gekend. “We zijn hier met zijn allen ook goed op elkaar ingespeeld. De sfeer is fantastisch en juist dat is voor mij ook zo typisch aan deze productie”, vertelt Roelen. “Het is een grote familie. Iedereen helpt elkaar en het hele dorp is in de weer.” Het maakt het volgens De Kraker een mooie produc-

De bijdrage van Speyz

“Met Speyz verzorgen wij toonaangevende publiekscatering die aansluit bij het beleven van betekenisvolle evenementen zoals in dit geval Harmony of Hardcore en 7th Sunday Festival”, vertelt Maarten Kanters. “We bieden fooditems aan via ‘snelle logistiek’ vanuit onze rijkelijk gedecoreerde foodcourts en coördineren de inzet van kleinschalige foodconcepten vanuit foodtrucks. Met ons totaalconcept hebben we een brug geslagen tussen volu-mecatering en de sympathieke kleinschalige foodtrucks zie zich kenmerken door hun uitgebreide, hoogwaardige aanbod en ongekende service- en kwaliteitsniveaus. Met Speyz spelen we in op de kwalitatieve en gevarieerde eetbehoefte van de bezoekers. Door onze spraakmakende presentatie en gedetailleerd totaalconcept sluiten we naadloos aan op het hoge prestatieniveau van organisator en opdrachtgever Par-T.

Facts n.a.v. Harmony of Hardcore en 7th Sunday Festival:

- Met een totaal van 105 meters food in eigen beheer, realiseert Speyz een omloop van 750 smaakvolle items per meter toonbank, per dag.
- 1 ton (1.000 kilogram) verse pasta en bijna 3.000 vers belegde tosti's.
- 37 bulkfrituurovens met meer dan 1.000 draaiuren op locatie
- Inzet van 15 mobiele stands en foodtrucks verspreid over het terrein
- 12 opleggers food en materialen waarmee de ruim 70.000 bezoekers voorzien worden van goed en smaakvol eten
- Al jaren een succes: de Healthy Area, met uitsluitend gezonde fooditems als bloemkoolpizza's, bijzondere sappen, zuurdesem ciabatta's met spreads als humus en komkommer.

HET SUCCES VAN UW EVENT

DAT IS WAT ONS DRIJFT

Bekijk hoe onze pontons, rijplaten en tijdelijke bruggen bijdragen aan succesvolle events. Het tropische eiland van McDonald's in de Gouwee bijvoorbeeld.

Meer event cases? Check vanschie.com

VANSCHIE
continu in beweging

fence4events.nl

your crowd controlled !

Fence4events is een bruisend bedrijf op het gebied van veiligheidsvoorzieningen op evenementen. Van kassa-units tot dranghekken, bouwhekken met of zonder zeil, fietsenrekken, stagebarriers en politiebarriers, alles ademt de betrokkenheid van ons bedrijf.

tel: 085-4863010

www.fence4events.nl

Your Crowd Controlled !

**YOUR IDEA,
OUR PER4MANCE**

4LIGHT
showprojects

+31 85 130 72 90

4LIGHTshowprojects.com

tie, die volgens hem technisch gezien niet al te complex is: “Echt heel aparte dingen zit er wat ons betreft niet in. Waar je wel altijd rekening mee moet houden, is dat decor hier leading is. De rest komt daarna pas. Als je ergens een lamp of speaker moet bevestigen, dan moet je altijd inspelen op de situatie.”

INGESPEELD

Dat laatste maakt de productie volgens Bart Roelen op een aparte manier misschien juist toch een beetje complex: “Er hangt hier geen lamp aan een truss bijvoorbeeld, alles moet op het decor geschroefd. Er wordt een gat in het decor gemaakt, daar gaat een pijp doorheen, aan de achterkant wordt het vastgezet met klemmen en met een hoogwerker gaat dan de lamp er uiteindelijk in. Er zijn maar weinig partijen die dat zo kunnen, maar 4Light is er helemaal op ingespeeld. Ze hebben ook speciale beugels ontwikkeld die op het decor geschroefd kunnen worden om lampen aan te bevestigen en waar we ook allerlei trekproeven op hebben losgelaten. Voor 4Light is dat misschien makkelijk – ze doen niet anders – maar voor veel andere partijen zou het bijna niet te doen zijn en het behoorlijk complex maken. Niks hangt onder een dakje, alles hangt voor het decor.”

ONTSPANNEN

Volgens Wout de Kraker is het nu nog een kwestie van ontspannen naar Harmony of Hardcore toewerken: “Gisteravond hebben we in principe alles afgerond en een stelavond gehad. Vandaag is dan gevuld met kleine dingetjes die nog gedaan moeten worden, daar is deze dag ook echt voor bedoeld. Vanavond komen de eerste licht- en video-operators hier, misschien dat zij nog wat aanvullende wensen hebben, ook daar hebben we dan tijd voor. Vanavond wordt er dan nog geprogrammeerd en lopen we de eindshows even door. Vervolgens heb-

ben we nog twee mensen stand-by staan tot morgenvroeg, voor als er nog wat moet gebeuren.” Ook Roelen is ontspannen: “De set hangt, we hopen alleen dat het niet al te hard gaat waaien. We kunnen namelijk overal mee toveren, maar niet met harde wind. Met te veel wind is het geluid gewoon slecht, dat is een gegeven.” Het is vanaf morgen twee dagen feest en op maandagochtend begint vervolgens de breek. “Niet zondagnacht inderdaad, want ook een eigen feestje na afloop hoort er hier helemaal bij”, lacht Roelen tot besluit.

VERENIGING VAN
EVENEMENTENMAKERS

easy
EVENTCREW

24/7
crew for events

www.easyeventcrew.nl

Bredenoord
OUR ENERGY. YOUR POWER.

Event power nodig?
Bel Niels Sprenger
06 51 35 7443

CREWSUPPORT • EDUCATION • TECHNICAL PRODUCTIONS

**YOUR SUCCESS IS
OUR BUSINESS**

[\(+31\)55-5341100](tel:+31555341100) WWW.QC-EVENTGROUP.NL

Euro Events

UW PARTNER IN EVENEMENTBENODIGDHEDEN!

EURO-EVENTS.NL | +31 (0)88 319 07 40
VERKOOP@EURO-EVENTS.NL

kpn

Uw loket voor tijdelijke ICT
voorzieningen!
030-2551088 / kpnevent@kpn.com

Layher

Meer mogelijk. Het systeem voor steigers.

Lissenveld 18 4941 VL Raamsdonksveer
+31 (0)162 58 68 00
mail@layher.nl www.layher.nl

MTD
THE DANCE FOR SAFE EVENT WATCH

WWW.MTD.NL

Since 1928 **#Venueof
alifetime**

www.olympischstadion.nl

omnido evenementenverzekeringen

De specialist in het
verzekeren van: Sport - Dance -
Festivals - Cultuur - Schade ZZP -
Beurzen Horeca Schade MKB

078 - 677 3265 - www.evenementverzekerd.nl
www.facebook.com/evenementverzekerd.nl

**THE
PRODUCTION-FACTORY**

WWW.PROFAC.NL

ShowTex
AMAZING STAGE FABRICS IN MOTION

Energieweg 2b - 3762 ET Soest
the Netherlands
T +31 35 693 86 92 - F +31 35 693 87 55
E info.nl@showtex.com - I www.showtex.com

**SAMEN BEWUST
KIEZEN VOOR GROEN**
0499 - 571910 • www.van-overbeek.nl

VAN OVERBEEK
MOBILE SANITARY SOLUTIONS

EST. **2008**

WE ARE THE NIGHT

k/ap
Evenementenverzekeringen
www.klap.com/evenementen

artlogic
people network

020 2087106 | 013 2201106 | artlogic.nl

Over VVEM:

De Vereniging Van EvenementenMakers is in 2001 opgericht als brancheorganisatie voor professionals in de publieksevenementenbranche.

De VVEM vertegenwoordigt bedrijven uit verschillende hoeken van de evenementen-branche. Zowel organisatoren, locatie-verstrekkers als leveranciers vinden hun plek binnen deze brancheorganisatie. Kwaliteit, veiligheid en professionaliteit worden als kenmerken uitgedragen. De leden kunnen naar workshops gaan, die op de evenementenpraktijk zijn toegespitst. Er zijn ook vele andere momenten om elkaar te treffen. Directie, secretariaat en kenniscentrum staan klaar om het belang van het maken van goede en veilige evenementen aan te geven en ook andere professionals in de evenementenindustrie te helpen.

Stephensonweg 14 - 4207 HB Gorinchem - T: 0183 822 946
SECRETARIAAT@VVEM.NL - WWW.VVEM.NL

SMELT
PORTOFOONS.nl

Koppersweg 85
NL-2031 EB Haarlem
T 023 532 30 70
E info@my-productions.nl
I www.my-productions.nl

my productions

Projectmanagement - Eventmanagement
Technische productie - Site productie

Uw partner in
mobiele communicatie

portofoons netwerken installatie

088 - 77 101 77 www.rscomm.nl

**KLOKGEBOUW
EINDHOVEN**

De voormalige fabriekshallen van het Klokgebouw op Strijp-5 in Eindhoven bieden een capaciteit van max. 9000 bezoekers. Het is een ideale locatie waar de meest uiteenlopende creatieve projecten met volledige vrijheid kunnen worden georganiseerd.

EMS
EVENT MEDICAL SERVICE

WWW.EMS.NL

VEILIG WERKEN BEGINT BIJ STAGEFREAKS.NL

STAGE FREAKS

STAGECO
NEDERLAND B.V.

WWW.STAGECO.COM

GIGANT

WWW.GIGANTINTERNATIONAL.COM
| Stage & Event Constructions |

**THE
POWER SHOP**

Zompstraat 12a • 8102 HX Raalte • Netherlands
WWW.THEPOWERSHOP.NL

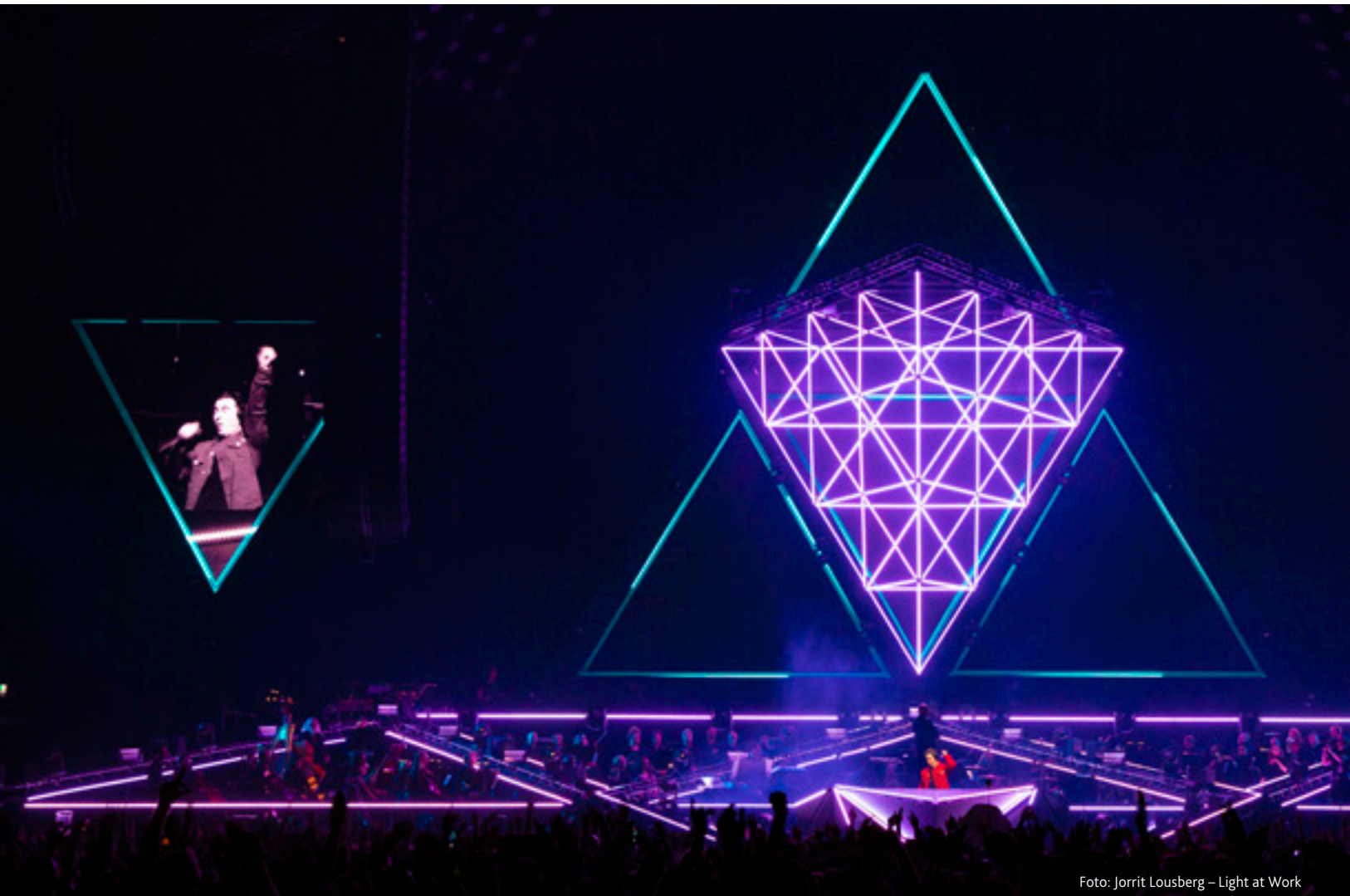

Foto: Jorrit Lousberg – Light at Work

76 Livingprojects

'ADD WOW' als hoger doel

Hoe zorg je voor een onvergetelijke indruk? Op wat voor manier grijp je de aandacht van je publiek? Hoe weet je hen niet alleen te bereiken, maar ook écht te raken? Livingprojects geeft antwoord op dit soort vragen, om zo een bepaalde droom, een idee of een specifieke doelstelling technisch waar te maken. Voor klanten die weten dat ze hiervoor een stapje verder moeten gaan.

De roots van Livingprojects liggen in de wereld van verlichting, maar een lichtbedrijf alleen kan je ze niet noemen. "We werken ook met technieken in beeld, geluid en geur", vertelt eigenaar Michael Sebregts. "Bovendien is licht voor ons slechts een middel om een hoger doel te bereiken. Daarom proberen we

onszelf geen stempel te geven van wat we nu eigenlijk zijn. Het gaat veel meer om het waarom en het resultaat daarvan."

KIPPENVEL

Kippenvel all over, een wow-gevoel. Dat is wat het resultaat op moet leveren en zo luidt tevens de belofte die Livingprojects haar klanten doet. Met behulp van technieken in licht, geluid, beeld en geur is het doel om normale momenten te transformeren naar onvergetelijke momenten. "Je kent ze wel, van die momenten waarop je echt even verrast bent en denkt: 'wauw!', terwijl je kippenvel tot op je tenen hebt. Dat soort gebeurtenissen is fenomenaal. Daarom gebruiken we onze kennis graag om veel meer van dit soort momenten te creëren. We zeggen niet voor niets: we add wow", vertelt Sebregts.

ICONISCHE PROJECTEN

Livingprojects doet dit voor bedrijven die behoefte hebben aan een oplossing met licht, geluid, beeld en/of geur. De organisatie is met name bekend om de iconische projecten waar ze de afgelopen twintig jaar een bijdrage in heeft gehad. Binnen de entertainmentsector kun je denken aan namen als A State of Trance,

The Flying Dutch, Sensation, Amsterdam Dance Event, maar bijvoorbeeld ook De Jeugd van Tegenwoordig en Tino Martin in het Olympisch Stadion Amsterdam of de Toppers in Concert. Ook televisie- en theaterproducties behoren tot het portfolio van Livingprojects.

VERHUUR

Sebregts: "De projecten die we doen binnen de entertainmentbranche zijn meestal voor of in samenwerking met lichtontwerpers, productie- en verhuurbedrijven. We leveren vaak een oplossing vanuit de verhuurafdeling en vertalen de behoeften van de opdrachtgever naar een realistische, technische oplossing. We houden daarbij rekening met de kosten, maar ook met onderhoud en duurzaamheid. We kunnen ook spraakmakende specials verzorgen. Soms stromen we bij dit soort projecten in na het lichtontwerp en verwerken we deze tot een technische tekening. Andere keren zijn we enkel bezig met de installatie en controle op locatie."

VARI-LITE

Naast de (verhuur)projecten verzorgt Livingprojects ook de verkoop van professionele lichtapparatuur. Bijvoorbeeld aan theaters, poppodia, congrescentra,

Foto: Trendship

verhuurbedrijven, adviesbureaus en lichtontwerpers. Dat is de afgelopen jaren flink uitgebreid. Gerrit Schottert, accountmanager bij Livingprojects, komt hiervoor graag bij klanten op locatie om demo's te geven. Het topstuk in de entertainmentbranche? Dat is volgens Schottert de VL2600 van Vari-Lite, de opvolger van de VL2500-serie. "Ik daag mensen graag uit voor een shootout, waarbij we de VL2600 naast andere spots zetten. Je kan dan echt laten zien wat een product doet en tonen op welke facetten de Vari-Lite goed scoort. De VL2600 is veelzijdig, voor diverse pro-

ducties inzetbaar en bovendien een echt werkpaard. Een spot met een hoog rendement. Movingheads van Vari-Lite worden niet om de paar jaar vervangen door een nieuw exemplaar. De VL2600 blijft minimaal zes tot acht jaar uniek in zijn soort", vertelt hij.

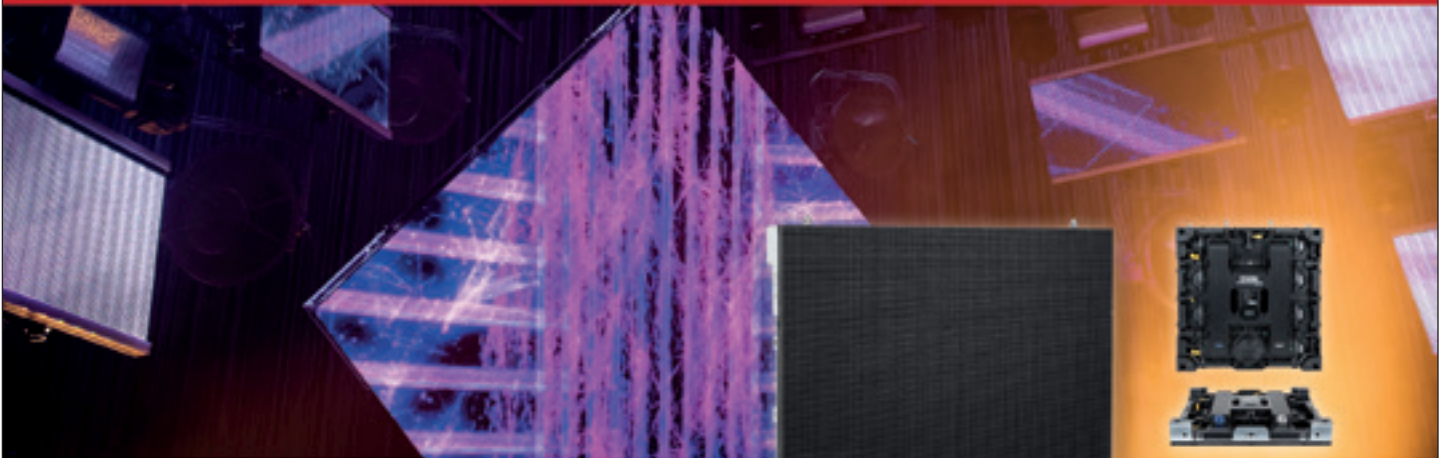
SAMENWERKING MET ADDLIGHT

Om de 'wow' toe te voegen, werkt Livingprojects niet alleen voor, maar juist ook samen met andere bedrijven. Een voorbeeld daarvan is de samenwerking met ADDlight. Een technisch productie-

Foto: ALDA

LED technology for professionals

De PixelScreen E3.9N is een betaalbaar HD-ledscherm met een pixel-pitch van slechts 3,9 mm. Het lichtgewicht, modulaire ontwerp is geschikt voor vele toepassingen. De mechanische aansluiting is snel en eenvoudig dankzij een innovatief snelsluitend systeem. De voedings- en datadoos kan gemakkelijk worden verwijderd voor snel onderhoud. Aan de achterkant van het paneel bevinden zich twee statusleds. Een voor de voedingsaansluiting en een voor de dataverbinding. Voedingsaansluiting door middel van blauwe en witte pluggen. Data via RJ45-aansluitingen. Met ergonomische draagriep aan de bovenkant.

PixelScreen E3.9N Indoor
ORDERCODE: 101008

Novastar VX4S
ORDERCODE: 101009

DMT is a brand of Highlite International BV • WWW.DUTCH-MEDIA-TOOLS.COM • email: dmt@highlite.com • phone: +31 (0)45 566 77 01 FOLLOW US:

NICK & SIMON
ZIGGO DOME

VEED AWARDS 2019
AFAS LIVE

ANDRÉ HAZES
ROTTERDAM AHÖY

 TRIPLE
SHOWTECHNIEK
SOUND • LIGHT • VIDEO

bedrijf met een DNA van licht. Zij maken lichtontwerpen, verzorgen de technische productie voor evenementen én beschikken met een verhuurafdeling ook over de spullen die daarvoor nodig zijn. De samenwerking begon met Trendship, waarvoor ADDlight een lichtontwerp maakte en Livingprojects de technische tekening. "Uiteindelijk hebben we samen op locatie gebouwd", vertelt Tybert Jan Maters, eigenaar van ADDlight, die de strips inmiddels ook aan zijn eigen voorraad heeft toegevoegd. "Ik wilde de strips heel graag zelf hebben, omdat het echt een exclusief product is. Het voordeel van deze RGB strips is dat ze een hoge output hebben en daardoor goed te combineren zijn met lichtshows. Normaal valt een ledstrip al snel weg in zo'n geheel, maar dat is bij deze strip absoluut niet zo. Als lichtontwerper kun je er veel mee maken. Bovendien hebben we samen met Livingprojects veel voorraad liggen. Dat is fijn wanneer je veel meters nodig hebt."

ADDLIGHT EN VL2600

Ook de VL2600 is aan de voorraad van ADDlight toegevoegd. De keuze deze

spots af te nemen, was voor eigenaar Tybert Jan Maters een bewuste keuze: "Wij zijn altijd een bedrijf geweest dat voorloopt in ontwikkelingen. Dus hoe we projecten aanvielen, maar ook hoe we produceren, intekenen en plannen. Wat dat betreft is die kwaliteit voor ons heel erg belangrijk. Daarom zijn we ook altijd op zoek naar high class materialen die passen binnen dat plaatje. Daar sluit Vari-Lite perfect bij aan. Voor ons is de VL2600 een hele veelzijdige spot. We hebben deze movingheads onder andere ingezet voor de nieuwste voorstelling van NITE, een samenwerking tussen het Noord Nederlands Toneel, Club Guy and Roni, AskolSchönberg en slagwerk Den Haag. Ik was hiervoor op zoek naar een hele felle, witte lamp met snelle shutters om speciale vormen te maken. Deze hightech voorstelling werd aangestuurd door een systeem dat alles controleerde. Het licht speelde in deze voorstelling letterlijk een rol en wist bijvoorbeeld precies waar een acteur naartoe zou gaan. Het witte en glossy decor gaf een extra uitdaging. Uiteindelijk kwam ik uit op de VL2600."

24/7

Livingprojects en ADDlight hebben elkaar niet alleen gevonden vanwege Vari-Lite en de ledstrips, maar ook dankzij een samenwerking die gebaseerd is op vertrouwen. Onmisbaar in dit wereldje, vertelt Maters: "De betrouwbaarheid van de producten, maar ook die van Livingprojects is hoog en dat is fijn. Dat hebben wij nodig. Je kunt moeilijk op tour gaan en er halverwege achter komen dat je de hele tijd spots moet vervangen. Gerrit is onze contactpersoon bij Livingprojects. Als ik hem om elf uur in de avond bel, omdat ik een probleem heb, dan lost hij het op. Deze branche is 24/7, daar moet de leverancier ook op ingesteld zijn. Los van het feit dat het product heel erg goed is, durfde ik de VL2600 bijvoorbeeld ook aan te kopen, omdat ik weet dat als er iets is, het ook wordt opgelost."

Meer info: www.livingprojects.nl

Line check voor de gitaren

Paul Duwel en de Yamaha PM7

'Nieuw gereedschap bij Borsato in De Kuip'

Over de shows van Marco Borsato in De Kuip is veel te zeggen en te schrijven. 'Monitorman' Paul Duwel aan het woord over de inzet van de Yamaha PM7 in deze megaproductie: "Hier ben ik echt héél content mee."

Foto's Don Fonzarelli

Paul Duwel werkt al jaren voor grote artiesten, waar Marco Borsato er één van is. Daar ging wel een lange weg aan vooraf, geeft hij zelf aan. "De middelbare school voltooide ik niet erg succesvol en na mijn schooltijd ging ik direct voor een uitzendbureau

werken. Als basgitarist was ik al erg geïnteresseerd in alle dingen die met muziek te maken hadden en begon ik te werken als roadie voor een verhuurbedrijf, waardoor ik in contact kwam met de Nederlandse band Powerplay." Met heel weinig ervaring werd hij gevraagd om een monitormix te gaan doen, met een kleine 16-kanals mixer. Alles was destijds nog analoog en in-ears waren er nog niet, dus het moest hard en dat was best moeilijk om goed te doen.

MONITORMAN

Het talent van Duwel viel op. Hij staat te boek als een integer persoon met veel goede relaties met

muzikanten. Hij werkt inmiddels als monitormixer voor vele nationale en internationale bekende acts. “Begin jaren '90 begon ik met de eerste digitale Yamaha mixers”, vertelt hij nu. “Marco Borsato won in 1990 de Soundmix Show en was onmiddellijk een bekende artiest. Toen hij een band vormde met mensen uit de regio Amsterdam hadden ze een monitorman nodig en kwamen ze in 1996 bij mij terecht, inmiddels alweer 23 jaar geleden.”

KUIP

Rond 2000 was Duwel een van de eerste Nederlandse geluidsmensen die met de toen nieuwe Yamaha PM1d ging werken, voor Marco Borsato. Door de jaren heen zijn Borsato en zijn team uitgegroeid tot een van de meest succesvolle Nederlandse acts ooit. In De Kuip gaf Borsato vijf grote prachtige shows, voor bijna 250.000 mensen. Geen enkele nationale of internationale act heeft dit zo eerder gedaan in de Kuip. Het enorme podium (ongeveer 80 meter breed) was gevuld met technologie op een zeer geavanceerd niveau. Mooi licht, veel effecten met vuur, rook, lasers, CO2-jets, de videoschermen etc., het was er allemaal. Het was fantastisch en dat geldt met name ook voor het audiodeel van de show. Het geluid in het stadion was uitstekend en bijzonder goed op deze

schaal. ‘Front of house’ geluidsmen Barak Koren werkt inmiddels ook al weer vele jaren voor Marco. Hij heeft het volledige speaker-ontwerp van alle line-arrays in De Kuip bedacht en verzorgde een mooie mix, een prima stevige sound en – ongekend - nul klachten na vijf uitverkochte shows. Dit kon mede gerealiseerd worden door een wereldwijd nog nooit eerder in dergelijke aantallen gebruikte

hoeveelheid d&b SL series line-array speakers en d&b SL series delay-arrays van Peak Audio.

MONITORMIX

De Yamaha PM7 is een half jaar geleden op de markt gekomen. Na vele plezierige jaren werken met de PM1d, heeft Peak Audio recent voor deze productie gekozen om te investeren in de nieuwe Yamaha Rivage mixers. Paul Duwel: “Ik ben zeer content met het nieuwe gereedschap en gebruikte voor deze productie 118 inputs, waarvan 16 kanalen backingtracks en 12 talkback-microfoons (7x muzikanten en 5x crew, red.) Naast de vele features, als goede galmen, plugins, effecten, etc. heeft de PM7 ook een erg handig routings-systeem voor de vele talkbacks.” Duwel gebruikte ruim zeventig uitgangen, voornamelijk stereo in-ears en een aantal floormonitors. “In principe werkt iedere muzikant met in-ears en krijgt van mij een eigen stereomix. Dat resulteert in een aangenaam laag audioniveau op het podium.”

Tijdens de Borsato-shows werd Paul bijgestaan door Peak Audio productiemanager Bart Schouten, met zeer veel technische en praktische kennis en uiteraard de door de wol geverfde overige crew van Peak Audio.

Paul Duwel

Marco Borsato

AR-extase - groots in De Kuip

Marco Borsato in De Kuip (MBDK) is veel meer dan een pakkend concertoptreden van een meesterperformer. Het gaat om een compleet 'circus' in een immense entertainmenttempel compleet met een imponerende lichtshow en Augmented Reality videobeelden op het decor achter de Borsatoband.

Foto's Jorrit Lousberg

Met tegen de 250.000 bezoekers, ruim duizend vierkante meter aan ROE CB5 LED-schermen en vier kilometer aan ROE LED-strips en 21 camera's van Faber Audiovisuals werd De Kuip een evenementenstage van het formaat Rolling Stones en U2. In opdracht van Musica è en Mojo Concerts leverde Faber Audiovisuals de LED-schermen, play-out, camera- en overige videofaciliteiten. Voor de AR-realisatie en 3D-video-ontwerpen, en d3 programmatie tekenden Jo Pauly (Visual Solutions) en Michael A-Far (Malfmedia).

EXTASE

Hoe bereik je nu een gevoel van visuele concertextase met pixels op de decorscreens? Dat is nu net de specialiteit van de talentvolle Set designer Carlo Saenen in samenwerking met Ben Augenbroe (Projectmanager Video MBDK) van Faber. De hele show van Marco Borsato speelt zich af op een resolutie van 15808 x 1872 pixels voor de gehele achterwand. Dat is 14,27 maal een HD-signaal! Op het achtergrond-decorscreen zie je een complexe content bestaande uit de background layer(s) aangevuld met geanimeerde Luma mattes. Die zorgen voor de dynamische live feed-maskers, de vele animatie overlays en Notch grading effects. Om de MBDK-set vloeiend en stabiel te houden zette Faber-AV haar nieuwe mediaserver-vlaggenschip bestaande uit zesmaal Disguise VX4-units in. Songs zoals 'Rood' bestonden uit meer dan honderd videolagen die afzonderlijk werden aangestuurd. De DMX lighting desk van Visual Solutions (Jo Pauly) zorgde voor synchroniciteit tussen de beelden en het showlicht.

PERFECTE INTEGRATIE

Geen enkel live beeld werd onbewerkt getoond. Altijd werd er een grading masker of realtime texture-effect op aangebracht. De – grotendeels in het bijzijn van Marco Borsato geschoten - content speelde smooth op 50 fps af. Een extra zware belasting aan content voor de mediaserver VX4 machines. Met 2,7 TeraByte showcontent, gemaakt door contentteams die verdeeld zijn over geheel Europa, ontcom je niet aan een krachtig en flexibel Data Management. By Lex Concept Design Control GmbH leverde daarvoor een speciaal op deze productie toegesneden infrastructuur. Deze bestond uit een vaste NAS server, geïnstalleerd in een datacenter met een grote internetbandbreedte en een lokale NAS server die in realtime sync liep op de diverse locaties tijdens de ontwikkeling van de show als ook in de Kuip waar alles uiteindelijk bij elkaar kwam. Het lokale 10 Gigabit netwerk tussen de lokale NAS en de Disguise Mediaservers bewees zich met kopieersnelheden van gemiddeld 1,2Gps als een echte timesaver. Zo snel dat zelfs op de laatste minuten nog snel nieuwe versies van grote contentfiles snel naar alle zes Disguise servers konden worden gekopieerd. In dezelfde infrastructuur werden ook alle Disguise Mediaservers via een Adder KVM over IP systeem gecontroleerd en was de distributie van content vanaf elke server toegankelijk.

De volledige show op Disguise bestond uit vier transportmodules, 37 tracks, externe besturing via TC, midi en dmx. De d3 show-control triggerde ook alle aansturing van de matrixen en E2 in de backstage eindregie. De set bestond uit vier actieve en twee back-up-

machines. Deze stonden paraat, maar waren niet nodig. Gedurende de preproductie periode was het heel erg interessant om samen met Marco Borsato in de wysiswyg-studio van LD Company via NDI de realtime combinatie van licht en video te kunnen beoordelen. Dit gebeurde samen met Leon Driessen (light operator) en Carlo Zaenen (set design).

VISUELE POËZIE

Om op een canvas van 85 meter breed en 15 meter hoog een contentverhaal voor een AR-show neer te zetten vormt een echte uitdaging. Bovendien was de wens van Marco Borsato dat de bezoekers bij binnenkomst al onder de indruk zouden zijn van het videodecor en zich zouden verheugen op wat er komen ging. Het was echt visuele poëzie van de keyvisual tot de op maat gemaakte screencontent. De hele visuele aankleding, per song, werd op voorhand heel minutieus opgetekend in het Content Book, gemaakt door Malfmedia.

AUGMENTED REALITY

Malfmedia en Marco Borsato zelf zagen een prima kans om in deze show realtime content, Augmented Reality, cameratracking en perspectief mapping te realiseren. In de praktijk video-technisch 'De Kuip in vuur en vlam zetten' werd ineens mogelijk door de beschikbare technologie van het moment! De Augmented Reality beelden werden gemixt met de lineaire content van de grote achterwand LED. Toeschouwers zagen tijdens vier songs zichzelf in een virtuele grote spiegel genietend van het concert omringd door het virtuele vuur, planeten, UFO's of duizenden lampjes. De AR-effecten moesten geen trucagefeestje worden, maar juist de desbetreffende song en act een effectieve 'immersive experience' meerwaarde geven. Tijdens de opening wandelde een virtuele Marco Borsato over de dakrand van de Kuip om middels een stagedive naar het podium te gaan! Tijdens 'Ik leef niet meer voor jou' sloegen er vlammen over de dakrand en werd het hele stadion in virtuele lichterlaaie gezet!

HOOGSTANDJE

De AR-technologie bestond in preproductie onder meer uit het Noitom Perception Neuron-suite met 3D data-meshes, en realtime uit een Fluid Head voor de dollycamera en 2D AR-camera, 3D renders, cameratracking en uv mapping en dynamic Live Feed. Om bovenop de lineaire- en AR-beelden de Live Feed nog een extra 'touch' te geven, werd gebruik gemaakt van een dedicated 'Image grading designer'. Het geheel van deze show was zowel een technisch als creatief hoogstandje waaraan een heel groot team heeft samengewerkt.

SOUNDSALE

OP ZOEK NAAR PRO AUDIO OCCASIONS?

Wij hebben een ruime voorraad direct
beschikbaar in onze showroom!

- 3 maanden garantie
- 100% akoestisch en elektrisch getest
- Inruil is bespreekbaar
- 10 jaar ervaring in de markt

Bezoek ons in Sittard,
of check alle occasions op:

www.soundsale.nl

PROLIGHTS[®]
PROFESSIONAL LIGHTS

AIR5FAN

Blade · Multiray · Infinite X/Y · Mirrors

follow us on
prolights.it

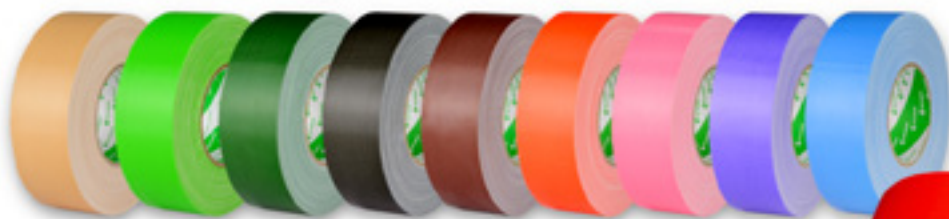
distribution by:

info@distrix.nl
0031 (0)1 0- 223 01 87

NICHIBAN

DE BESTE GAFFERTAPE

Altijd nieuws bij AED

Bij een organisatie als de AED Group is altijd wel nieuws te melden. We zetten het nieuws op een rijtje.

Als Benelux distributeur van ClayPaky en Robert Juliat zorgt AED ook voor bijkomende ondersteuning in de verhuur door de toevoeging van de SharpPlus en de nieuwe HY B-EYE K15 & K25. Ook de ClayPaky Axcor 600 spot zal weldra beschikbaar zijn bij AED Rent, net als de Robert Juliat OZ, de eerste LED volgspot. Het ARRI Lighting aanbod blijft ook groeien: na het grote succes van de SkyPanels, de ArriSuns en de L-series wordt door AED nu ook geïnvesteerd in de ARRI M-series MAX (high speed) waaronder (M8, M18, M40 & M90) als wereldwijde referentie in betrouwbare en krachtige 'daylight' producten. AED werd ondertussen ook aangeduid als officieel ARRI Lighting Repair Center in België.

Voortaan zijn ook de Ron StageMaster-systemen beschikbaar in de verhuurvloot van AED Rent. De laadcellen van 3 ton zijn te huur samen met de PRR en DIN 19". De PRR maakt het verzenden van meetgegevens van maximaal 75 loadcellen naar elke smartphone of tablet via Bluetooth mogelijk. Ladingen kunnen worden weergegeven als een real-time loadmap, een tabel of een staafgrafiek. De DIN 19" is monteerbare radio-ontvanger voor gebruik met laptops waarmee meetgegevens van maximaal 200 loadcellen op een real-time loadmap kunnen worden weergegeven.

Bij AED Display ligt de focus hoofdzakelijk op LED producten. Met de nieuwe LegendPro 4.8 introduceert AED een kwaliteitsvolle doch budgetvriendelijke in- & outdoor LED voor de rental & staging markt waarvan onmiddellijk 1000m² beschikbaar is. Daarnaast wordt het bestaande aanbod ROE Visual LED uitgebreid met de nieuwe Diamond 2.6mm, de Black Marble LED vloer (4.4mm) en de transparante Vanish 8 (8.99mm). En dankzij de Europese distributie overeenkomst met Roland Pro A/V, worden de innovatieve videoswitchers V-600UHD en VR-50HD MKII toegevoegd aan de rental portfolio.

AED SUMMER EXPO ON TOUR

Van maandag 26 augustus t/m vrijdag 30 augustus organiseert AED voor het vijfde jaar op rij de Summer Expo. Er werd opnieuw gekozen voor een roadshow door België en Nederland met stops in vijf steden: Luik, Antwerpen (Lint), Gent, Eindhoven en Utrecht. Tijdens het gevarieerde namiddagprogramma tussen 13u en 17u kunnen de gasten kennis maken met de nieuwste producten (vooral beeldvorming en videotecnologie) en deze ook daadwerkelijk uitproberen met professioneel advies van de product specialisten van de merken en van AED. Voor iedereen die de InfoComm-beurs in Las Vegas in juni gemist heeft, is dit dé kans bij uitstek om te weten te komen welke technologieën vanaf dit najaar in de markt zullen worden gezet. Inschrijven op een dag en locatie naar keuze kan via de AED website www.AEDgroup.com

AED SL-18 SHOW LIFT

De geautomatiseerde tower lift die AED samen met VMB Lifts ontwierp, is vorige maand in de prijzen gevallen bij de 'Association of British Theatre Technicians' (ABTT). De felbegeerde awards voor engineering, geluid en verlichting van het jaar, stonden open voor elk bedrijf of individu wiens producten in de laatste twaalf maanden substantieel nieuw zijn voor de markt en nu beschikbaar zijn voor aankoop, onmiddellijke levering en gebruik. De AED-SL18 Show Lift ontving de prijs voor 'ABTT Engineering Product van het Jaar'. De AED-SL18 Show Lift is een geautomatiseerde torenlift met een motor met variabele snelheid die wordt bestuurd door een 2-kanaals DMX-sigitaal vanaf een lichttafel. Met directe positie uitlezing, variabele minimum- en maximumhoogtebeperking, is de AED-SL18 het ideale hulpmiddel voor toepassingen met hoogte- en/of gewichtbeperkingen. De Show Lift AED-SL18 biedt een ongelooflijke mogelijkheden voor elke ontwerper die live events, theatervoorstellingen, shows of TV maakt. De AED SL-18 Show Lift wordt exclusief verdeeld door AED group. Dankzij de AED Toolbox kan de Show Lift gehuurd (AED Rent) of aangekocht (AED Distribution) worden, al dan niet met een bijhorende financieringsformule (AED Lease).

Avond van de Filmmuziek,
Foto: Nathan Reinds

Herpositionering na fusie Unlimited Productions en Livetime Productions

'IJzersterk fundament voor verdere groei'

Vorig jaar werd bekendgemaakt dat technisch producenten Unlimited Productions en Livetime Productions de handen ineen sloegen. Ze gingen hun dienstverlening gezamenlijk voortzetten om toekomstige ambities te realiseren. In eerste instantie bleven beide merken daarbij gehandhaafd en werd een jaar uitgetrokken om de bedrijven in elkaar te laten integreren. "Dat proces is nu achter de rug en dus is het tijd om de samenvoeging ook extern kracht bij te zetten door onder één naam verder te gaan", vertelt Olivier Monod de Froideville.

Van begin af aan waren bij de fusie van Livetime Productions en Unlimited Productions een paar zaken heel helder. Een van die zaken was dat in eerste instantie beide merken zouden blijven bestaan en ruim de tijd werd genomen om te gaan bepalen welke nieuwe naam het uit de fusie ontstane bedrijf zou gaan krijgen. Want dat het uiteindelijk één bedrijf moest gaan worden, dat was ook zo'n feit dat al direct vaststond, zo bleek tijdens een gesprek dat we vorig jaar hadden met

Willem Loos (Unlimited Productions) en Olivier Monod de Froideville (Livetime Productions). "We hebben het afgelopen jaar de focus op de interne processen gelegd", vertelt laatstgenoemde nu in het Bredase hoofdkantoor van Unlimited Productions. "Verhuizen, functietitels bepalen, de blauwdruk van de organisatie en de procesflow helder krijgen. Allemaal zaken die geregeld moesten worden. Dat jaar hebben we inderdaad de twee merken overeind gehouden om het voor de klanten vertrouwd te houden. Nu mogen we eindelijk naar buiten brengen hoe en onder welke naam we vanaf nu verdergaan."

ONDERZOEK

Om te bepalen waar de keuzes uiteindelijk op zouden gaan vallen is gedegen onderzoek uitgevoerd. Naast intern (hoe staat iedereen die aan het merk heeft meegebouwd erin) en extern (wat vonden klanten en andere relaties van beide merken en wat waren hun adviezen) onderzoek werd ook een feitenonderzoek gedaan, legt Monod de Froideville uit: "Daarbij is echt naar de cijfers

gekeken. Waar staan de merken voor? Hoeveel volgers zijn er op social media? Hoeveel websitebezoekers? Welk merk is sterker in Google? Al die cijfers zijn langs elkaar gelegd, samen met de resultaten uit de interne en externe onderzoeken. Aan de klanten en relaties vroegen we onder andere ook wat ze zouden adviseren qua naamkeuze. Een nieuw merk, een bestaand merk of misschien een samenvoeging? De resultaten zijn samen op de weegschaal gelegd, waarmee Marketing Manager Lydia van Rossum een presentatie verzorgde voor de aandeelhouders en een bijbehorend advies gaf. Dat advies is integraal overgenomen.”

HOLDING

Het resultaat is dat onder een holding (overkoepelende strategische groep) met de naam Livetime Experience Group drie labels zijn ontstaan: Unlimited Creatives (creatieve hub en design label), Unlimited Productions (technische- en site productie) en Unlimited Solutions (het innovatielabel binnen de groep). Monod de Froideville: “Onze core business is en blijft technische productie en dat doen we vanaf nu gewoon onder de naam Unlimited Productions. De belangrijkste reden daarvoor is dat dit merk met name internationaal ook al erg sterk is en we juist daar nog veel willen gaan groeien. Natuurlijk blijft Nederland ook belangrijk, maar de groeifocus ligt buiten de landsgrenzen. Uiteraard gebeurt dat allemaal wel zonder Nederland uit het oog te verliezen, ook dat blijft belangrijk.” Het afgelopen jaar werd lang overwogen

Mendix 2019,
Foto: Nico Alsemgeest

om voor een nieuwe naam te gaan, omdat het wat gelijkwaardiger zou voelen. “Maar als je ziet hoe sterk beide merken al waren, dan was dat echt zonde van alle tijd en energie geweest. Een samenvoeging was een andere optie geweest, maar dat komt meestal neer op slappe thee. Daar wordt het echt nooit beter van.”

CREATIEF PLATFORM

Naast de hoofdactiviteit van technische producties is door beide bedrijven ook al eerder gekozen om te investeren in creativiteit. Mede daarom is besloten om onder de naam Unlimited Creatives een nieuw label in de markt te zetten voor deze dienstverlening. “Het is een platform waarin we creativiteit vangen en tastbaar

maken voordat het naar productie gaat”, vertelt Monod de Froideville. “Volgens mij bestaat het nog niet in deze vorm. We creëren echt een platform waar alle ruimte is voor de creativiteit die nodig is om de meest spectaculaire en creatieve ontwerpen te kunnen bieden voor onze klanten. Naast onze eigen creatieven werken we binnen dit label samen met beschikbare externe creativiteit uit onze branche, passend bij de vraag die er ligt. Denk bijvoorbeeld aan lichtontwerpers en setdesigners waar we mee samenwerken. De grote kracht van dit platform is dat er met de creatives mee wordt gekeken naar de productionele haalbaarheid van hun plannen, ook qua budget en efficiency. Hierdoor kan de geïnvesteerde tijd efficiënter worden ingezet en komen in een vroeg stadium alle disciplines al samen. Dat leidt tot realistischer ontwerpen en een effectief proces.”

INNOVATIE

Het derde label onder de Livetime Experience Group is Unlimited Solutions. “In het verleden is er vanuit Unlimited Productions al een aantal producten ontwikkeld, zoals de BGR70 Truss en de Motion Stabiliser”, legt Monod de Froideville uit. “Het ging altijd om vragen die ontstonden vanuit technische producties en waar nog geen oplossing voor bestond. De BGR70 Truss bijvoorbeeld, die nu ook onderdeel is van het Prolyte spectrum, maar ook de Motion Stabiliser die recent ontwikkeld werd voor Martin Garrix. Voorheen werd dit ondergebracht bij Unlimited Rental, maar daardoor werd je weleens gezien als verhuurbedrijf, waar-

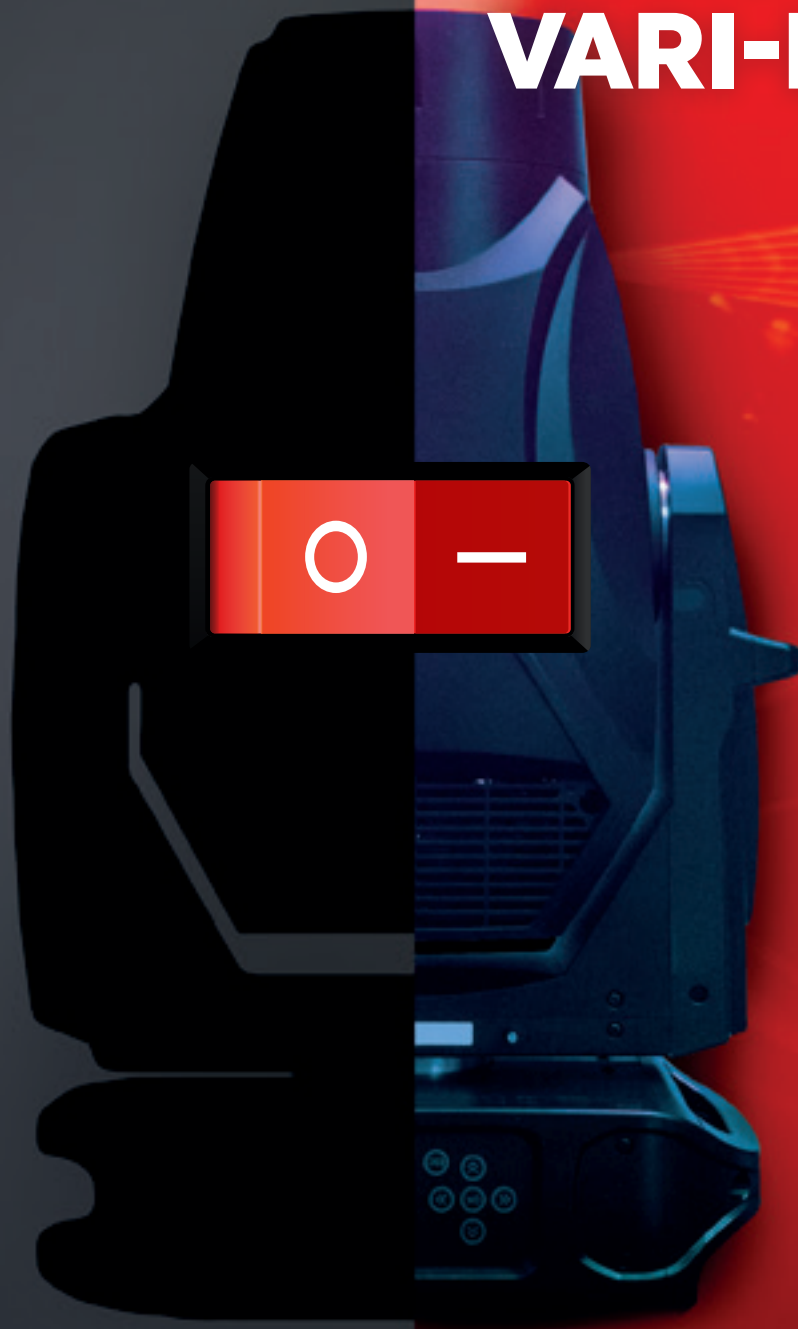

Huldiging Ajax,
Foto: Nathan Reinds

Any spot

Vari-Lite VL2600

ADD WOW WITH VARI-LITE

**LIVING
PROJECTS**
ADD WOW

Distributeur van:

VARI*LITE

Shootout? Kom maar op! Livingprojects is distributeur van Vari-Lite. Bel Gerrit op **+31 (0)6 43 73 47 57** of mail g.schottert@livingprojects.nl

livingprojects.nl/vari-lite

door verwarring ontstond. Voortaan zullen dergelijke innovaties daarom worden ondergebracht onder Unlimited Solutions. Vanuit dit label zullen deze producten ook beschikbaar zijn voor verhuur aan derden. Innovatie is wel echt de hoofdzaak, de verhuur is daar een gevolg van.”

VERSTERKEN

“Het mooie en belangrijke aan de groep is dat ‘ie bestaat uit allemaal labels die elkaar versterken, maar ook perfect los van elkaar in te zetten zijn”, vertelt Monod de Froideville met gepaste trots. “De core business is nog steeds ‘productions’, maar ontstaat daar bijvoorbeeld een vraag uit, dan kunnen we daar met het innovatielabel op inspringen. Daarboven staat dan nog de Livetime Experience Group. Kijk, we hebben grote ambities waarvoor we de plannen hebben klaarliggen. Verdieping, verbreding en internationalisering zijn zaken die daar allemaal onderdeel van zijn. De groep zal zich bezighouden met strategie, groei en expansie van de labels.”

TIJD GENOMEN

Monod de Froideville is blij dat nu eindelijk bekendgemaakt mocht worden welke

kant het op gaat en hoe de nieuwe structuur en naamgeving is. “Het is een intensief jaar geweest, ook al omdat de gewone werkzaamheden ook doorliepen, maar ik denk dat we het op de juiste manier hebben aangepakt. Ik ben ook echt trots op het feit dat de plannen gedragen worden door iedereen. We hebben de processen de juiste aandacht gegeven en hebben mensen ook echt de tijd gegeven te wennen aan ideeën en veranderingen. Het gaat wel over historie, mensen en bedrijfs-DNA natuurlijk. Daar komt emotie bij kijken en daar moet je ruimte voor creëren, zonder dat alleen de emotie moet gaan regeren. Ik heb dit soort processen vaak genoeg mis zien gaan, ook in onze branche, maar we hebben begrip voor elkaars bedrijf en elkaars kracht getoond. Uiteindelijk is een team ontstaan waarvoor het eigenlijk niet eens zoveel uitmaakt hoe het bedrijf precies heet. Iedereen weet dat het klopt en staat achter de plannen, dat is het belangrijkste.”

FUNDAMENT

Monod de Froideville is trots op hoe het afgelopen jaar gewerkt is aan een stevige basis. “Willen we de groei die we ambiëren daadwerkelijk aankunnen, dan moeten

we ook super efficiënt kunnen werken. Daar hebben we sterk op ingezet. Ook op ICT-gebied bijvoorbeeld. We hebben nu een platform staan, helemaal in de cloud, waar we echt toewerken naar een single point data entry systeem, met een heel tracksysteem waarin je kunt zien wat je allemaal al gedaan hebt met een klant. Meetings, calls, projectmanagementsoftware gekoppeld aan calculatie, een database met materialen....het is echt gigantisch. Onze snelheid van werken wordt zo nog veel groter, daar zien we ook echt de winst in en het biedt ook veel voordelen voor de klanten.” Volgens Monod de Froideville ligt er nu een ijzersterk fundament dat een wolvenkrabber van heel veel verdiepingen kan gaan dragen: “Dat is ook nodig. Hoe hoger je wilt bouwen, hoe sterker het fundament moet zijn. Dat zit ‘m nu in alle pijlers van het bedrijf. Het voelt gewoon echt goed. Dat deed het al, maar vanaf nu kunnen we het dus ook onder één merk gaan doen. Ik heb er honderd procent vertrouwen in dat dit de juiste keuze is.”

Liberty Concerts,
Foto: Fons van Egmond

Abonnee Aanbieding 2019

Ontvang nu ruim 35% korting op het reguliere abonneetarief: u betaalt slechts € 25,- ipv € 39,-

U ontvangt naast vakinformatie vele voordelen. Abonneer u nu op het vakblad AV&Entertainment Magazine.

ABONNEE VOORDELEN:

- 6 maal per jaar uw eigen vakblad op de deurmat
- Actueel nieuws op www.av-entertainment.nl
- 10 maal per jaar uw eigen digitale AV&Entertainment Magazine nieuwsbrief
- Extra korting op lezersaanbiedingen in uw vakblad
- AV&Entertainment Magazine abonnees ontvangen ook 15% abonneekorting op andere tijdschriften van de uitgeverij van Van Munster Media Groep (www.vanmunstermedia.nl): Porsche Scene Live, Great British Cars, Bodylife Benelux, Meeting Magazine, Office Magazine, Rivierenland Business, Vallei Business, Oost-Gelderland Business, Noord Limburg Business

Indien u geïnteresseerd bent in een van deze uitgaven, kunt u bellen met onze klantenservice op: 024-373 8505 (elke werkdag bereikbaar tussen 9.00 uur en 12.00 uur).

U kunt u ook abonneren op AV&Entertainment Magazine via de website: www.av-entertainment.nl

AV&Entertainment
MAGAZINE

JAARGANG 15 | NUMMER 3 | JULI 2019
www.av-entertainment.nl

van munster
media groep

Een uitgave van
MVM PRODUCTIES BV
Postbus 6684 | 6503 GD Nijmegen,
Kerkenbos 12-24a | 6546 BE Nijmegen
T: 024 - 3 738 505 | F: 024 - 3 730 933

UITGEVER
Michael van Munster

HOOFDREDACTIE
Teun van Thiel
teun@av-entertainment.nl

REDACTIEMEDEWERKERS
Arnout van der Hoek, John Huijbregts,
Ulco Schuurmans, Henk Hendrikx
Email: info@av-entertainment.nl

COVERFOTO
Delio Nijmeijer

VORMGEVING
Jan-Willem Bouwman
Joost Franken

MEDIA-ADVIES VAN MUNSTER MEDIA B.V.
René Janssen T: 024-373 8055
E: rene@av-entertainment.nl

Voor advertentietarieven, neem contact op met onze media-adviseurs of ga naar www.av-entertainment.nl

ABONNEMENTEN
Een jaarabonnement bedraagt € 39,- (excl. B.T.W.)
Abonnementen hebben een looptijd van een jaar (tot 31 december) en worden automatisch verlengd. Opzeggen kan schriftelijk en dient ieder jaar vóór 31 oktober te gebeuren.

Vragen over abonnementen en bestellingen kunt u richten aan de afdeling Abonnementenbeheer. Dagelijks telefonisch bereikbaar van 09.00 uur tot 12.00 uur,
T: 024-373 8505,
E: abonnementenbeheer@vanmunstermedia.nl

Nabestellingen: Oude nummers telefonisch bestellen via 024-373 4467

COPYRIGHTS
Het auteursrecht op de in dit tijdschrift verschenen artikelen wordt door de uitgever voorbehouden.

ABONNEES ONTVANGEN

- 6 keer per jaar het vakblad
- Toegang tot het volledige archief op www.av-entertainment.nl
- Korting op lezersaanbiedingen AV&Entertainment Magazine
- Gratis opname bedrijvengids

WIRELESS THAT WEARS WELL.

De Axient Digital micro-bodypack:
Toonaangevende RF-prestaties zijn nog nooit zo comfortabel geweest.

[Meer informatie op shure.nl](https://www.shure.nl)

SHURE

Panasonic
BUSINESS

NEW GENERATION PTZ WITH SIMULTANEOUS 4K/HD OUTPUT

AW-RP150

- Large touchscreen
- Joystick for one-handed operation
- Simplified PTZ camera presets
- 3G-SDI Input, 5 x RS-422, LAN PoE+, 2 x GPIOs

AW-UE150

- First UHD/4K 59.94p Integrated PTZ Camera
- 75.1° horizontal viewing angle
- 4K interfaces & 4K/HD Simultaneous Output
- Optical 20x Zoom + iZoom
- High speed mode: 180 per second

Uw distributeur:

output

Professional audio, video & lighting

More info & specs:

www.outputnl.com

De Meerheuvel 10
5221 EA 's-Hertogenbosch
Tel: +31 (0)73 639 2600
Fax: +31 (0)73 639 2601
info@outputnl.com